

**DARUSZENTMIKLÓS KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA**

**MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT, ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT,
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS,
TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY**

Megbízó: DARUSZENTMIKLÓS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2423 Daruszentmiklós, Fő u. 53/D.

Tervező: POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
1071 Budapest, Damjanich u. 26./A

**DARUSZENTMIKLÓS KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA****MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT, ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT,
KÖRNYEZETI ÉRTÉKEKELÉS,
TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY****MEGBÍZÓ:**

DARUSZENTMIKLÓS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2423 Daruszentmiklós, Fő u. 53/D.

Tel: 06-25/505-403

e-mail: polgarmester@daruszentmiklos.hu

Képviseli: Rauf Norbert polgármester

TERVEZŐ:

POMSÁR ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.

1071 Budapest, Damjanich u. 26/A.

Tel: 30 3540076

email: tarjan.kriszta@freemail.hu**Településtervezés:**

Tapolczai Tiborné okl. építészmérnök okl. településtervező szakmérnök TT1 É/1-2184

Hambek Zoltán okl. építészmérnök

Tájrendezés, zöldfelületek, környezetvédelem:

Drobni és Morvay kft.

Drobni Mária okl. táj-, és kertépítész mérnök K-1 01-5106/05; TK-1 015106/12.

Közlekedés:

Wettstein Miklós okl. közlekedési-építőmérnök K-1 1/01-2317

Közművek:

KÉSZ Tervező Kft.

Hanczár Zsoltné okl. gépészmérnök, okl. városépítési városgazdaságismérnök;

MMK névjegyzéki szám: 01-2418; tervezői jogosultság: TRé-T, TRh-T, TRv-T

Szolóczi Bálint

Régészet:

dr. Belényesi Károly régész diploma száma: 660/99 (ELTE-BTK)

szakértői engedély száma: 15-016

Beck Attila régész

Wolf Ernő régész-technikus

Ügyvezetők:

Városy Péter, Pomsár András

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐZMÉNYEK, KIINDULÓ ADATOK

- I. **MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT** (314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet 1. melléklete szerint)
- II. **ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT** (314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet 3. melléklete szerint)
- III. **KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS** (2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. melléklete szerint)
- IV. **TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY**
(496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. melléklete szerint) – külön kötet

A DOKUMENTÁCIÓBAN ÁLTALÁNOSAN HASZNÁLT FOGALMAK, RÖVIDÍTÉSEK

Étv.	<i>az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény</i>
OTÉK	<i>az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet</i>
Kvr.	<i>az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet</i>
OTrT	<i>az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. Törvény</i>
FMT rT	<i>Fejér Megye Közgyűlése 1/2009. (II.13.) K. r. sz. rendelete Fejér Megye Területrendezési Tervéről</i>
TSZT	<i>Hatályos Településszerkezeti Terv 96/2005. (IX.13.) Ökt. sz. határozat</i>
HÉSZ	<i>Hatályos HÉSZ, hatályos Szabályozási terv (R) 9/2005. (IX.15.) Ökt. számú rendelet</i>

ELŐZMÉNYEK, KIINDULÓ ADATOK

A jogszabályi környezet változása, „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet, valamint az újonnan megjelenő lakossági, társadalmi, civil és gazdasági igények hatására Daruszentmiklós Község Képviselő-testülete 48/2017. (III.9.) sz. határozattal döntött a településrendezési tervek módosításáról, felülvizsgálatáról s azt megelőzően a Településképi Arculati Kézikönyv, valamint a településképi rendelet megalkotásáról.

A településnek 121/2004.(XI.23.) számú Ökt. határozattal elfogadott településfejlesztési koncepciója van.

Daruszentmiklós Község az alábbi településrendezési tervelőzményekkel rendelkezik:

- 96/2005. (IX.13.) ÖKT. számú határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv
- melyet módosított a 17/2008 (IV.28.) Ökt. sz. határozat,
- 9/2005. (IX.15.) ÖKT. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról
- melyet módosított a 9/2008. (IV.30) Ökt. számú rendelet.

A tervek a 314/2012. (xi.8.) korm. rendelet 13. melléklete alapján a FÖMI által szolgáltatott adatok feldolgozásával előállított alaptérképen készültek.

A tervek alátámasztó munkarészeként elkészültek

- az „Örökségvédelmi hatástanulmány”
- a „Környezeti vizsgálat és értékelés” dokumentációk, melyek a módosításkor kiegészültek a módosított területre vonatkozó fejezetekkel.

Mivel az eltelt hét év alatt (de különösen 2012-ben) a jogszabályváltozások következtében jelentősen módosult az alátámasztó munkarészek struktúrája, a tervek jelkulcsa, a HÉSZ felépítése, valamint a feldolgozás technikája a szöveges munkarészeket újra írjuk, a tervlapokat újra rajzoljuk a FÖMI által szolgáltatott adatok alapján készített digitális alaptérképen Auto Cad programmal.

A Szerkezeti Terv, a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv felülvizsgálata a teljes közigazgatási területre készül. A tervezés párhuzamosan folyik, egymást követően kerülnek elfogadásra a TSZT, a HÉSZ a Korm. rendelet 36.§-ban rögzített teljes eljárással.

Az alátámasztó munkarészek azonosak, közös munkarészként készülnek a korábbi megalapozó vizsgálat felhasználásával.

A településrendezési eszközök kötetei:

- Településképi rendelet,
mely a Településképi Arculati Kézikönyv alapján készült,
- Megalapozó vizsgálat, javaslat, környezeti vizsgálat-értékelés,
- Örökségvédelmi hatástanulmány,
- Településszerkezeti terv,
- Helyi Építési Szabályzat

DARUSZENTMIKLÓS KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

TARTALOMJEGYZÉK

1. Helyzetfeltáró munkarész
 - 1.1. Településhálózati összefüggések
 - 1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata
 - 1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
 - 1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Daruszentmiklós fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai
 - 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása
 - 1.5.1. hatályos településfejlesztési koncepció
 - 1.5.2. hatályos településrendezési eszközök
 - 1.6. A településrendezési tervi előzmények vizsgálata
 - 1.6.1. hatályban lévő településrendezési eszközök
 - 1.6.2. a hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek
 - 1.7. A település társadalma
 - 1.7.1. demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
 - 1.7.2. térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
 - 1.7.3. települési identitást erősítő tényezők
 - 1.8. A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. humán közszolgáltatások
 - 1.8.2. esélyegyenlőség biztosítása
 - 1.9. A település gazdasága
 - 1.9.1. a településgazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2. a település főbb gazdasági ágazatai
 - 1.9.3. a gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztései
 - 1.9.4. a gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők
 - 1.9.5. ingatlanpiaci viszonyok
 - 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézmény rendszere
 - 1.10.1. költségvetés, vagyongazdálkodás gazdasági program
 - 1.10.2. az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
 - 1.10.3. gazdasági tevékenység
 - 1.10.4. foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5. lakás- és helyiséggazdálkodás
 - 1.10.6. Intézményfenntartás
 - 1.10.7. energiagazdálkodás
 - 1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások
 - 1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata
 - 1.12.1. természeti adottságok
 - 1.12.2. tájhasználat, tájszerkezet
 - 1.12.2.1. tájtörténeti vizsgálat
 - 1.12.2.2. tájhasználat értékelése
 - 1.12.3. védett, védendő táji-, természeti értékek, területek
 - 1.12.3.1. tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek
 - 1.12.3.2. nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlékek
 - 1.12.3.3. ökológiai hálózat
 - 1.12.4. tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

- 1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 - 1.13.1. a települési zöldfelületi rendszer elemei
 - 1.13.1.1. szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek
 - 1.13.1.2. zöldfelületi ellátottság értékelése
 - 1.13.2. a zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái
- 1.14. Az épített környezet vizsgálata
 - 1.14.1. területfelhasználás vizsgálata
 - 1.14.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata
 - 1.14.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok
 - 1.14.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek
 - 1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)
 - 1.14.1.5. alulhasznosított barnamezős területek
 - 1.14.1.6. konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület
 - 1.14.2. a telekstruktúra vizsgálata
 - 1.14.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat
 - 1.14.2.2. tulajdonjogi vizsgálat
 - 1.14.3. önkormányzati tulajdon kataszter
 - 1.14.4. az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése
 - 1.14.5. az építmények vizsgálata
 - 1.14.5.1.-2. beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)
 - 1.14.5.3. magasság, szintszám, tetőidom
 - 1.14.5.4. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok
 - 1.14.6. az épített környezet értékei
 - 1.14.6.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag
 - 1.14.6.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.6.3. védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.6.4.-8. világörökségi és világörökségi várományos terület, műemlék, műemlékegyüttes, műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely, műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet, nemzeti emlékhely
 - 1.14.6.9. helyi védelem
 - 1.14.7. az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15. Közlekedés
 - 1.15.1. hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2. Közúti közlekedés
 - 1.15.3.-3.1-3.2 közösségi közlekedés
 - 1.15.4. kerékpáros és gyalogos közlekedés
 - 1.15.5. parkolás
- 1.16. Közművesítés
 - 1.16.1. víziközművek
 - 1.16.1.1. vízgazdálkodás és vízellátás
 - 1.16.1.2. szennyvízelvezetés
 - 1.16.1.3. csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - 1.16.2. energia
 - 1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás
 - 1.16.2.1.1. villamosenergia ellátás
 - 1.16.2.1.2. gázellátás
 - 1.16.2.1.3. távhőellátás
 - 1.16.2.1.4. egyéb energiaellátás
 - 1.16.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
 - 1.16.2.3. az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
 - 1.16.3. Elektronikus hírközlés
 - 1.16.3.1. vezetékes hírközlés létesítményei
 - 1.16.3.2. vezeték nélküli hírközlés
 - 1.16.3.3. elektronikus hírközlés hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben

- 1.17. Környezetvédelem településüzemeltetés
 - 1.17.1. talaj
 - 1.17.2. felszíni és a felszín alatti vizek
 - 1.17.3. levegőtisztaság és védelme
 - 1.17.4. zaj- és rezgésterhelés
 - 1.17.5. sugárzás védelem
 - 1.17.6. hulladékkezelés
 - 1.17.7. vizuális környezetterhelés
 - 1.17.8. árvízvédelem
 - 1.17.9. fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák
- 1.18. Katasztrófavédelem
 - 1.18.1. építésföldtani korlátok
 - 1.18.2. vízrajzi veszélyeztetettség
 - 1.18.2.1. árvízveszélyes területek
 - 1.18.2.2. belvízveszélyes területek
 - 1.18.2.3. mély fekvésű területek
 - 1.18.2.4. árvíz és belvízvédelem
 - 1.18.3. egyéb
 - 1.18.3.1.-2. kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)
 - 1.18.3.3. tevékenységből adódó korlátozások
- 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

2. Helyzetelemző munkarész

- 2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

3. Helyzetértékelő munkarész

- 3.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése
- 3.2 A településfejlesztés és –rendezés kapcsolata
- 3.3 Probléma és érték

Melléklet:

- 1. m. Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek listája
- 2. m. Helyi védelem
- 3. m. KV-Víz Települési vízellátó hálózat
- 4. m. KV-Vill Települési villamosenergia ellátó hálózat
- 5. m. KV-Gáz Települési földgázellátó hálózat
- 6. m. KV –Hírk Települési hírközlési hálózat

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1. Helyzetfeltáró munkarész

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Daruszentmiklós község Fejér megye délkeleti részén, a Dunaújvárosi járásban helyezkedik el, a Dunaújvárosi Kistérség tagja. Távolsága Dunaújvárostól 23 km, Dunaföldvártól 8,5km.

Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból nem kedvezményezett település, jelentős munkanélküliséggel nem sújtott település.

Település térségi helye	Kód	központ	Terület km ²	népesség	Népsűrűség fő/ km ²	Települések száma	Városok száma
Közép-dunántúli régió	2	Székesfehérvár, Veszprém	11.116	1.094.104 (2010.)	100	401	35
Fejér megye	07	Székesfehérvár	4358,5	430.407	98,75	108	15
Dunaújvárosi Járás	078 HU 21102	Dunaújváros	650,05	93.625 (2012.)	144	16	4
Dunaújvárosi kistérség	3702	Dunaújváros	371,74	76.350	204,57	9	1
Daruszentmiklós	34342	-	19,12	1274 (2015.)	67,83	2002 óta önálló település	

A térség meghatározó közúthálózati eleme az M6 Budapest (M0) – Dunaújváros – Szekszárd – Bóly – Ivándárda térsége – (Horvátország) autópálya, Baracs felől északkelet – délnyugat irányban szeli át a község keleti és déli részét. A 6228 sz. összekötőúttal alkotott csomópontja közvetlen kapcsolatot ad a községnek az autópályával.

A 62123 sz. összekötőút – Baracs-Daruszentmiklós-Előszállás – a 61. sz. főút (Dunaföldvár (6. sz. főút) –Dombóvár–Kaposvár–Nagykanizsa) felé, a 6228sz. összekötőút - Daruszentmiklós-Mezőfalva - a 62. sz. főút Dunaújváros Székesfehérvár felé biztosítják a kapcsolatot.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Országos Területfejlesztési Konceptió (2014)

Közép-Dunántúl (Fejér megye, Komárom-Esztergom megye, Veszprém megye), mint európai szinten versenyképes régió az innováció régiójává válva magtérsgként meghatározó szerepet tölt be a hazai modernizációban. Mindez az innováció, a megújulás régió belüli kiterjesztésével, és ezáltal a régióban élők életminőségének folyamatos javításával párosul.

A régió átfogó céljai:

- a Közép-Dunántúl, mint vezető hazai innovációs térség,
- a régió társadalmi-gazdasági megújulását szolgáló minőségi humánerőforrás-fejlesztés,
- vonzó, fenntartható életminőség megteremtése,
- hatékony regionális kapcsolatok és arculati rendszer.

A település nagyobb térségére meghatározott területi cél:

a leszakadóban lévő vagy stagnáló, elsősorban agrár hagyományú Kisbér, Sümeg, Tapolca, Aba, Adony, Ercsi térségében, ill. a dél-mezőföldi térségekben a gazdasági tevékenység diverzifikálása, az alternatív jövedelemszerzési módok, és az ökológiailag fenntartható agrárgazdálkodás kereteinek megteremtése jelenthet kiutat, de törekedni kell az előnyös mezőgazdasági térségek fokozott versenyelőnyének kihasználására is.

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptiója (2014)

A település a megye funkcionális térségei közül a „Duna mente és Dunaújváros térség” függőleges tengelye mentén található és érinti a „felzárkóztatandó térség” keleti határa.

Duna mente és Dunaújváros térség jövőképe: 5 megyére – Fejér megyére is - kiterjedő ipari-kereskedelmi, logisztikai és közszolgáltatási centrummá válás.

Specifikus célok:

- Dunaújváros intermodális központtá alakítása az ipari-logisztikai szerepkör és beszállítói hálózat, valamint vállalkozási klaszterek fejlesztésével és hajózó út potenciál hasznosításával,
- a Duna táj, mint turisztikai elem hasznosítása, kiegészítve a világörökség várományos limes kulturális értékeivel, a vízi turizmuson felül a gasztro- és borturizmus, konferencia-, egészség- és rekreációs turizmus fejlesztésével, kerékpárút kapcsolattal a Velencei-tó és Váli-völgy térsége felé,
- a főiskolának, Székesfehérvárral együttműködve, további fontos szerepet kell játszania összehangolt integrált képzések beindításában többek között a terület- és városfejlesztési, turisztikai, gépészeti és egyéb műszaki szakemberképzésben, továbbá a kutatói programok és létszámok összeállításában, agglomerációs tudásközponttá alakításában.

Felzárkóztatandó térség jövőképe: a térség éléskamrájává válás

Specifikus célok:

- népesség megtartása, és megfelelő megélhetés biztosítása,
- extenzív gazdálkodás, agrártermékek helyi feldolgozása gazdasági tevékenységekkel, értékhozzáadással,
- „vidékfejlesztési inkubátorházak” és a szövetkezeti együttműködések támogatása,
- a cégek letelepedését elősegítő adó- és egyéb adminisztratív kedvezmények bevezetése,
- periférius térség számára a közúthálózat-fejlesztés,
- extenzív mezőgazdaság a turizmus kiegészítésével, ökoturisztikai lehetőségekkel, helyi piacok építése, kerékpárutak bővítése,
- alternatív energiafelhasználási módszerek, közműmegoldások elterjesztése, a népesség agrártermeléssel, feldolgozással, marketinggel, megújuló energiával, öntözéssel, környezetvédelmi iparral, turizmussal és tájgazdálkodással, vállalkozási ismeretekkel kapcsolatos képzése.

5 megyére kiterjedő ipari, kereskedelmi,
logisztikai, közszolgáltatási centrum
(*ábra: Fejér Megye Területfejlesztési
Koncepciója*)

a térség éléskamrája
(ábra: Fejér Megye Területfejlesztési Konceptiója)

Dunaújvárosi Kistérségi Területfejlesztési Konceptió (2008)

Jövőkép: megújulásra képes, értékeit megbecsülő, lehetőségeikkel élni tudó, kölcsönös előnyök alapján együttműködő polgárok, szervezetek és települések vonzó kistérsége négy régió találkozásánál.

Átfogó célok:

- a helyi közösségek fejlesztésével a megújulás társadalmi támogatásának erősítése,
- a haladó hagyományok, a természetes és épített környezet megóvása, gondozása, fejlesztése,
- a települések meglévő és új fejlődési lehetőségeinek kiaknázása,
- együttműködések erősítése, eredményesebbé tétele,
- térségi és települési vonzerők fejlesztése és kommunikálás,
- az interregionális központ szerepkör erősítése.

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. Törvény)

A törvény meghatározza az ország egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

(ábra: Országos Szerkezeti Terv – részlet)

Daruszentmiklós területfelhasználási kategóriái:**- Erdőgazdálkodási térség**

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe olyan meglévő erdőterületek és erdőtelepítésre alkalmas területek tartoznak, amelyeknek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból is szükséges vagy indokolt.

Az erdőgazdálkodási térséget legalább 75%-ban erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni.

7. § (1) Az Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területet a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.

(2) A közlekedési, az elektronikus hírközlési, továbbá az energetikai vonalas infrastruktúra-hálózatok erdőterületen áthaladó szakaszai mellett csak a forgalom lebonyolítását és biztonságát, az elektronikus hírközlés működését, illetve a villamos energia és más energiahordozók továbbítását közvetlenül szolgáló építmények helyezhetők el.

- Mezőgazdasági térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók.

A mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni.

- Vegyes területfelhasználású térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, ahol a mezőgazdaságnak és erdőgazdaságnak egyaránt meghatározó szerepe van, és a mezőgazdasági területek és erdőterületek mozaikossága jellemző.

A vegyes területfelhasználású térséget legalább 75%-ban mezőgazdasági, erdőgazdálkodási vagy vegyes területfelhasználású térség kategóriába kell sorolni

- Települési térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak.

A települési térséget legalább 75%-ban települési térség kategóriába kell sorolni.

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények:**- M6 gyorsforgalmi út**Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények:

- térségi jelentőségű mellékút,
- mellékút,
- térségi jelentőségű kerékpárút,
- 120 kV átviteli és szolgáltató hálózat,
- térségi szénhidrogén szállító vezeték

A hatályos OTRT településrendezési tervek készítésével kapcsolatos további rendelkezései:

„9.§ (6) A településrendezési eszközök készítése során

a) az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és az egyedi építmények helyét a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,

b) az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatoknak a település közigazgatási területére vetített hossza legfeljebb $\pm 5\%$ -kal térhet el a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, kivéve, ha a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat alapján lefolytatott területrendezési hatósági eljárás szerint nagyobb eltérés indokolt.

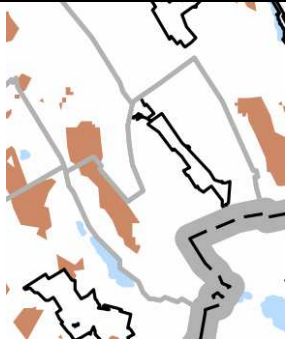
12/A. § (4) A településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb $\pm 5\%$ -kal változhat.”

Országos területfelhasználási kategóriák használata a hatályos terv szerint

- Erdőgazdálkodási térség kb. harmada gazdasági kereskedelmi területfelhasználás az erdőn kívül.
- Mezőgazdasági térségben csekély kiterjedésű erdő és mezőgazdasági használatú gazdasági terület található.
- Vegyes területhasználatú térség területe mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, gazdasági, lakó és különleges területfelhasználásra oszlik.

- Települési térségben lakó, településközpont, gazdasági, különleges és zöldterületi területfelhasználás található.

Országos térségi Övezetek

Országos ökológiai hálózat övezete (3.1 melléklet) Övezet, amelybe az országos jelentőségű természetes és természetközeli területek, valamint az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik, és amelynek részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a puffertérületek. 13. §(1) Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. (2) Az övezetben bányászati tevékenységet folytatni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával lehet. (3) Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint puffertérület övezetbe kell sorolni.	
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete (3.2 melléklet) Övezet, amelybe kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak. 13/A. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. (2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.	
Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (3.3 melléklet) Övezet, amelybe jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak. 13/B. § A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.	
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (3.4 melléklet) Övezet, amelybe az őshonos fajokból álló erdőtársulások fenntartására leginkább alkalmas és az erdő hármaskörének - védelmi, gazdasági, közjóléti - egymással összhangban a legmagasabb szinten biztosítani képes erdőterületek tartoznak. 14. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. (2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.	

Tájképvédelmi szempontból kiemelkedően kezelendő terület (3.5 melléklet)

Övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

14/A. § (1) A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja.

(2) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(3) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

(4) A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.

(5) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

(6) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.

Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók (3.8 melléklet)

16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

(4) Az 1/11. melléklet 1. pontjában szereplő Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározókat az ott felsorolt települések közigazgatási területét - térség esetén a megjelölt települések közigazgatási területét vagy annak 25 km-es körzetét - érintve, az országos szerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani.

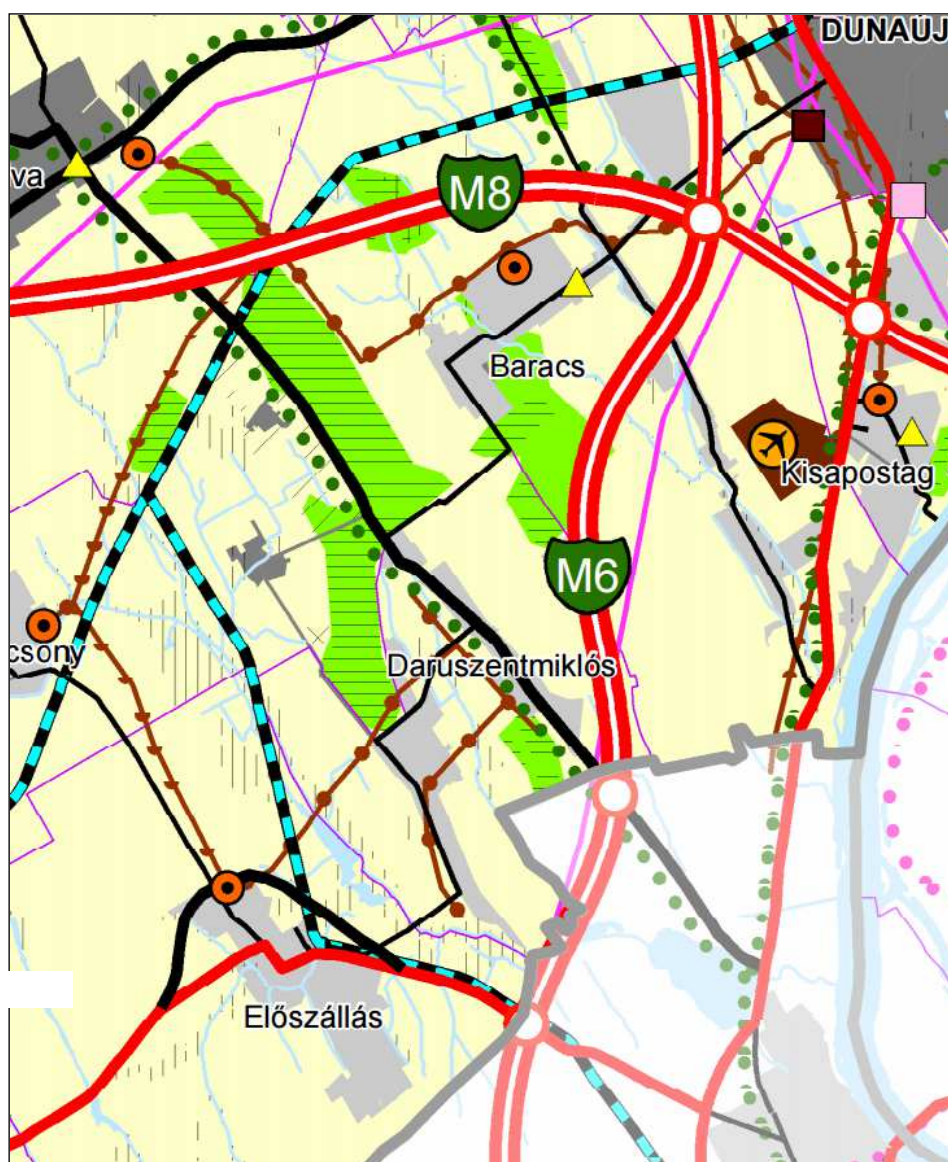
A települést érintő országos övezetek elhelyezkedése és használata

sorszám	Övezetek megnevezése	Település érintettsége	Övezet elhelyezkedése	Övezet területfelhasználása
1. 3/1. sz. m.	Országos ökológiai hálózat övezete	igen	két vízfolyás – a Nagykarácsonyi vízfolyás és a kt belterületet elválasztó vízfolyás mentén	korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület, erdő, tó
2. 3/2. sz. m.	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen	Daruhegy és a Mezőfalva határában húzódó széles sáv	mezőgazdasági terület, erdő
3. 3/3. sz. m.	Jó termőhelyi adottságú	igen	Jó termőhelyi	mezőgazdasági

	szántóterület övezete		adottságú területet kísérő sáv	terület
4. 3/4. sz. m.	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	igen	vízfolyások, a baracsi határ és Kisszentmiklós határa mentén mozaikosan elhelyezkedő területek	erdő
5. 3/5. sz. m.	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete	igen	Nagykarácsonyi-vízfolyás középső szakasza mentén, az Előszállásra vezető utak között	mezőgazdasági terület, erdő
6. 3/6. sz. m.	Világörökségi és világörökségi várományos terület	nem	-	-
7. 3/7. sz. m.	Országos vízminőség-védelmi terület övezete	nem	-	-
8. 3/8. sz. m.	Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete	igen	település délnyugati sarkában a Nagykarácsonyi-vízfolyás és Daruhegy között	mezőgazdsági terület
9. 3/9. sz. m.	Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete	nem	-	-

Az övezetek területfelhasználása az OTrT előírásainak megfelel.

Fejér Megyei Területrendezési terv (Az 1/2009.(II. 13.) K. R. SZ. rendelet)

(ábra: Fejér Megyei Szerkezeti Terv – részlet)

Daruszentmiklós térségi területfelhasználási kategóriái:

- Erdőgazdálkodási térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben olyan meglévő erdőterületek, valamint erdőtelepítésre alkalmas területek találhatók, amelyek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból is szükséges vagy indokolt.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

a) Az erdőgazdálkodási térséget legalább 75%-ban erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni. kell sorolni.

OTrT 7.§ (1) „Az Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területét a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe sorolhatja.

- Mezőgazdasági térség

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelyben elsősorban mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

b) a mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki.

- **Hagyományosan vidéki települési térség**

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépített és beépítésre szánt területek tartoznak.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható.

- **Vízgazdálkodási térség**

Országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország felszíni vízrajzi hálózata (vízfolyások és tavak) és parti sávja tartozik.

OTrT 6. § (2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

e) a vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni.

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények:

- M6 gyorsforgalmi út

Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények:

- térségi jelentőségű mellékút,
- mellékút,
- térségi jelentőségű kerékpárút,
- 120 kV átviteli és szolgáltató hálózat,
- térségi szénhidrogén szállító vezeték

Térségi területfelhasználási kategóriák használata a hatályos terv szerint

- Erdőgazdálkodási térség kiterjedése az országos térséghez viszonyítva kétszerese, kb. harmadának másfélú használata gazdasági terület.

- Mezőgazdasági térség területe mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, gazdasági, lakó és különleges területfelhasználásra oszlik.

- Települési térségben lakó, településközpont, gazdasági, különleges és zöldterületi területfelhasználás található.

Térségi Övezetek

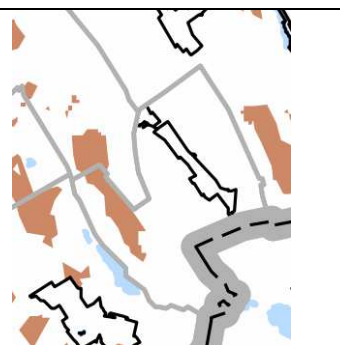
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

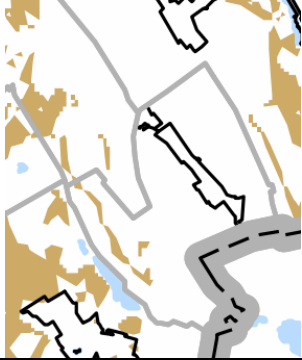
(OTrT 3.2 melléklet)

Övezet, amelybe kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak.

13/A. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (OTrT 3.3 melléklet) Övezet, amelybe jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak. OTrT 13/B. § A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.	
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (OTRT 3.4 melléklet) Övezet, amelybe az őshonos fajokból álló erdőtársulások fenntartására leginkább alkalmas és az erdő hármas rendeltetését - védelmi, gazdasági, közjóléti - egymással összhangban a legmagasabb szinten biztosítani képes erdőterületek tartoznak. 14. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. (2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.	
Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete (FMTTrT 3.3 melléklet) Megyei területrendezési tervekben ajánlott övezet, amelybe jelentős területi kiterjedésű, esetenként több települést érintő felhagyott ipari és bányászati üzemi területek, továbbá az ipari és bányászati tevékenység okozta tájsebek - zagytározók, meddőhányók, ipari hulladéklerakók – tartoznak. 24. § A térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezetben a roncsolt felületek újrahasznosítása, a tájrendezés az érintett települések egymással összehangolt településrendezési eszközeiben meghatározott újrahasznosítási cél alapján történhet.	
Tájképvédelmi szempontból kiemelkedően kezelendő terület (OTrT 3.5 melléklet) Övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. OTrT 14/A. § (1) A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja. (2) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a kiemelt térség és a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegységeit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. (3) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területfoglalásra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat. (4) A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg. (5) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett	

helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

(6) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni.

Magterület övezete

(FMTTrT 3.10 melléklet – Duna-Ipoly adatszolgáltatás)

Övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

OTrT 17.§ (1) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve ha:

a) a települési területet a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület a külön jogszabály szerinti területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.

(6) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Ökológiai folyosó övezete

Övezet, amelybe olyan területek - többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok - tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, puffertérületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

OTrT 18.§ (1) Az övezetben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

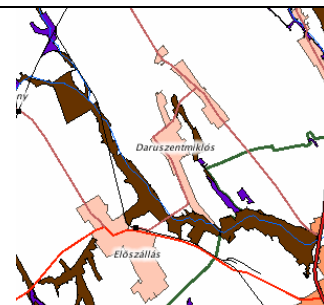
a) a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.

(6) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.

Nemzeti Ökológiai Hálózat

Magterület
Ökológiai folyosó

<u>Szélerózióknak kitett terület övezete</u> (FMTrT 3.17 melléklet) 32. § Szélerózióknak kitett terület övezetbe tartozó települések veszélyeztetett területein olyan területfelhasználást kell előírni a települések településszerkezeti tervében, és a helyi építési szabályzatban olyan építési övezeti, övezeti előírást kell meghatározni, amely a szélerózió mértékét csökkenti.	
<u>Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület</u> (FMTrT javasolt övezet) Megyei területrendezési tervekben ajánlott övezet, amely azon területeket jelöli, amelyek a szélerőműpark telepítésére a természeti, a táji, a kulturális adottságok és értékek megőrzése mellett, a természeti erőforrások védelme szempontjából a leginkább alkalmasak.	
<u>Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területe</u> OTTrT 16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.	

A települést érintő országos és térségi övezetek elhelyezkedése és használata

sorszám	Övezetek megnevezése	Település érintettsége	Övezet elhelyezkedése	Övezet területfelhasználása
1. OTTrT 3/2. sz. m.	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen	Daruhegy és a Mezőfalva határában húzódó széles sáv	mezőgazdasági terület, erdő
2. OTTrT 3/3. sz. m.	Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete	igen	Jó termőhelyi adottságú területet kísérő sáv	mezőgazdasági terület
3. OTTrT 3/4. sz. m.	Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	igen	vízfolyások, a baracsi határ és Kisszentmiklós határa mentén mozaikosan elhelyezkedő területek	erdő

4. FMTrT 3.3 m.	Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete	igen	Autópálya és Nagykarácsonyra vezető út között	gazdasági, kereskedelmi
5. OTTrT 3/5. sz. m.	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete	igen	Nagykarácsonyi- vízfolyás középső szakasza mentén, az Előszállásra vezető utak között	mezőgazdasági terület, erdő
6. FMTrT 3.10 m. Duna-Ipoly adatszolg.	Magterület övezete Ökológiai folyosó övezete	igen	két vízfolyás – a Nagykarácsonyi vízfolyás és a kt belterületet elválasztó vízfolyás mentén	korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület, erdő, tó
7. FMTrT 3.17 m.	Szélerózióknak kitett terület övezete	igen	teljes települést érinti	település valamennyi beépítésre nem szánt övezete
8. FMTrT javasolt övezet	Szélerómű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület	igen	Daruhegy és az előszállási határ között, valamint a kertes mezőgazdasági területen	mezőgazdasági területfelhasználás
9. 3/8. sz. m.	Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségeltározók területének övezete	igen	település délnyugati sarkában a Nagykarácsonyi- vízfolyás és Daruhegy között	mezőgazdasági terület

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - Daruszentmiklós fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

Szomszédos települések: Mezőfalva, Baracs, Dunaföldvár (Tolna megye), Előszállás.

Közösen tervezett fejlesztése:

- Daruszentmiklós Nagykarácsonnyal, Előszállással együttműködve pályázik a csatornahálózat kiépítésére,
- Baracs és Daruszentmiklós közlekedési lehetőségeit egyszerűsíthatné, gazdasági kapcsolatait közvetlenebbé tehetné a hatályos tervben már kijelölt – 6228 sz. útból kiágazó - összekötőút megépítése, mely mindkét település közös szándéka, de forráshiány miatt jelenleg terv marad.
- Mezőfalva Baraccsal szomszédos állami tulajdonú erdőterületén nagykiterjedésű felhagyott agyaggödör található, melyet folyamatosan hulladékkal töltenek fel, környezetvédelmi szempontból veszélyforrás, rekultivációja megoldandó.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció (121/2004.(XI.23.) sz. határozat) vonatkozó megállapításai

A hatályos településfejlesztési koncepció 2007 októberében, közel 10 éve készült. Alapvető célkitűzései részben megvalósultak, részben megvalósításuk folyamatos:

- a lakosság életminőségét növelő szolgáltatások bővültek,

- a mezőgazdaság termelési szerkezetében kívánt változtatások - a legelő, gyepterületeken az extenzív állattartás megszervezése, a biogazdálkodás feltételeinek megteremtése folyamatban van,
- a vállalkozások fejlesztése-letelepítése számára új gazdasági területek kijelölése megtörtént, a volt majorságok területén, Piripócs mellett, az autópálya csomópontnál,
- a kerékpáros-, falusi-, lovas- és szelídturizmus fejlesztése folyamatos,
- a település külterületén és a két teljesen elkülönülő településrész közötti jelenleg is összefüggő ökológiai hálózat megőrzése a cél, a rövidtávú és középtávú tervezési időszakban a jelenlegi belterületet csak kialakult állapot legalizálása céljából szándékozza növelni, az üres építési telkek száma elégséges a prognosztizált népességnövekedés fogadására. A falusias település központját a településszerkezeti terv kijelöli.
- a korábbi célkitűzés – a községben átlagos teleknagyságot fenntartani – megváltozott a lakosság életkörülményeinek változása miatt, kisebb telkekre van szükség,
- a közlekedési hálózat korszerűsítése és bővítése továbbiakban is megoldandó,
- Előszállás-Nagykarácsony-Daruszentmiklós önkormányzata a szennyvízelvezetése és tisztítása megoldására mikrotérségi társulást hozott létre. Daruszentmiklós településszerkezete szennyvízelvezetés szempontjából rendkívül kedvezőtlen, ugyanis a viszonylag kis mennyiség elvezetéséhez aránytalanul hosszú csatornaszakaszok építése szükséges, a csatornahálózat kiépítése továbbiakban is feladat.

Településfejlesztési stratégia nem készült.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Településrendezési szerződés van érvényben a településrendezési eszközök készítésére. (2017.03.29.)

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályos településrendezési eszközök

- 96/2005. (IX.13.) Ökt. sz. határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv
- 17/2008 (IV.28.) Ökt. sz. határozat a módosításról,
- 9/2005. (IX.15.) Ökt. számú rendelet a Helyi Építési Szabályzatról
- 9/2008. (IV.30) Ökt. számú rendelet a módosításról.

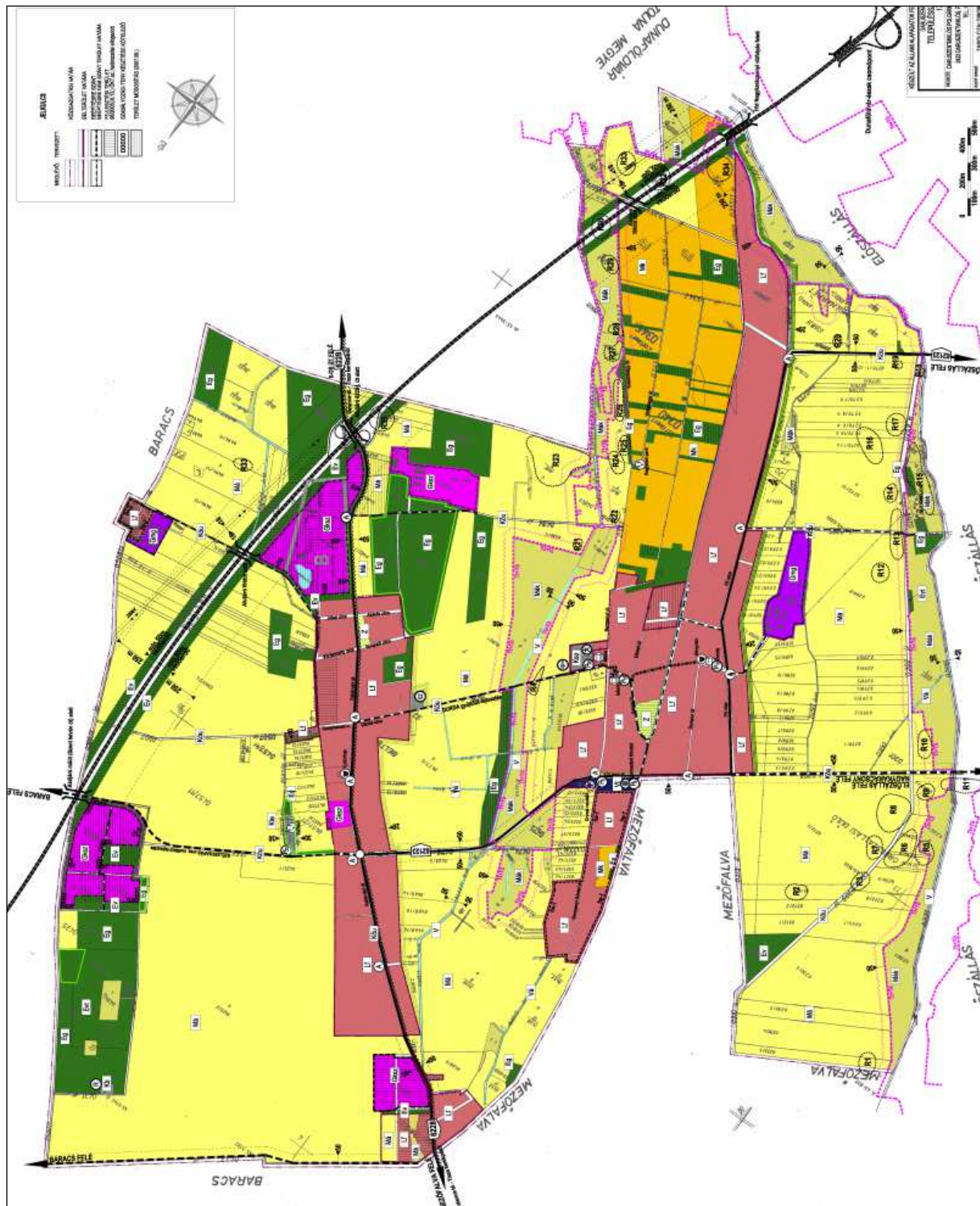
1.6.2. A hatályos Településszerkezeti Terv megállapításai, megvalósult elemei

A terv jóváhagyása óta a település jövőjét befolyásoló legjelentősebb fejlesztés az M6 autópálya és mezőfalvai csomópontjának megépülése. Ennek hozományaként a kijelölt gazdasági és rekreációs területeken történtek beruházások, megépült egy mobiltorony.

Gazdasági logisztikai fejlesztések:

- Piripócs mellett Top Trans Cargo Kft.
- M6 csomópontja mellett a Blecha Kft.

Rekreációs fejlesztések a horgásztavak kialakítása az ökológiai hálózat területén

A hatályos terv területfelhasználása

Beépítésre szánt területek

Lakóterületek

A belterületen körülbelül 215db olyan foghíjtelek található, melynek adottságai megfelelnek a beépítési követelményeknek. Megoszlása: Kisszentmiklós 69db, Daruhegy 146db. Elsőként ezek hasznosítását javasolja a terv.

Külterületen Piripócsan a jelenlegi lakott területet a terv beépített területként lakóterületi fejlesztésre jelöli.

A lakóterületeken a falusias életmód hagyományainak folytatása a cél, ahol a lakhatáson kívül a lakosság alapfokú ellátása, a munkahelyteremtés is megoldható nem zavaró hatású mezőgazdasági és erdőgazdasági, kereskedelmi, szolgáltató és kézműipari funkciók telepítésével.

A lakóterületen belül a lakosság alapfokú ellátásához szükséges zöldterületeket (játszó és pihenőparkok) biztosítja a terv. Az alapfokú intézményellátás jelenleg kielégítő, tartalékkal, szabad kapacitással rendelkezik. Az óvoda területe további 25 fő fogadására, az iskola területe a jelenlegi tanulólétszám megduplázására is alkalmas.

A TSZT a településszerkezeti adottságok, a meglévő telekstruktúra és beépítés alapján az alábbi lakóterület egységeket javasolja a szabályozással megkülönböztetni:

- Lfk Kialakult vegyes beépítésű falusias lakóterület, oldalhatáron álló beépítéssel,
- Lf Új beépítésű falusias lakóterület.

A módosítással változó területek:

- A Templomos utca külterületi szakaszának egyik oldalán mezőgazdasági területen már állnak lakóépületek, ezt az állapotot aktualizálja az út két oldalán lakóterület kialakítása,
- lakóterület mezőgazdasági területből a Dániel utcában,
- megváltozott igények miatt tömbbelsőben feltárt lakótelkek hátsó kertjeiből kialakult területen.

Vegyes területek

A két különálló településrésznek egy centrálisan elhelyezkedő új központot jelöl ki a terv önkormányzati területen a településrészeket összekötő 62123sz. közút mellett.

Gazdasági területek

A meglévő gazdasági területek fejlesztésével számol a terv, ezeken a területeken intenzívebb beépítést kell engedélyezni. Új fejlesztési területek Piripócsan és a 6228sz. út mellett - számolva az M6-os autópályára kapcsolódás lehetőségével.

Gazdasági és mezőgazdasági üzemi területek megoszlása:

- 6228sz. közút északi oldalán a baracsi határ mellett, mezőgazdasági terület hasznosítása, művelési ág váltásával,
- Fehérvári út északi oldalán a faüzem területén beépíthetőség növelésével, valamint a szomszédságában belterületbe vonással,
- külterületi beépíthető terület a volt tsz. major területen,
- külterületi beépíthető terület a 6228sz. út régi és új nyomvonala közötti mezőgazdasági területen,
- külterületi beépíthető terület a gazdasági erdő helyén,
- mezőgazdasági feldolgozó, tároló üzemi tevékenységek részben a meglévő területen, részben a volt majorterület beépíthetőségének növelésével,
- Piripócsan az újonnan kialakított majorság.

A tervmódosítás fejlesztései:

- Baracsra a gyorsforgalmi út alatt átvezető útról jól megközelíthető földterületeken gazdasági területet jelöl ki a terv,
- a gyorsforgalmi út csomópontjánál a gazdasági terület bővítése rekreációs területen, és azt a gazdasági területtől elválasztó véderdő helyén.

Különleges területek

- jelentős zöldfelületű különleges területek, az üzemelő temető területe és bővítése valamint a régi temető kegyeleti parkká alakítása, új labdarugópálya számára kialakított sportolási célú terület az iskola mellett, ahol egyéb szabadidős sporttevékenység is folytatható,
- helyhez kötött különleges területek rekreációs terület a bányaterületből kialakítandó horgásztó térségében

bánya, nyersanyaglelőhely telkének területe, mely terület a kitermelés megszűnése után rekultiválandó.

Beépítésre nem szánt területek

Kölekedési és közműterületek

A település déli részén M6-os autópálya épül, csomóponttal, 60m szabályozási szélességgel, 100m-es védőtávolsággal. Védőtávolságon belül védőerdősáv kialakítását írjuk elő.

A 6228sz. Mezőfalva Daruszentmiklós út belterületi szakaszán a növekvő környezetterhelés természeti és műszaki megoldásokkal csökkentendő.

Az Előszállásra vezető, két belterületet összekötő 62123sz. országos mellékút Baracs felé kiépül.

Kisszentmiklós és Daruhegy további kapcsolatát teremti meg a „Durda” elnevezésű gyűjtőút kiépítése.

Közös gyalogos, kerékpáros útvonala kiépítése szükséges a Dániel és Darusor utcák között.

A módosítással tervezett közlekedési területek:

- A 40/1 hrsz-ú árok mellett új kiszolgáló út épül, mely a megoldja a lakótelkek hátsó kertrészeinek hasznosítási lehetőségét,
- A 0456 hrsz-ú, jóváhagyott TSZT-ben településeket összekötő út szerepe gyűjtőúttá változik,
- Daruszentmiklós és Baracs határában a 0422hrs-ú területen épül ki az új szomszédos településeket összekötő út,
- Nagykarcsony felé a 0308hrs-ú út településeket összekötő úttá fejlesztendő.

Zöldterületek, zöldfelületek

A település zöldfelületi rendszerét, falusias jellegű településről lévén szó kis részben a közterületi zöldterületek, nagyobb részben egyéb zöldfelületek magánkertek, erdősávok, úthálózat, patak-menti fásítások, mezőgazdasági területek, rétek, legelők alkotják. A belterületi zöldfelületek a közparkok.

Zöldterületi létesítmények, közparkok, közkertek:

- Fehérvári – Hunyadi út sarok, mely a sportpálya áthelyezése után rehabilitálandó,
- Dániel utcában újonnan kialakított közpark játszó, pihenő funkcióval

Erdőterületek

Az erdők mennyisége véderdőként funkcionáló zöldsávval – mely ültetési kötelezettségként jelentkezik a mezőgazdasági területeken - növekszik a beépített területek nyugati oldalán, valamint az építendő autópálya két oldalán. A gazdasági erdő mennyisége csökken Kisszentmiklós déli határában telepítendő gazdasági terület miatt az erdő művelési ágból kivett területtel.

Mezőgazdasági területek

Település mezőgazdasági területeinek megoszlása a használat szempontjából:

- általános mezőgazdasági területek (szántók, legelők stb.)
- korlátozott használatú általános mezőgazdasági területek (védett természeti területek térségében, azok védőzónáján belül)
- Kertes mezőgazdasági területek (szőlő, gyümölcsös)

Vízgazdálkodási területek

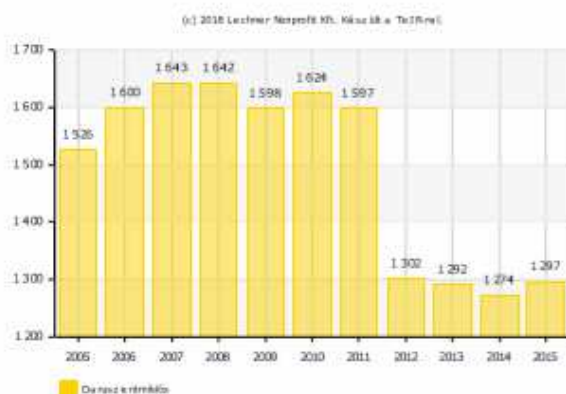
A település természetes vízfolyásokban gazdag, ezek mellett számos mesterséges csatorna, árok található. Új vízgazdálkodási terület a bánya helyén a kavicstermelés felhagyása után kialakítandó horgásztó, mely bázisát jelenti a rekreációs fejlesztésnek.

1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

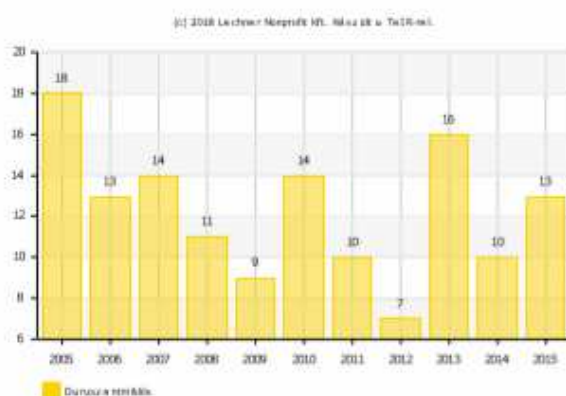
Lakónépesség (fő)

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

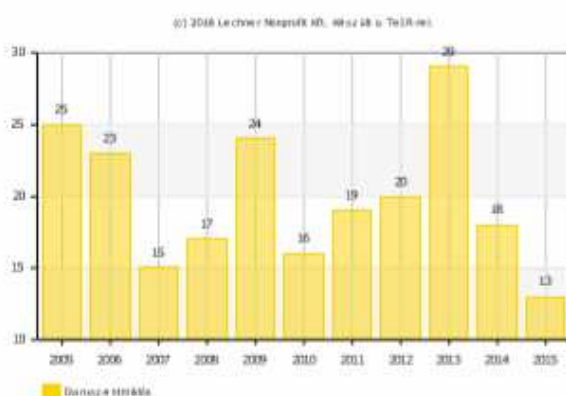
Élveszületések száma (fő)

Élveszületés a magzat világra jövedele, amennyiben az az életnek valamilyen jelét (mint légzés vagy szívműködés, illetőleg köldökzsinór-pulzáció) adja, tekintet nélkül arra, hogy mennyi ideig volt az anya méhében és mennyi ideig élt.

Halálozások száma (fő)

Az élet minden jelének végleges elmúlása az élveszületés megtörténte után bármikor, azaz az életműködésnek a születés utáni megszűnése, a feléledés képessége nélkül.

Az elveszületések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve

Allandó és ideiglenes belföldi odavándorlások összege.

Állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege.

Vándorlási különbözet az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete ezer lakosra vetítve.

Az adott területen lakóhelytel rendelkező személyek száma.Két népszámlálás közötti évek népességszámának meghatározása a továbbvezetés módszerével lehetséges, amely során az éventenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett életársági kapcsolat, válás) és vándorlás (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai kerülnek feldolgozásra.

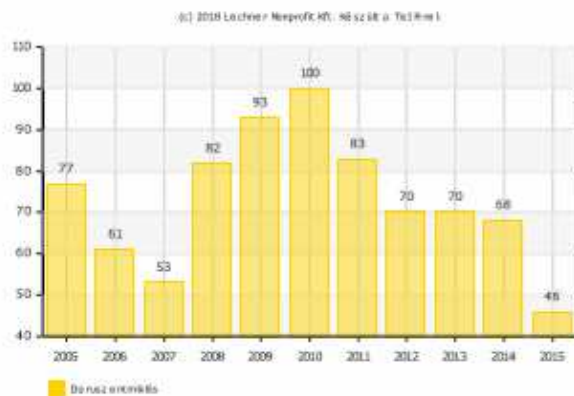

Állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma

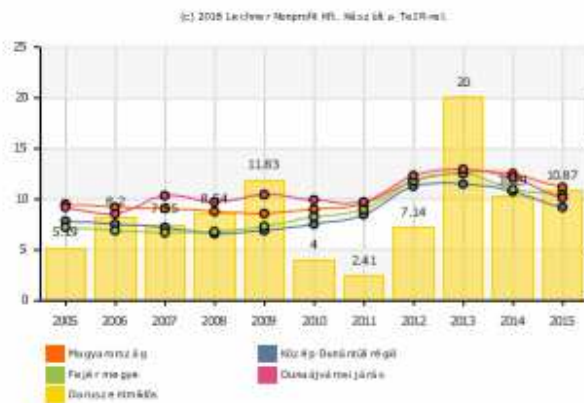
Regisztrált munkanélküliek száma összesen (fő)

Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

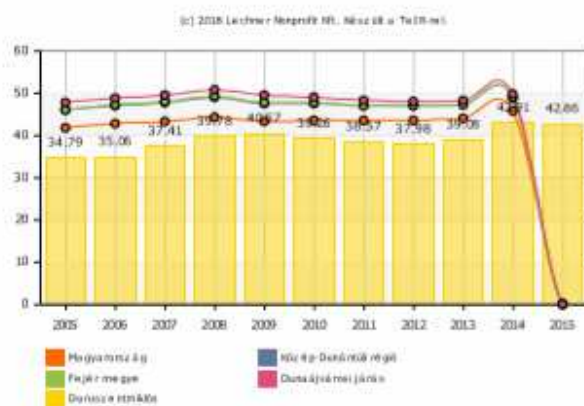
Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

A pályakezdő álláskereső aránya a nyilvántartott álláskereső k között.

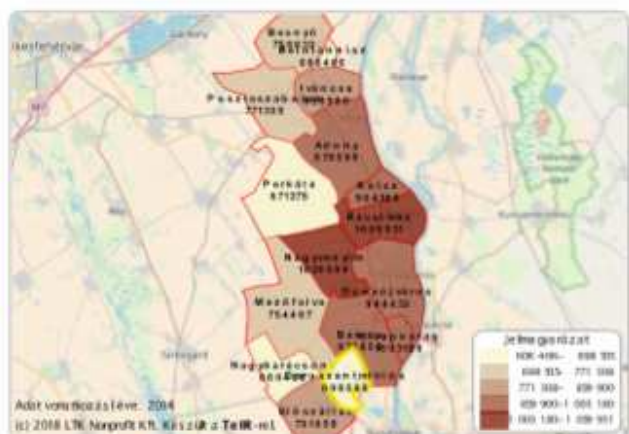
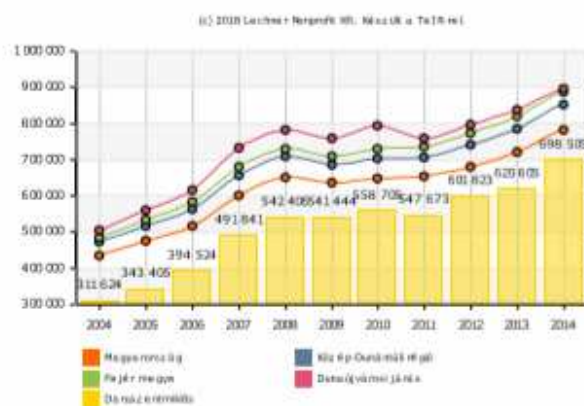
Adófizetők aránya (százalék)

SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

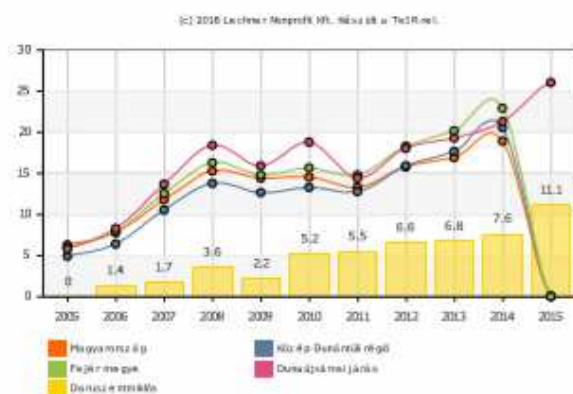
Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

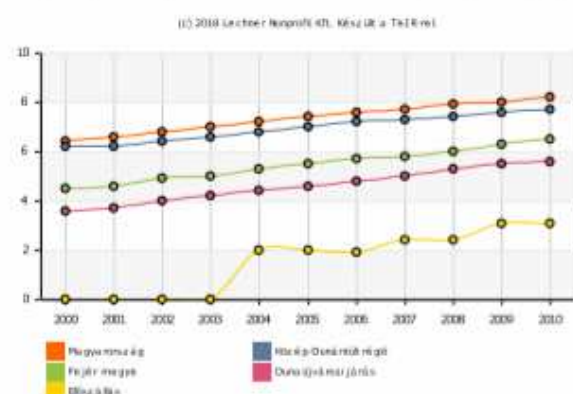
Magas–illetve alacsony jövedelműek aránya (fő)

Az 5 millió Ft feletti adó sávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adó sávon adózóra vetítve.

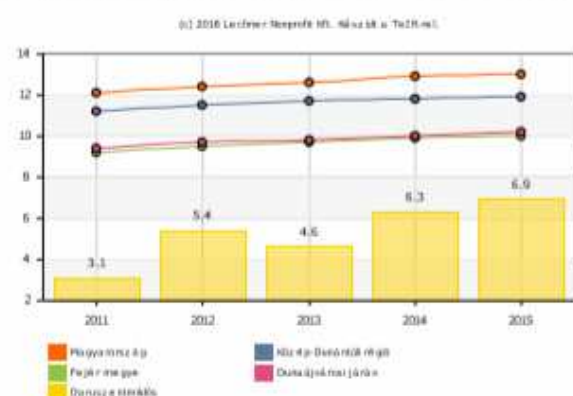
Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma, 2010-ig (db)

Minden olyan nem profitszerzésre irányuló regisztrált szervezet (alapítvány, közalapítvány, egyesület, egyesülés, érdekképviselői köztestület, közhasznú társaság, valamint az egyesülési törvény hatálya alá tartozó társadalmi szervezet) a nonprofit szektor részének tekintendő, amelyet a hatályos jogi szabályozás rendelkezéseivel összhangban, önálló jogi személyként bejegyeztek.

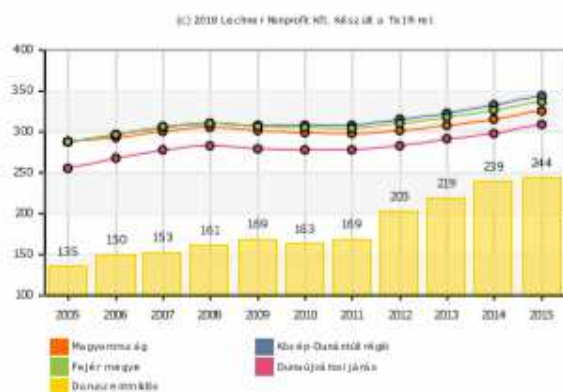
Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma, 2011-től (db)

Minden olyan nem profitszerzésre irányuló regisztrált szervezet (alapítvány, közalapítvány, egyesület, egyesülés, érdekképviselői köztestület, közhasznú társaság, valamint az egyesülési törvény hatálya alá tartozó társadalmi szervezet) a nonprofit szektor részének tekintendő, amelyet a hatályos jogi szabályozás rendelkezéseivel összhangban, önálló jogi személyként bejegyeztek.

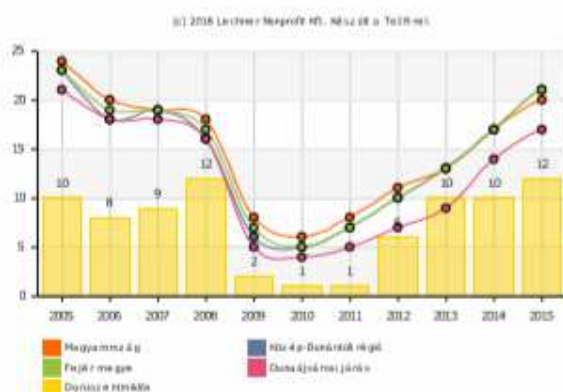
Személygépkocsik száma, ezer lakosra (db)

A személygépjármű személyek szállítására szolgáló közúti gépjármű, és az ülőhelyek száma (a vezetővel együtt) nem több kilencnél. A személygépjármű fogalmába tartoznak a mopedautók (vezetésükhöz nem kell külön vezetői engedély), a taxik és a bérautók, feltéve, hogy tíznél kevesebb ülőhellyel rendelkeznek. E kategóriába tartozhatnak a raktérrel rendelkező személygépkocsik is.

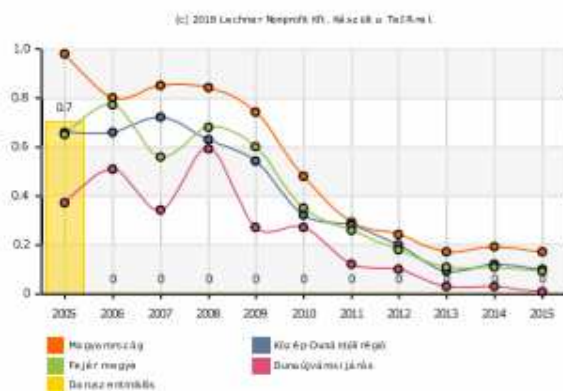
Újonnan forgalomba helyezett személygépkocsik száma, ezer lakosra (db)

Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik ezer lakosra vetített száma.

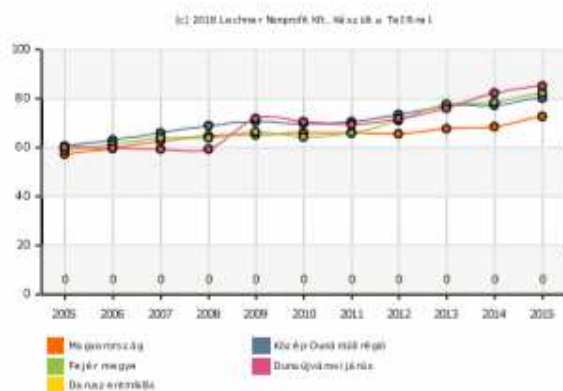
Új építésű lakások aránya (százalék)

A tárgyévben épített lakások aránya az év végi lakásállományon belül.

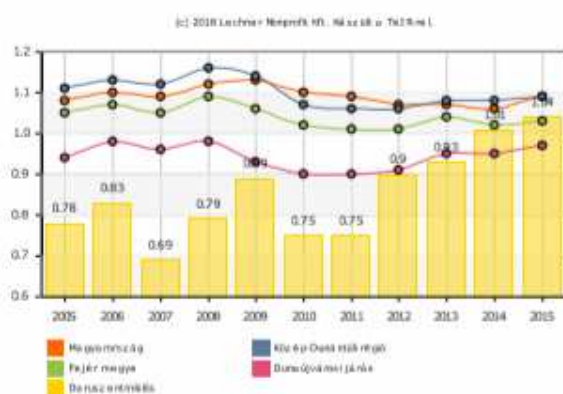
Közműháló

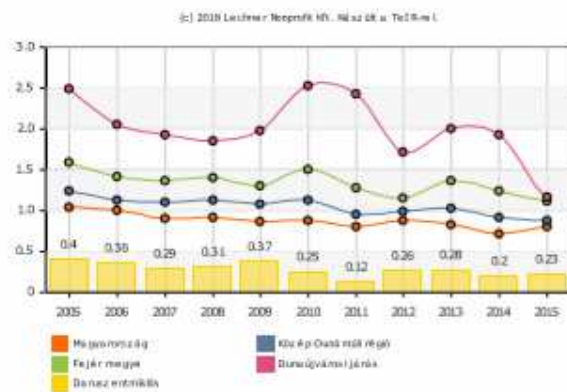
Egy km ivóvízhálózatra jutó csatornahálózat hossza (km).

Háztartási villamosenergiafogyasztás (1000 kWh/fő)

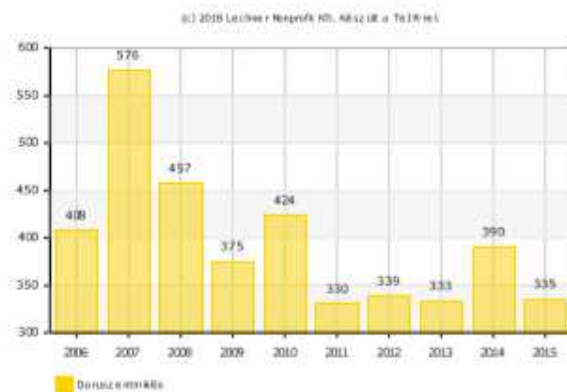
Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyisége (1000 kWh).

Háztartási gázfogyasztás (1000 m³/fő)Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m³).

Összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (tonna)

Települési szilárd hulladéknak minősül a - háztartási hulladék: az emberek mindennapi élete során a lakásokban, valamint a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben és a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein, valamint az intézményekben keletkező, - közterületi hulladék: közforgalmú és zöldterületen keletkező, - háztartási hulladékhöz hasonló jellegű és összetételű hulladék: gazdasági vállalkozásoknál keletkező - külön jogszabályban meghatározott - veszélyesnek nem minősülő szilárd hulladék.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

megnevezés		2005	2011	2015	2017
lakónépesség		1357	1308	1274	1315
népsűrűség fő/km ²		70,71	68,4	67,83	68
nemek megoszlása	férfi		637	643	659
	nő		671	631	642
korcsoportos megoszlás	-14		201	190	206
	-18		242	257	269
	15-39		402	437	439
	40-59		382	341	351
	18-59	765	758	728	739
	60-69		174	163	163
	70-		149	143	142
népesség változása %				-0,66	+1,05
élveszüetések fő / 1000lakos		11,66	10	15	17
halálozások fő / 1000lakos		10,9	19	13	15
természetes szaporodás / fogyás 1000 főre vetítve		+1	- 6,90	+2	+2
odavándorlók		131	87	62	103
elvándorlók		90	106	78	73
vándorlási egyenleg fő / 1000lakos		19,6	- 11,9	13,11	na.
foglalkoztatás fő / %		na.	412 / 31,5	na.	na.
munkanélküli fő / %		77	135 / 10,3	62	52
munkanélküli ráta		7,2	10,47	5,91	na.
inaktív kereső fő / %		na.	429 / 32,8	na.	na.
eltartott fő / %		na.	332 / %25,4	na.	na.
adófizetők aránya 100 főre vetítve		35,66	39,26	42,91	
családok száma		658	373		
háztartások száma			544		
lakások száma		569	557	557	557
tulajdonforma	magán	545	552	552	550
	önkormányzati		4	4	6
	egyéb		1	2	2
óvodai gyermek csoportok		2	2	2	2
óvodába beírt gyermekek száma		54	48	33	43
iskolai tanterem		8	8	8	8
tanulólétszám		101	118	112	92
pedagógusok száma		11	14	16	16
könyvtáregység		1	1	1	1
gazdasági vállalkozások		43	65	na.	16
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat			36	na.	
őstermelők		na.	na.	48	48
kereskedelmi szálláshely		0	0	0	0
vendégéjszakák száma		0	0	0	0
személy gk. száma		256	169	244	
új építésű lakások		5	5	0	0
vízhálózatba bekapcsolt lakások %		54	na.		
háztartási villamosenergia 1000kwh/fő		0,78	0,75	1,04	
háztartási gázzal ellátott lakások		59	0,12	0,23	
csatornahálózatba bekapcsolt lakások		0	0	0	0
települési szilárd hulladék t		na.	330	335	

Forrás: 96/2005. (IX. 13.) ÖKT. számú határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv;
 Központi statisztikai hivatal 2011. évi népszámlálás
 Daruszentmiklós Önkormányzat

Lakónépesség 10 éves gyors csökkenés után lassú növekedésnek indult.

A járás kislétszámú települései közé tartozik.

Mind az élveszületések, mind a halálozások száma növekszik, a születések esetében nagyobb mértékű a növekedés.

A természetes szaporodás/fogyás a 2011. évi erős csökkenés után az utóbbi években pozitív.

A bevándorlók száma 2015-ben és 2017-ben egyharmaddal nagyobb az elvándorlóknál, a közbenső évek tendenciája megfordult, a vándorlási egyenleg 2017-ben pozitívvá vált.

A munkaképes lakosság száma kb. 830 fő.

A munkanélküli ráta 52

Az adófizetők száma 2015 óta nő.

Nemzetiségi összetétel, vallás

A 2011-es népszámlálás szerint a lakosság döntő része, 1020 fő azaz 78%-a magyar, 10 fő azaz 0,76% cigány, 6 fő azaz 0,46% német, 17 fő azaz 1,3% hazai nemzetiségiek, 3 fő azaz 0,22% egyéb.

Kisebbségi önkormányzat nincs.

A KSH adatok nem fedik le a teljes lakosság vallási hovatartozását, 306 fő katolikus, 51 fő református, 5 fő evangélikus, 3 fő izraelita, 12 fő más vallási közösséghez, felekezethez tartozik.

Vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik 389 fő, ateista 9 fő.

Képzettség

A 2011-es népszámlálás szerint

-	nem végzett iskolát	10 fő
-	általános iskola 7 évfolyamát elvégezte	184 fő
-	általános iskolát végzett	467 fő
-	középfokú iskola szakmai oklevéllel	343 fő
-	érettségizett	171 fő
-	egyetemet, főiskolát végzett	43 fő

Az óvodai csoportok száma állandó, a beírt gyermekek száma: 2 csoport, 43 fő

Az iskolások száma: 92 fő

Foglalkoztatottság

A foglalkoztatottság az aktuális gazdasági helyzet – fellendülés, recesszió – tükrében változott.

A munkanélküliségi ráta a településen a 2011-es népszámlálás óta felére csökkent.

Jövedelmi viszonyok

A településen az adófizetők száma folyamatosan növekszik.

Önkormányzatnál megszűnő támogatások, azaz a Szociális Törvény alól kikerült 2015. márc. 1-től:

- foglalkozást helyettesítő támogatás,
- ápolási díj,
- közgyógyellátás,
- lakásfenntartási támogatás,
- aktív korúak ellátása,
- rendszeres szociális segély,
- temetési segély,
- átmeneti segély.

Önkormányzat által nyújtott támogatások 2016-ban:

- települési támogatás,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (5 család).

Életminőség

Magyarországon a születéskor várható élettartam a férfiak esetében 2012-ben 71,6 év volt, míg a nőknél ugyanez 78,7 év volt. Ez valamelyest közeledett az európai átlaghoz. Összességében javul a születéskor várható élettartam Magyarországon. Egy 2012-ben született gyermek 3,7 évvel remélhet hosszabb életet, mint 2000-ben született társa. A csecsemőhalálozás aránya az utóbbi 13 évben a felére csökkent, és a 40–59 évesek halálozási aránya is jelentősen mérséklődött és kevesebb fiatal lesz öngyilkos.

Fejér megye népességének a születéskor várható élettartama 2012 és 2015 között nőtt, a férfiak életkora 71,42-ről 71,88-ra, a nőké 76,41-ről 78,72-re emelkedett. Ezen adatok Daruszentmiklóst is jellemzik.

Daruszentmiklós lakosainak életminőségét részben meghatározza a lakások, háztartások közüzemi bekötöttsége, felszereltsége, egyáltalán az otthon komfortossága.

A települést a természeti örökségének szépségei, tradíciói, kiváló közlekedési kapcsolatai szerethető településsé teszik, ahol szeretnek élni lakói, s szeretnek ide költözni a közeli városokból.

A helyi identitás érzékelhető, az elszármazottak ugyanis jellemzően ápolják gyökereiket, szabadidejükben visszajárnak, kötődnek a településhez.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekkülönbségek

A településen élők között nincs.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

Történeti, kulturális adottságok

A településen élők identitástudatának, önállósági törekvésének eredményeként alakult meg szomszédos települések külterületi lakott településrészeinek – Daruszentmiklós, Daruhegy, Kísszentmiklós, Pírópócs – egyesülésével 2012-ben Daruszentmiklós.

Daruszentmiklós nagyon fiatal település, önálló története a Daruszentmiklós községgé nyilvánításáról szóló 97/2001 (VIII.27.) KE határozattal kezdődött.

A kialakult új település régi történelmének rövid összefoglalása:

A jelenlegi település pusztákból, aprófalvakból, birtokközpontból alakult ki.

A pusztákon a gazdagparasznak erős csoportjai voltak. 1869-ben több 50-100 kat. hold közötti gazdaság volt, melyeket akkor is a parasztbirtok közé kell számítani, ha egy részük dzsentrik kezében volt.

A középbirtok, a gazdagparaszi birtokok gazdasági felszerelése a kor színvonalán állott. A természeti adottságok folytán kiváló eredményeket ért el a birtokos osztály a gabona, a zöldség, a gyümölcsstermesztésben, az állattenyésztésben.

A településrészek igen eltérő múlttal rendelkeznek. A XX. szd. elején a mezőgazdasági nagybirtokokat parcellázták, melynek következtében a területen szétszórt aprófalvak jöttek létre. Daruhegy elnevezéssel már 1920-ban jegyezték települést, melynek 1913-ban épített három tantermes iskoláját 1930-ban újabb tanteremmel bővítették. Erre az időre tehető Kísszentmiklós megalapítása, de a 20-as években tesznek említést Aligvárom, Bánompusztá elnevezésű aprófalvairól is. Kísszentmiklóson ekkor 334 ember élt. Aligvárom és Bánompusztá legeltetési társulásai volt az egyetlen gazdasági szervezete a térségnek.

Az uradalmi szervezetnek megfelelően alakított szétszórt településeket 1928-ban egyesítették, Előszállás néven nagyközséggé nyilvánították. így Daruhegy 1928-tól közigazgatásilag Előszálláshoz tartozott, annak belterülete lett, Kísszentmiklós és a többi aprófalú, pusztá Baracs község részét

képezte. A pusztákon cselédek, mezőgazdasági napszámosok, kisbirtokosok éltek. Egyes puszták neve a lakosok származási helyére – Kisszentmiklós lakóinak zöme Sárszentmiklósi -, másoké az ott élők társadalmi, anyagi helyzetére – Bánompusztá, Aligvárompusztá - utalnak. Az erősen agrárjellegű külterleki településrészek igen komoly problémát jelentettek, ezért tanyaközpontként létrehozták Dánielpusztát, de megmaradt a legnagyobb külterleki település, a falusias jellegű Kisszentmiklós.

A háború után újjáépítették az infrastruktúrát, a távvezetékeket, majd az utakat. 1948-ban alakul meg az első termelőszövetkezet, mely az 56-os forradalmat is túlélte.

Az 1949-es községi összeírás szerint Daruhegyen 751 lakos élt. Ekkor határoztak 3 tanyaközpont kialakításáról, melyek egyike Dánielpusztá. A tanyaközpontokban egységes építési irányelveket állapítottak meg. Először sátoztetős, villaszerű és fésűs építési rendszerű házakra adtak építési engedélyt, később csak sátoztetős épületeket engedélyeznek. Az egységes utcakép kialakulására olyan határozatot hoztak, hogy az épületek úgy épüljenek egymás mellé, hogy az utcavonal kialakuljon. A településrészek életét jelentősen befolyásolta az a tény, hogy az 1950-es években szinte a semmiből nőtt ki Dunaújváros, s ezzel nagymértékben csökkent Előszállás és Baracs lakossága.

A politikai és társadalmi viszonyok alakulása eredményeképpen Dánielpusztá tanyaközpont az 1960-as népszámlálás előtt, az 1960 és 1970 között lezajló jelentős változások keretében Baracstól elcsatolva előbb Bánom és Aligvárom pusztá majd Piripócstelep és Kisszentmiklós kerül Előszálláshoz (Aligvárom 103 lakos; Bánom 103 lakos; Piripócstelep 44 lakos; Kisszentmiklós 580 lakos).

Mindig Előszállás külterületének számítottak Daruhegygel együtt, pedig fejlesztésük, éppoly fontos lett volna mint Előszállásé.

Az utóbbi 20 évben a lakosság foglalkoztatottsága is megváltozott, a mezőgazdasági foglalkozású lakosság aránya 53%-ról 28%-ra csökkent. Az agrárnépesség túlnyomó része az iparba vándorolt.

Ez a hátrányos helyzet már önmagában is okozója az önállósodási törekvések megindulásának, s végül eredményének, - a 2002. októberi önkormányzati általános választással – Daruszentmiklós önálló településsé alakulásának.

2003. áprilisában fogadta el a Képviselőtestület a település címerét, zászlóját.

Nemzetiségi kötődés nincs.

Civil szerveződések

- Kisszentmiklós-Daruhegy Gyermekeinek és Ifjúságának Jövőjéért Alapítvány,
- Daruszentmiklósi Polgárőrség,
- Falulánc Kulturális és Közérdekű Szövetség,
- Kertbarát kör,
- Magyar Hagyományőrző és Lovasegyesület.

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások

A háziorvosok betegforgalma (fő)

A háziorvos betegforgalma a háziorvosi rendelésen való megjelenések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végzett végzett lakáson történt látogatások száma.

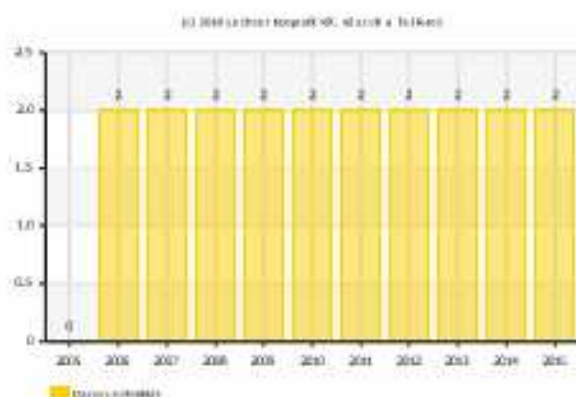
A háziorvosok betegforgalma, ezer lakosra (fő)

A háziorvosi rendelésen való megjelenések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végzett végzett lakáson történt látogatások száma, ezer lakosra vetített száma.

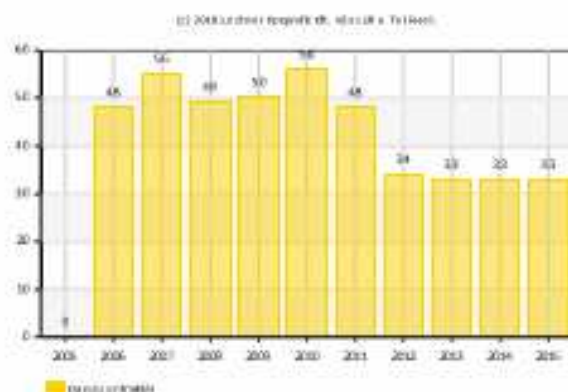
Az óvodai gyermekcsoportok száma (db)

A háziorvos betegforgalma a háziorvosi rendelésen való megjelenések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végzett végzett lakáson történt látogatások száma.

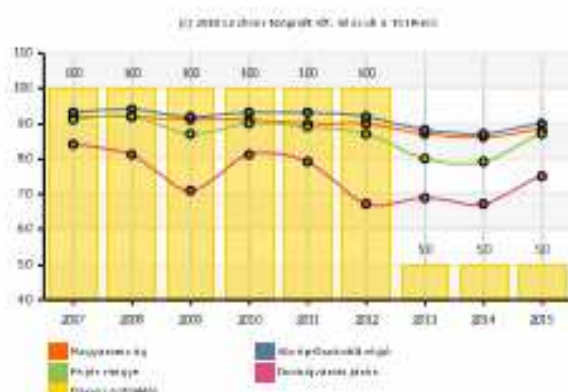
Óvodába beírt gyermekek száma (fő)

Az óvodába beírt és az adatfelvétel esztendő pontjában az óvoda nyilvántartásában szereplő gyermekek száma.

Internettel ellátott iskolák aránya az alap- és középfokú oktatásban (százalék)

Internettel ellátott feladatellátási helyek aránya. Feladatellátási hely: a köznevelési intézmény (2012 előtt: közoktatási intézmény) igazgatási szervezeten belül a székhelyen vagy más telephelyen működő intézményszegység, valamint a székhelyen, illetve az azonos telephelyen, de eltérő nevelési-oktatási feladatokat ellátó intézményszegység.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

Oktatás nevelés

Óvoda helyi intézménye:

- Szederinda Óvoda 2423 Daruszentmiklós, Daru sor 1/A
- férőhely 48, beírtott gyermekek száma 43 fő.
- foglalkoztatók száma 2, tornaterem nincs

Általános iskola helyi intézmény:

- Benedek Elek Tagiskola 2423 Daruszentmiklós, Berzsényi Dániel u. 1.
- beírtott gyermekek száma 98 fő
- tanteremek száma 8, napközi, tanulószoba működik, tornaterem nincs

Közköztartási intézményeinek tanulólétszám adatai 2005 – 2017

Időszak	Bölcsődei férőhelyek / beírt gyermekek	Óvodai férőhelyek / beírt gyermekek	Általános iskolai férőhelyek / tanulók száma	Középiskolai tanulók száma	Egyetemi, főiskolai képzésben részesülők
2011	0	50/53	200/104	41	na
2015	0	50/48	200/118	40	na
2016	0	48/33	200/112	67	na
2017	0	48/43	200/98	63	na

Forrás: Daruszentmiklós Önkormányzat

Közösségi művelődés, kultúra

A településen a kulturális élet illetve szabadidős lehetőségek helyszínei:

- Barátság ház, 2423. Daruszentmiklós, Fő utca 62/B.
- Ifjúsági Ház, 2423. Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A
- Székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár Mozgókönyvtára (Ifjúsági Ház épülete, 2423. Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A)

Szervezett programjaik: kiállítások, előadások, zenei rendezvények, ünnepi rendezvények.

Itt tartják egyes civil szervezetek is a programjaikat.

A sport és szabadidő eltöltésének helyszíne a sportpálya, melynek kiszolgáló épülete nincs. A Falupark területén áll rendelkezésre egy vizesblokk épület. Szabványos méretű labdarugópályával nem rendelkeznek.

Egészségügy

A településen egy háziorvos működik. Ezek szolgáltatása mellett fogorvos, védőnő tevékenysége, és hétféle orvosi ügyelet segíti a község lakóit.

Ellátó intézmény: Orvosi Rendelő 2423 Daruszentmiklós, Berzsenyi D. u. 25.

Orvosi ügyelet: Nagyvenyim, Fő u. 45.

Fogorvos: Előszállás, Balatoni út 58.

A jelenlegi ellátás kielégíti az igényeket.

Daruszentmiklósi lakosok szakorvosi ellátásban Dunaújvárosban, Székesfehérváron, Dunaföldváron, Előszálláson részesülnek.

Szociális közszolgáltatások

Az alábbi szociális szolgáltatásokat Daruszentmiklóson az Önkormányzat látja el.

- házi segítségnyújtás (illetve a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás),
- szociális étkeztetés,
- a családsegítő, és a gyermekjóléti szolgálat feladatait Nagykarácsony Község Önkormányzata látja el.

Biztonsági szolgáltatás

- Daruszentmiklós Körzeti megbízott: 1 fő

- Daruszentmiklós Polgárőrség

Daruszentmiklós településen a bűnesetek száma a népesség arányában kevesebb, mint 2%.

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvénnyel a település önkormányzata ellátja az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A településen rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül 39 család.

A településen élő időskorúak száma 315 fő.

A településen élő munkanélküliek száma 52 fő

Közfoglalkoztatásban alkalmaznak 13 főt.

A település önkormányzata az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adta és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kérte, hogy a helyi esélyegyenlőség érdekében területükön mindent megtegyenek, a hátrányos helyzetűeket támogassák.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

A településfejlesztési koncepció gazdasági jövőképpel kapcsolatos megállapításai:

Mezőgazdaság:

„A mezőgazdaság termelési szerkezetében változtatni kívánnak a legelő, gyepterületeken az extenzív állattartás szorgalmazásával, a biogazdálkodás feltételeinek megteremtésével.”

Ipar:

„A vállalkozások fejlesztése-letelepítése számára új gazdasági terület kijelölésére van szükség. Ennek lehetséges helyszínei a volt majorterületek. A község csak a környezetet nem szennyező ipari tevékenységek, logisztikai tevékenység letelepítését ösztönzi és tartja kívánatosnak.”

Szolgáltatások, kereskedelem:

„Mindenképpen cél a szolgáltatások körének, minőségének bővítése; akár a vállalkozási lehetőségek, akár az idegenforgalom bővítése, vagy az életminőség javítása céljából.”

Idegenforgalom:

„A faluban és környezetében található táji, természeti és építészeti értékek védelme, megmentése és felújítása, a kistérség vonzerejét emeli, s fontos eleme lehet a tágabb környezet idegenforgalmi célterületté fejlesztésének.

Az épített és táji örökségek megmentése és a falufejlesztés érdekében történő felhasználása a lakosság életfeltételein javít - esetleg munkahelyet is biztosít, illetve hozzájárul a lakókörnyezet kulturált kialakításához.

Fejleszthető a kerékpáros-, falusi-, valamint és lovas turizmus. Nagyobb hangsúlyt kaphat az ún. szelíd turizmus: tanösvények, megfigyelőhelyek az erdőkben, a mélyebb fekvésű vízjárta területeken. A vendéglátás céljára kisebb-nagyobb panziók, fogadók megépítése támogatható. A családi házaknál történő vendégfogadást, és a különböző témákban szervezett táboroztatások megvalósítását kell ösztönözni.

Hangsúlyozzuk az összefogás jelentőségét a szomszédos községekkel, hogy a létesítmények, látnivalók és szolgáltatások megosztásával konkurencia helyett partnerekké váljanak.”

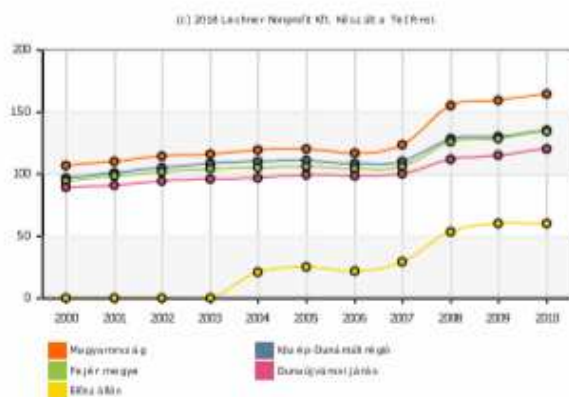
Daruszentmiklós területén a kiváló közlekedési kapcsolatok miatt jelentős iparfejlesztéssel számolnak, a kisvállalkozások bővülő lehetőségei számára a telephelyigény kielégítése szükséges.

Az adottságokra és lehetőségekre építve a helyi gazdaság továbbfejlesztése az idegenforgalom, a szolgáltató turizmus, a megújuló energiaforrások hasznosítása és a mezőgazdasági termékfeldolgozás terén lehetséges.

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

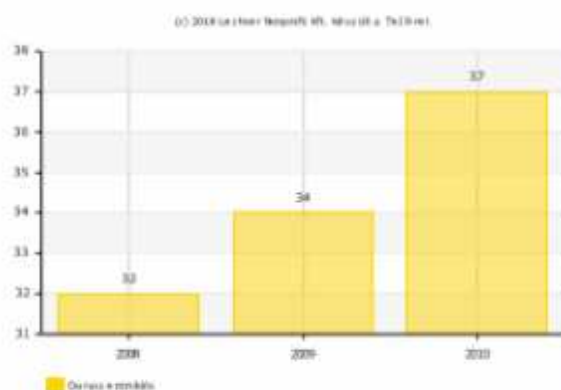
Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2010-ig (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egységek, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezetek száma (beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is) ezer lakosra.

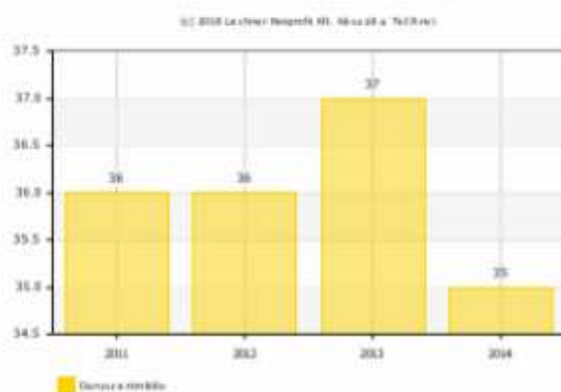
Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2010-ig (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egység, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2011-től (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag – adminisztratív nyilvántartások szerint – létező egység, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is.

Forrás: Lechner Tudásközpont - TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

Település iparüzési adóbevétele

év	HIPA bevétel (eFt)
2005	5.100
2011	20.102
2015	32.969
2016	38.807
2017	na

Jelen terv által előírányzott fontosabb beruházások:

- gazdasági és ipari tevékenység fejlesztése az M6 csomópontjának térségében a 6228 sz. úttól délre,
- megújuló energia hasznosítása napelempark létesítésével,
- vízgazdálkodás, halászat fejlesztése,

- településközpont bővítése, kialakítása újabb funkciók - templom, piac, – létesítésével, önkormányzat áttelepítésével,
- bölcsőde építése.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

Kiváló közlekedési kapcsolattal rendelkező telephelyek, a megújuló energia hasznosítási lehetősége a gazdaság számára, a földrajzi adottságai a kiváló termőföld, a legelők, a vízgazdálkodás a mezőgazdaság számára biztosítja a fejlődési lehetőséget, a kiépülő kerékpárút hálózat a turizmust bekapcsolja a térségi hálózatba, s generálja a szolgáltatási szektor fejlesztését.

A település gazdasági versenyképességét jelentősen meghatározza a településhálózaton belüli helyzete. Két agglomeráció – Dunaújváros, Dunaföldvár – határán a település gazdasági állapotát az ide települni kívánó vállalkozások, a jó táji és környezeti adottságokat igénylő betelepülő lakosság jellemzi.

Fejlesztési potenciált a felkínált gazdasági telephelyek és a talajadottságoknak köszönhető mezőgazdasági növénytermesztés, állattenyésztés, illetve azok feldolgozása jelent.

Hátrány a szennyvízhálózat hiánya.

Úthálózat, közlekedés

A település elérhetősége jó, de javítani kellene a szomszédos településekkel (Baracs, Mezőfalva) a kapcsolatot a települések közötti gazdasági utak fejlesztésével, a kerékpárhálózathoz történő csatlakozással.

Közműellátás

A belterületen a szennyvízelvezetésen kívül valamennyi közműhálózat rendelkezésre áll. A távlati bővítések ellátása ehhez csatlakoztatható.

Külterületen az ellátás közműpótló berendezésekkel megoldható.

Hírközlés

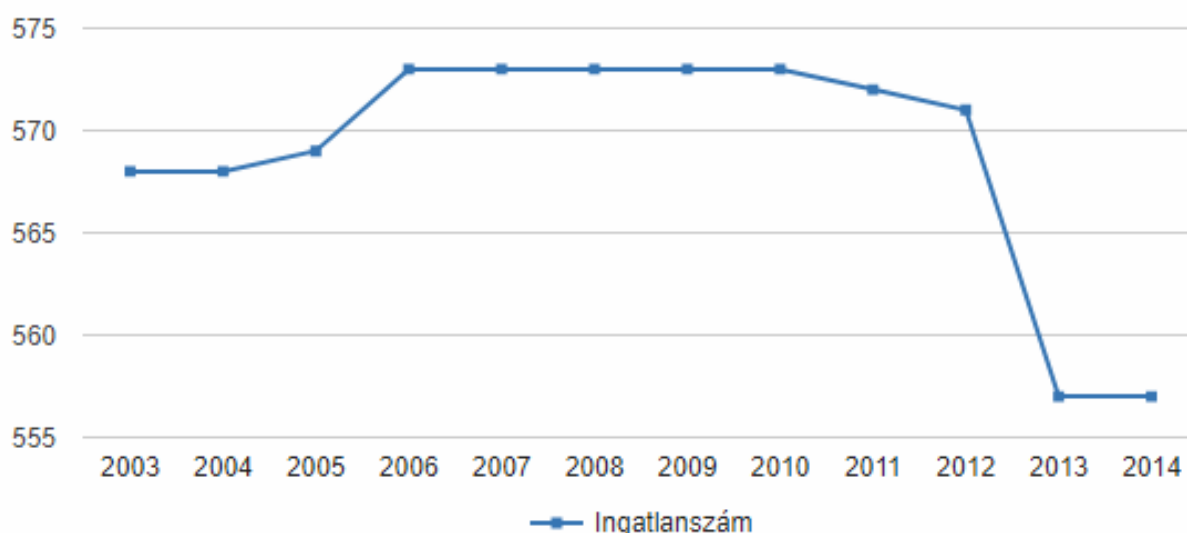
A vezetékes távbeszélő hálózat a település minden utcájában kiépült, a hálózathoz való csatlakozás lehetősége korlátozás nélkül biztosítható, s kielégít bármely, hazánkban elérhető fogyasztói igényt.

A vezetékek nélküli távbeszélő ellátást tekintve a község területe a vezető mobil szolgáltatók lefedik.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Lakásépítés

A település jellemző beépítéstípusa családi házas. Számos beépítetlen közművesített telek áll az építkezni szándékozók rendelkezésére.

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal

Összesítve:

- 2005-ben 569 db (a hatályos tervek készítése idején)
- 2009-ben 573 db
- 2014-ben 557 db
- 2017-ben 557 db (2.3fő/lakás)

Ez azt jelenti, hogy Daruszentmiklós településen a lakóingatlanok száma 5 év alatt 2.87%-kal, azaz 16 darabbal lett kevesebb. Ez alatt az időszak alatt a lakóingatlanok száma átlagosan egy évben 3 darabbal lett kevesebb.

Az utóbbi időszakban emelkedett a kereslet a település lakóingatlanjai iránt. Az utóbbi években az eladó ingatlanok száma 5-8 db/év.

Négyzetméterre vonatkozó statisztikák			
Átlag m ²	Átlag m ² ár	Legkisebb m ² ár	Legnagyobb m ² ár
110	151 818 Ft	140 909 Ft	162 727 Ft

Ingatlanra vonatkozó statisztikák		
Átlag ár	Legkisebb ár	Legnagyobb ár
17 433 333 Ft	15 500 000 Ft	18 900 000 Ft

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal

Lakóingatlanok esetén Daruszentmiklós településen az elmúlt 5 évben az átlag négyzetméter ár 92 261 forintról 151 818 forintra nőtt, ami 59 557 forintos emelkedést jelent. A lakóingatlanok között 2018 februárjában a legmagasabb négyzetméter ár 162 727 forint, a legalacsonyabb 140 909 forint, valamint az átlagár 151 818 forint.

Külterületen

Gazdasági tevékenység folytatására rendelkezésre álló terület az M6 mezőfalvai leágazásának térségében a 6228 sz. közút két oldalán, Mezőfalva határában a 6228 sz. közút keleti oldalán, és a baracsi határ mentén található.

A gazdasági tevékenység céljára kijelölt területeken a négyzetméterár nem ismert.
Mezőgazdasági területek négyzetméterára nem ismert.
Az elmúlt években a zártkerti ingatlanok ára csökkent.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Költségvetés

Daruszentmiklós község Önkormányzatának pénzügyi és költségvetési gazdálkodásában az elmúlt négy év jelentős változást hozott. Változott az önkormányzat által ellátandó feladatok köre, átalakultak a szolgáltatások szervezésének szabályai, ami maga után vonta a finanszírozás módosulását is. Mindemellett figyelembe kell venni a 2007-2008-as gazdasági-pénzügyi válság hatásait is.

A helyi önkormányzati funkciók közül néhány hatósági-igazgatási feladat átadásra került a járási és más központi hivatalok részére. A humán szolgáltatások területén az egészségügyben és a közoktatás területén jelentősen kisebb lett az ellátandó feladatkör, ami értelemszerűen nagy hatással van az önkormányzati költségvetésre. Ezen kívül a közüzemi ellátásban is csökkent a helyi mozgástér, hiszen központi díjszabályozás érvényesül.

Az egyik legfontosabb változás, ami az önkormányzatok életét befolyásolta, hogy a jelentős feladatátrendezés és forráskivonás mellett a helyi önkormányzati hitelek törlesztését átvállalta a központi költségvetés.

A költségvetési bevételek csupán igen kis hányada folyik be a helyi gazdasági szereplőktől. A település bevételeinek túlnyomó része a központi költségvetésből érkezik.

Költségvetési bevételek 2017	
Működési célú támogatás államháztartáson belülről	102.194 e Ft
Közhatalmi bevételek	42.475 e Ft
Működési bevételek	9.187 e Ft
Működési célú átvett pénzeszköz	350 e Ft
Felhalmozási célú támogatás államháztartáson belülről	29.600 e Ft
Felhalmozási bevételek	e Ft
Felhalmozási célú átvett pénzeszköz	e Ft
Finanszírozási bevételek	16.640 e Ft
Költségvetési bevételek összesen	200.466 e Ft

Forrás: Települési adatszolgáltatás

Vagyongazdálkodás

Az önkormányzati kiadások oldalán 2016-ban a működési kiadások 167.455 ezer Ft-ot tettek ki.

2016-ban a település 740 ezer Ft működési támogatást juttatott az egyházaknak, a civil szervezeteknek, ill. a sportegyesületnek. A költségvetésének jelentős részét a kötelező beruházási illetve felújítási tevékenységeire fordította.

Az önkormányzat vagyonának hangsúlyos, meghatározó eleme az önkormányzati ingatlanvagyon. Az önkormányzat törzsvagyonába a forgalomképtelen (nemzeti vagyon), korlátozottan forgalomképes és forgalomképes (üzleti vagyon) ingatlanok tartoznak.

Forgalomképtelen ingatlanok:

- a közutak, utak, műtárgyak,
- közterületek, közparkok, árkok, járdák, beépítetlen területek,
- vizek, közcélú vízi létesítmények,
- valamint az önkormányzati rendeletben annak minősített ingatlanok,

Korlátozottan forgalomképes ingatlanok:

- intézmények, középületek,
- az önkormányzat rendeletében meghatározott ingatlanok,

Forgalomképes ingatlanok (üzleti vagyon):

- beépítetlen telek, erdő, szántó, kert, legelő, kavicsbánya.

Gazdasági program

Kitűzött célok

- gazdasági versenyképesség fokozása, helyi gazdaság fejlesztése (ipartelepítés ösztönzése, kereskedelmi és szolgáltatási ágazatok fejlesztése),
- minőségi élet feltételeinek javítása (helyi és helyközi közlekedés, zöldfelületek, parkok kialakítása, helyi közszolgáltatás),
- települések közötti kapcsolat erősítése,
- turizmus fejlesztése (kerékpárút fejlesztése, vadász és sport turizmus fejlesztése, vendégéjszakák számának növelése).

Településüzemeltetési feladatok:

- lakásgazdálkodás, otthonhoz jutás, letelepedések támogatása,
- hulladékgazdálkodás (illegális hulladéklerakók megszüntetése),
- környezet- és természetvédelmi feladatok megvalósítása,
- helyi piac,
- helyközi közösségi közlekedés fejlesztése,
- LED lámpás közvilágítás megvalósítása,
- vízi közmű szolgáltatások fejlesztése,
- helyi közutak fenntartása, minőségi fejlesztése,
- temetők fenntartása,
- alapfeladatok és intézményi feladatellátás (szociális feladatellátás fejlesztése),
- egészségügyi alapellátás és egészséges életmódra nevelés, cél a megelőzés,
- óvodai nevelés fejlesztése,
- bölcsőde kialakítása,
- művelődési ház bővítése, fejlesztése,
- egyházakkal, civil szervezetekkel való együttműködés.

A település gazdálkodása a központi adósságkonszolidációt követően kiegyensúlyozott.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Daruszentmiklós önálló önkormányzattal rendelkezik.

Daruszentmiklós község önkormányzata településfejlesztési elképzeléseit jellemzően pályázati források felhasználásával valósítja meg. Idegenforgalom fejlesztését célozná a térségi kerékpárút.

A település Önkormányzata az elfogadott Nagykarácsonyi Közös Önkormányzati Hivatali Szervezeti és Működési Szabályzatának értelmében jelenleg az Összeférhetetlenséget és Vagyonnnyilatkozatot Vizsgáló Bizottság támogatásával működik, mely segítik a képviselőtestület és a polgármester munkáját és döntéshozatalát:

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A település gazdaságfejlesztési eszköztára viszonylag korlátozott, ennek ellenére az elmúlt években is törekedett a helyi gazdaság fejlesztését célzó programok és kezdeményezések megvalósítására.

- település rehabilitáció,
- a helyi munkaerő-piaci beilleszkedést támogató programok,
- létrehozta és működteti a DSZM Közhasznú Nonprofit Kft-t, mely jellemzően zöldterületgazdálkodási feladatokat lát el,
- Daruszentmiklósi Szociális Szövetkezet létrehozásával (önkormányzati tulajdonrész van benne) állattartás területén

Ezen túlmenően, a hatályos rendezési terv ugyanezen célból a helyi gazdaság fejlődéséhez szükséges területeket, a védett településszerkezetet lehatárolta.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Az önkormányzati eszköztár a helyi foglalkoztatás bővítésének támogatásában is korlátozott. Daruszentmiklós Önkormányzata egyrészt az új munkahelyeket létrehozó vállalatok betelepülését kívánja ösztönözni adókedvezmények biztosításával, másrészt a fiatalok helyben maradását szándékozik támogatni első lakáshoz jutásuk segítésén keresztül.

Kifejezetten a fiatalok munkaerő piachoz kapcsolódást megkönnyítő programok a településen nem indultak. Az önkormányzat maga lehetőségeihez mérten, évente több alkalommal közfoglalkoztatás keretében vagy önkéntes munka keretében foglalkoztat fiatalokat a valós munkaerőpiacra való átmenet megkönnyítése érdekében.

A foglalkoztatottság szempontjából hátrányos helyzetű munkaképes személyek részére megszervezi a közfoglalkoztatást, közcélú munkavégzés keretében. A foglalkoztatott létszám 100%-a szakképzettséget nem igénylő feladatokat lát el. Ebből adódóan a munkavégzés a többség esetében közterületen, míg egy kisebb hányad munkája konkrét helyen történik. A településen 2017-ban 14 fő vett részt közfoglalkoztatásban.

A közcélú foglalkoztatás keretében az elvégzendő munkafolyamatok alatt olyan önkormányzati feladatok ellátását értjük, amelyről — jogszabály alapján — a helyi önkormányzat gondoskodik.

A foglalkoztatottak által ellátott feladatok részletezése:

- köztisztasági feladatok: közterületi takarítás, buszmegállók, utak, járdák, parkok, terek, gépkocsi parkolók takarítása, sport és kulturális helyszínek karbantartása,
- közterületi segédmunka: csapadékelvezető árkok és külterületi csapadékelvezető csatornák karbantartása, belvíz elleni védekezés, hó és síkosság mentesítés, temetők rendben tartásában közreműködés,
- útkarbantartás: helyi közutak, járdák, javítási-karbantartási munkáinak szükség szerinti elvégzése,
- épület karbantartása, takarítása: önkormányzati intézmények és létesítmények belső és külső állagmegóvási-karbantartási munkái,
- adminisztrációs kisegítő: önkormányzati fenntartású intézmények, gazdasági társaság, irodahelyiségeiben betanítható feladatkört ellátó adminisztratív tevékenység,
- közfoglalkoztatás szervező,
- fűkaszálás, parlagfű irtás: közterületeken, utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanokon végzett időszakos kaszálás, gyomirtás,
- parkgondozás: közterületek, utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanok, parkok, terek, növényvédelmi, kertészeti munkái,
- TMK –s szakképzettséget igénylő munkakör: gépek karbantartása.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az önkormányzat tulajdonában 5 db bérlakás található, melyek piaci alapon kerülnek bérbeadásra, szociális célú bérlakás nincs. A településen nem jellemző a magáningatlanok bérbeadása.

1.10.6. Intézményfenntartás

Önkormányzat által nyújtott szolgáltatások köre egyrészt az alapító önkormányzat kötelezően ellátandó feladatait jelentik, másrészt a speciális szolgáltatási igények kielégítését foglalja magába:

- az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok hasznosítása, bérbeadása azok karbantartásával, állagmegóvásával kapcsolatos elvégzett tevékenység,
- az egészséges és tiszta ivóvízhez való hozzájutás, valamint a keletkezett szennyvíz elszállításával kapcsolatos szolgáltatási tevékenység: ezen szolgáltatás ellátása vállalkozó bevonásával történik. Az ivóvízrendszer üzemeltetésre átadásra került a MEZŐVIZ Kft-nek (7020. Paks, Kölesdi út 46.), a folyékony hulladékszállítás a LIQUID PORTER Kft. (1077. Budapest, Bethlen G. u. 3. 2. em. 24.) közreműködésében történik meg.
- településgazdálkodással, üzemeltetéssel kapcsolatos szolgáltatási tevékenység: a közterületek állandó tisztántartása, a kihelyezett utcabútorzat, tájékoztató táblák, hirdetőtáblák karbantartása, a közhasználatú zöldfelületek és dísznövényzet folyamatos gondozása alapvető tevékenységek és szintén a kötelező feladatellátás körébe tartoznak. Ezen feladatok ellátására létrehozta az Önkormányzat a DSZM Közhasznú Nonprofit Kft-t.
- a település sportcélú létesítményeivel kapcsolatos tevékenység,
- alapvető egészségügyi ellátás biztosításával kapcsolatos feladatok ellátása: Az önkormányzat biztosítja az állandó és mindenki számára elérhető háziorvosi alapellátást és iskolaorvosi ellátást saját működtetésben, védőnői feladat-ellátást Nagykarácsony Község Önkormányzatával együttműködve, fogorvosi feladat-ellátást Előszállás-Nagykarácsony-Daruszentmiklós együttes feladat-ellátásában, orvosi ügyeleti alapellátást Nagyvenyim székhellyel.

Az intézményfenntartás területén jelentős változások mentek végbe az elmúlt években, az alábbi táblázatban került összesítésre, hogy mely intézmények esetében ki a fenntartó és ki az üzemeltető.

Név	Székhely / Telephely	Fenntartó	Üzemeltető
Oktatási intézmény			
Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola Előkészítő Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola	székhely: 2422. Mezőfalva, József Nádor u. 13. telephely: Benedek Elek Tagiskola 2423 Daruszentmiklós, Berzsényi Dániel u. 1.	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Dunaújváros	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Dunaújváros
Daruszentmiklói Szederinda Óvoda	2423. Daruszentmiklós, Daru sor 1/A.	Daruszentmiklós Önkormányzat	Daruszentmiklós Önkormányzat
Orvosi intézmény			
Daruszentmiklói Háziorvosi Szolgálat	2423 Daruszentmiklós, Berzsényi D. u. 25.	Daruszentmiklós Önkormányzat	Daruszentmiklós Önkormányzat
Védőnői Szolgálat	2423 Daruszentmiklós, Berzsényi D. u. 25.	Daruszentmiklós-Nagykarácsony Önkormányzata	Daruszentmiklós-Nagykarácsony Önkormányzata
Kulturális intézmény			
Mozgókönyvtár	2423. Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A.	Vörösmarty Mihály Könyvtár, Székesfehérvár	Vörösmarty Mihály Könyvtár, Székesfehérvár
Közművelődési színtér	Barátság ház: 2423. Daruszentmiklós, Fő u. 62/B.	Daruszentmiklós Önkormányzat	Daruszentmiklós Önkormányzat
	Ifjúsági Ház: 2423. Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A.		

Forrás: Települési adatszolgáltatás

1.10.7. Energiagazdálkodás

Gázellátás

Az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik.

A fűtésben az elmúlt évtizedekben a földgáz használata vált meghatározóvá.

Daruszentmiklós települést is magába foglaló régió földgázellátásának szolgáltatója az E.ON Főgáz Zrt., üzemeltetője a E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.

A belterületi ingatlanok teljeskörűen elláthatók, ennek ellenére a lakásállomány kb. fele csatlakozik a hálózathoz. Az elmúlt években tovább bővült a felhasználók köre.

Elektromos energia ellátás

A hálózat tulajdonosa és üzemeltetője az E.ON Dél-Dunántúli Áramhálózati Zrt.

A belterületi beépített ingatlanok mindegyike villamosenergiával ellátott.

A közvilágítási hálózat a 0,4 kV-os vezetékrendszerrel közös oszlopsoron halad, egyoldali kiépítettségben. A közvilágítási hálózat a település minden utcájában kiépült, általában minden második oszlopon van világítótest irányfény jelleggel, általában 7-8 m fénypontmagassággal.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

A 2001. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a következők szerint definiálja: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok köré sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is (a törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosságmentesítési feladatok, köztisztaság, hulladékelszállítás biztosítása, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanév-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.).

Az önkormányzat ezen feladatokat a jogszabályi elvárásoknak megfelelően ellátja.

Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás területén jelentős változások mentek végbe a közszolgáltatások központosítása miatt a közigazgatási területén.

A településeken a közszolgáltatás keretében a lakóingatlanokról a DUNANETT Nonprofit Kft. (2400 Dunaújváros, Budai Nagy Antal u. 2.) szállítja el a településeken keletkező szilárd hulladékot, valamint a településeken kihelyezett szelektív gyűjtőszigetekről a szelektíven gyűjtött főleg csomagolási hulladékokat.

A hulladék elhelyezés és a szelektív hulladékgyűjtés a községben intézményesen megoldott.

Az illegális hulladéklerakás, döngutak léte nem jellemző.

A térség hulladékmérlege alapján 100%-ban lerakásra kerül az évente képződő települési szilárd hulladék, építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladékok.

A háztartásokban keletkező biológiailag lebontható hulladékok - a konyhai hulladékok jelentős része vagy a kertben keletkező kisebb mennyiségű fű, lomb nyesedék - zöme komposztálható.

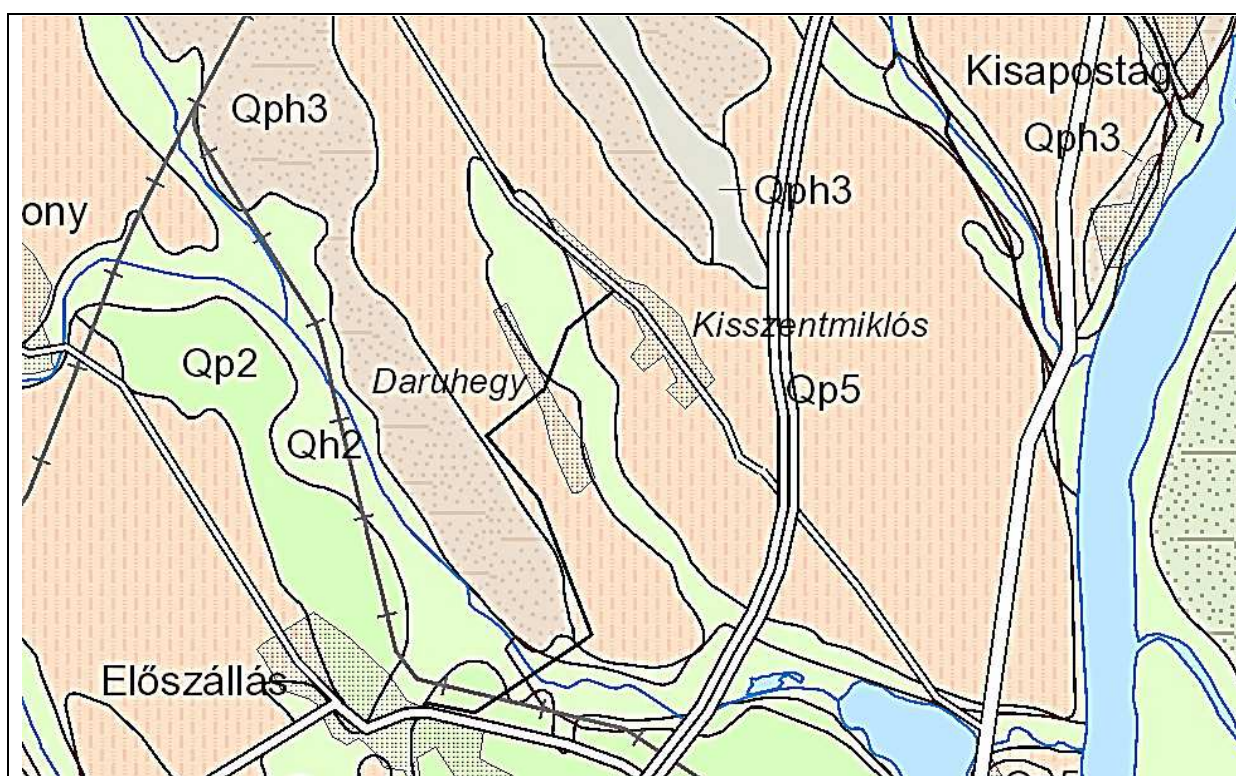
Ahol a jószágértartás még jelen van, ott a hulladékok kezelése nem okoz gondot, hiszen vagy feleltetik, vagy trágyadombra kerül, ahol a „komposztálás” beavatkozás nélkül végbemegy. A falusias lakóházak övezetek – amelyek a szolgáltatási terület 95%-át teszik ki – alkalmasak a házi komposztálás elterjedéséhez is.

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

A tájegység földtani jellemzői

Daruszentmiklós a Mezőföld tájegység déli részén található, mely a Velencei-tó déli oldalától indul, és - a Duna és a Sió-csatorna által határolva - a Somogyi-Tolnai-dombságig húzódik. A lösz borította halomvidék szerkezeti, rétegtani és földfelszíni fejlődéstörténeti jellegénél fogva átmenetet képez az Alföld és a Dunántúli-középhegység között. A terület alapját összetöredezett, kristályos kőzet alkotja. A lösztakaró az utolsó jégkorszakban borította be a felszínt, kitűnő talajadottságokat biztosítva a mezőgazdasági termelés számára. A terület a Duna felé lejt, az északnyugat-délkeleti irányú törésvonalak völgyhálózatot képeznek, közöttük medencék és süllyedékterületek helyezkednek el. A terület tengerszint feletti magassága 120-200 m között változik.

Földtan (forrás: Magyarország földtani atlasza 1:200000 MÁFI - MBFSZ térképszerver)

jelkulcs: Qh2: folyóvízi agyag, aleurit, homok, kavics

Qp5: lösz

Qph3: folyóvízi agyag, aleurit

Qph5: csuszamlós képződmények (agyag, aleurit, homok, kavics, közettörmelék)

Talajok

A terület talaját a jégkorszakban az Ős-Sárvíz formálta. A durvább kavicsanyagra azóta folyami üledék, homok és lösz rakódott. A terület lecsapolás előtti gazdag vegetációját már csak nyomokban találjuk meg.

A táj talajtakarója főleg csernozjom és csernozjom jellegű talajokból áll. Az uralkodó talajtípus a mészlepedékes csernozjom, de a felhalmozódási szintben a talajrészecskékre ráülepedő szénsavas mész lepedék aszály érzékennyé teszi, hamar kiszárad, öntézése indokolt.

Ez a talajtípus található több-kevesebb változatban mindenütt, ahol a talajképző kőzet vastag lösz, és ahol a terület a talajvíz hatásától mentes. Amint a talajvizek hatása szerephez jut, vagy a talajképződés közvetlenül a harmadkori agyagon indul meg, a csernozjom helyett réti csernozjom keletkezik.

A talajképző kőzet nem mindenütt a lösz. A régi folyómedrek mentén felhalmozott homok anyaga sok helyen tisztán megmaradt, gyakran a lösz anyagával keveredett és löszös homok, illetve homokos lösz jött létre.

A humuszos homok és az erdőmaradványos csernozjom talajok jól művelhetők, tápanyag szolgáltatásuk megfelelő, viszont a homokos laza talajszerkezet miatt nagy a víznyelő képessége és gyengén víztartók, gyorsan kiszáradnak. Öntözésük esetén az öntözési mód megválasztása meghatározó.

Éghajlat

A terület éghajlata átmeneti az Alföld, a Dunántúli-középhegység és a Dunántúli-dombság között. Ez az átmeneti jelleg abban mutatkozik meg, hogy területén két nagy éghajlati körzet, a meleg és a mérsékelt meleg találkozott. A K-i része meleg, mérsékelt száraz, mérsékelt forró nyarú, míg a Ny-i területein a mérsékelt meleg, mérsékelt száraz, enyhe télű körzet sajátosságai érvényesülnek. A felhőzet évi átlaga 50-56 % között változik, sőt a DK-i részén 50 % alá süllyed. A csekély borultság miatt a napsütés bőséges, az évi összeg 2000 óra fölé emelkedik. Ennek ellenére a téli hónapok napfényben viszonylag szegényebbek, ami elsősorban a Séd és a Sárvíz völgyében kialakuló gyakori sugárzási ködök rovására írható. A Mezőföld tele mérsékelt hideg, sőt Ny-i peremén viszonylag enyhe, a januári középhőmérséklet -1,5, - 2 között változik. A téli hideg Ny-ról K felé haladva fokozódik. Uralkodó szélirány az ÉNy-i, mely a Bakony és a Vértes közötti csatornában felerősödve nagy erővel lép ki a Mezőföld területére.

A Mezőföld hazánk határozottan száraz középtájai sorába tartozik, a csapadék évi összege DK-en helyenként az 500 mm-t sem éri el, ÉNy-i peremén és a D-i, DNY-i határán, a Külső-Somoggyal és a Tolnai-dombsággal határos részeken azonban már megközelíti a 600 mm-t.

Vízrajz

Felszíni vizek

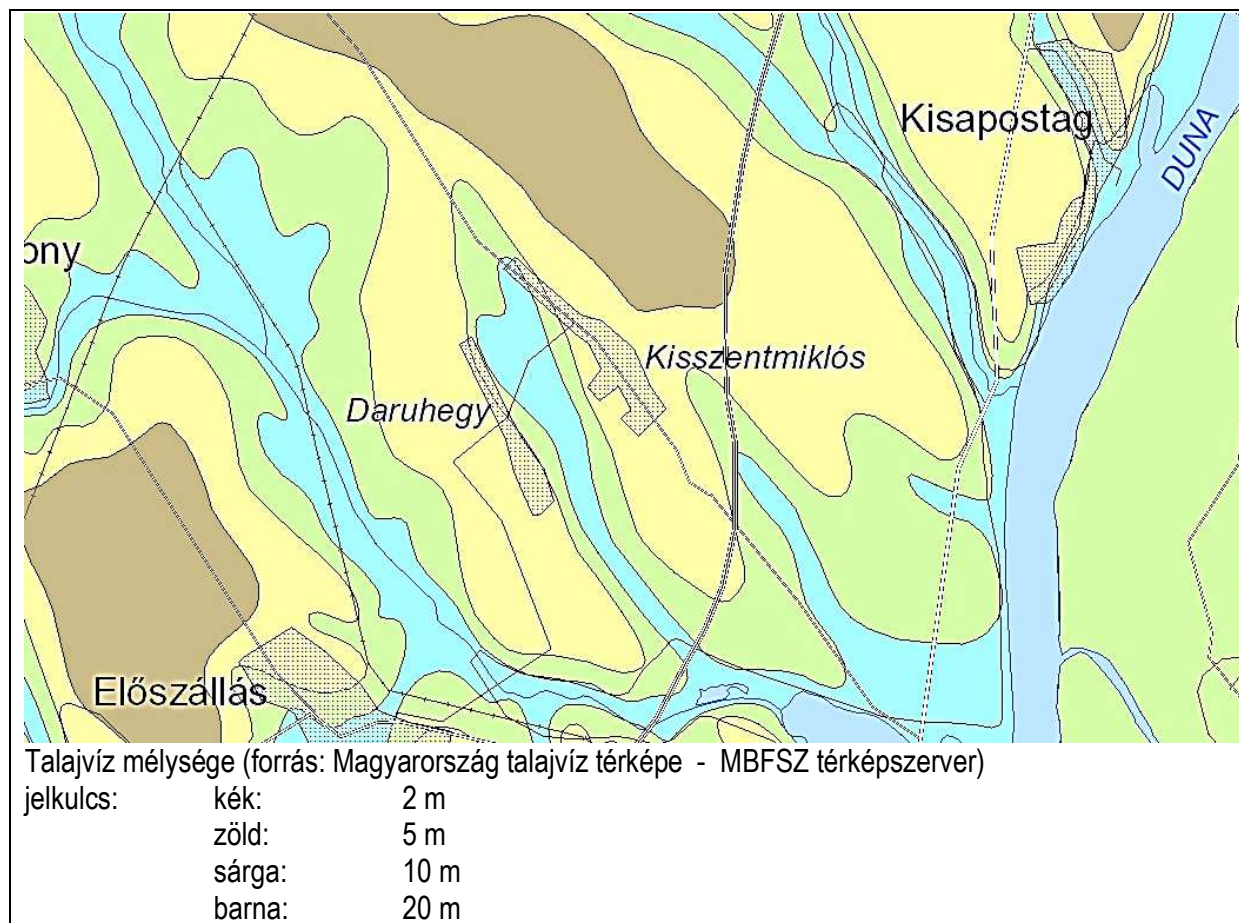
A Mezőföld vízfolyásai általában hóolvadáskor vagy tavaszi-nyár eleji nagy intenzitású záporosók idején áradnak meg. Fokozza az árvízveszélyt, ha a hóolvadást esőzés is kíséri, mélyen átfagyott, gyakorlatilag vizet át nem eresztővé vált felszínen.

A település legfontosabb vízfolyása a Nagykarcsonyi-vízfolyás, mely a település nyugati határát érinti.

A felszíni vizeket tekintve meg kell említeni számos kisebb tavat. ezek közül természetes tavak találhatóak a település déli részén az autópálya két oldalán. Mesterséges tavat számos pontján találunk a településnek, ezek horgásztavak.

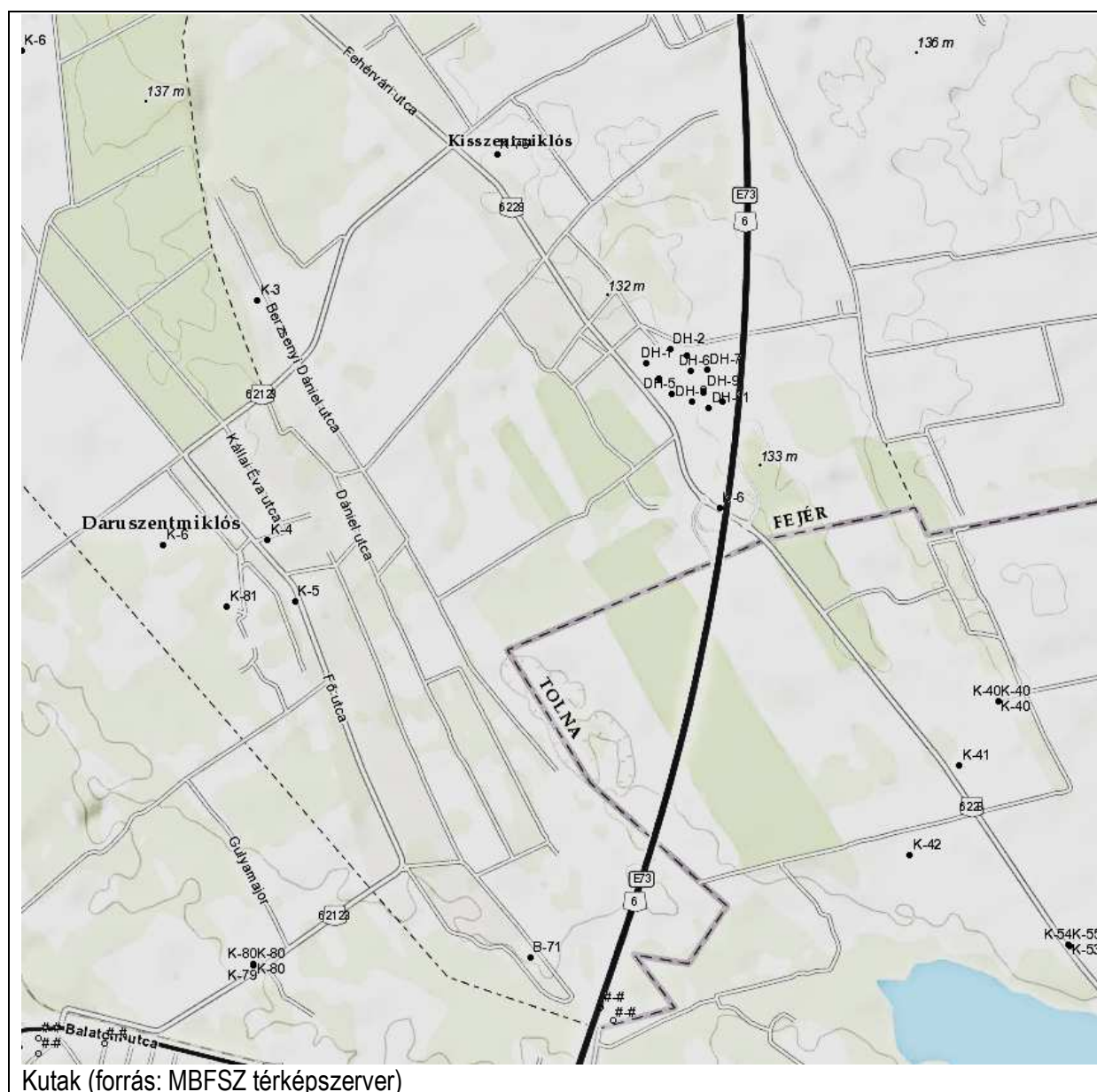
Felszín alatti vizek

Talajvíztartó rétegek a Mezőföld területén csak a széles talpú völgyek alluviumára, az egyes süllyedékekre és a Dél-Mezőföld hordalékkúp térszíneire korlátozódnak. A völgyek közötti pannóniai agyagból épült háta gyakorlatilag vizet át nem eresztőnek ítélt területén még nem tisztázott a talajvíz elhelyezkedése. Ha van is, nagyon gyér előfordulás sejtethető. A lösszel fedett háta alatt – a lösz jó függőleges vízvezetése miatt – a fekvő pannóniai rétegek felszínén, többnyire mélyen helyezkedik el a talajvíz. A talajvíz a völgyekben van a legközelebb a talajfelszínhez. Ezek a területek építésre nem alkalmasak, megmaradtak többé-kevésbé természetközeli állapotban. Jellemző a rét művelési ág.

A talajvíz kémiai jellegét a felszínen levő sok karbonátos üledék és az átfolyó vizek ugyancsak karbonátos kőzetű forrásvidéke határozza meg. Így természetes, hogy a táj vizeinek 80 %-a kalcium- és magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Ez jellemző a Közép-Mezőföld tájegységére is.

A Mezőföldnek korábban kb. 700 artézi kutja volt. A kutak átlagos mélysége a Mezőföldön 100 m. Az átlagos vízhozamban a Duna és Sárvíz menti öblözet vezet 165 l/min. értékkel, a mezőföldi átlag 98 l/min.

Kutak (forrás: MBFSZ térképszerver)

Növényzet

A kistáj növényföldrajzi besorolás szerint a Magyar vagy Pannóniai flóratartományon (Pannonicum) belüli Alföld flóravidékébe (Eupannonicum), azon belül a Mezőföldi flórajárásba (Colocense) tartozik.

A terület nagy része ma már ugyan tipikus kultúrsztyepp, de természetes társulások is jelentős területeket borítanak, különösen a természetvédelem alatt álló területeken. Az ártéren jól megfigyelhető a társulások zonációja: a morotvák mentén, a legalacsonyabb, tartósan vízborította területeken bokorfüzesek (*Sali-cetum triandrae*, *Salicetum purpureae*), a kissé magasabb és rövidebb ideig elöntött részeken fűz-nyár ligeterdők (puhafaligetek) (*Salicetum albae-fragilis*), illetve a tölgy-kőris-szil ligeterdők (keményfás-ligeterdők) (*Querco-Ulmetum hungaricum*) elnyárasodott állományai (*Querco-Ulmetum populetosum*) uralkodnak, a legmagasabb térszíneket gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum danubi-ale*) foltjai foglalják el.

Állatföldrajzi szempontból a terület az Alföld (Pannonicum) faunakörzetébe, azon belül pedig a Nagy-Alföld (Eupannonicum) flórajárásba tartozik.

A kistáj jelentős részén mezőgazdasági termelés folyik. Legjellemzőbb szántóföldi növényei a búza, az őszi árpa és a kukorica.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat

Daruszentmiklós Fejér megye déli részén található, 2002 óta önálló település. Előszállás két résztelepüléséből, Daruhegyből és Kisszentmiklósból alakult meg. Több mint 1300 lakos él itt, Dunaújvárostól 20 km-re közúton, az M6-os autópálya és a leendő M8 autópálya metszetében.

Előszállás neve 1537-ben bukkant fel. A név eredetéről többféle magyarázat létezik: a legelterjedtebb az, hogy az Anjou királyok idején az 1300-as években az Alföldön letelepült kunok a Dunán túl ezen a helyen létesítettek több előretolt telepet, szállást.

A térségben a római kor előtti időkben a térség erdős sztyepp növényzettel fedett hullámos felszínű, vizekben gazdag táj volt. Az itt élő népek tevékenysége hatására azokban a korszakokban nem történtek jelentős változások a tájban.

A kelták, eraviscusok már a rómaiak előtt lakták a vidéket, később beolvadtak a rómaiakba.

A rómaiak Pannónia tartományának nyugati határa (limes) a Duna volt. A Duna mentén katonai erődítményeket és azok kiszolgálására polgári településeket létesítettek, egyet a közvetlen szomszéd

Baracs községben (l. alább a térképet). A rómaiak katonai jelenlétével összefüggő igények kielégítéséhez (erődítmények, hajók építése) és a mindennapi élethez szükséges feltételek biztosítása érdekében erdőirtásokkal megkezdték a táj átalakítását.

Az Árpád korban szintén lakott volt a térség, ahogy azt a bevezetőben jeleztük.

Lakói főleg legeltető állattenyésztéssel foglalkoztak, de halásztak, vadásztak is. A török uralom megváltoztatta a gazdálkodási módokat. az egykori adóösszeírásokból kitűnik, hogy a 16. sz. közepén már a földek, házak, szőlők után is adóztak a családok. A törökellenes hadjáratok költségei miatt az adóterhek a többszörösére nőttek a 16. sz. végére, melynek eredményeképp a lakosság a falvakból elszökött. A 17. sz. első évtizedeiben rác telepések népesítették be a falut.

Első katonai felmérés (1763-1787) Előszállás községet már jelzi. (forrás: mapire)

Előszállás – ahol a rác lakosság ekkortájt már hatvan házban élt – és a környező puszták 1659-ben a zirci ciszterek kezébe került, de a törökellenes harcokban a falu újra kiürült. A 18. sz. elejétől a birtokot részben a rend, részben bérlők művelték, fejlesztették. Sorra épültek a majorságok, gazdasági épületek. 1765-ben felépült a kastély, amely állandó lakhelyként szolgált az ideküldött szerzeteseknek. 1814-ben az előszállási uradalom újra a zirci apátság fennhatósága alá kerül. A bérleteket megszüntetik, a birtokot kerületekre osztják, amelyek élén gazdatisztek állnak. Nagyszabású építkezések kezdődnek, sor kerül minden kerületben egy-egy major létrehozására. A nagyüzemi gazdálkodásra való áttérés sikeres volt, különösen az állattartás terén.

A munkaerő hiányának enyhítésére 1811 elején Újmajorban jobbágyfalut alapítottak, amely a Herczegfalva (ma Mezőfalva) nevet kapta.

Villax Ferdinánd ciszterci apát 1824 után tudatosan törekedett arra, hogy a legjövedelmezőbb rendi birtokot, az előszállásit leválassza a központi kezelésről, és önállóvá tegye.

A második katonai felmérésen (1806-1869) már megjelenik a későbbi Daruhegy szőlőhegye. Megfigyelhető, hogy a mélyebb völgyek vízjárta területek voltak, kapcsolatban a Dunával. (forrás: mapire)

A szabadságharc, illetve a kiegyezés után országos gazdasági fellendülésben nagyfokú fejlődését Előszállás nem kis részben kedvező fekvésének köszönhette. A fő szállítási útvonal a tízegyhány kilométerre folydogáló Duna volt, emellett több jelentős szárazföldi útvonal is átszelte az uradalom területét. A vasút először 1883-ban jelent meg: ekkor épültek fel Sárbogárd és Sárosd állomásai. Az egyre növekvő számú (1870: 1456, 1880: 1749, 1900: 2911 fő) lakosság azonban nem községekbe tömörült, hanem kis lélekszámú, szórt településeken élt a pusztákon – ami a gazdálkodási szempontoknak tökéletesen megfelelt. Az elszórt települések közül kiemelkedett az előszállási uradalmi központ, ahol egy 1851-es leírás szerint az igen szép kastély mellett angol kert fekszik, több halastóval, gyümölcsösse, veteményes és virágos kertekkel, vízeséssel (egy korábbi említés szerint még „egy igen ritka tekenyös-tó” is található a kertben). A kertbe hamarosan üvegházat is építenek.

A 19. század végén nyolcszázhárom gazdasági cseléd műveli az uradalom 31 262 kataszteri holdnyi földjeit. Előszálláson ebben az időben egy gőzcséplő, kilenc vetőgép, 67 eke, öt lóvontatta szecskavágó, 36 szekér, 21 lovaskocsi és mintegy 3994 darab kézi munkaeszköz van használatban. 1885-ben az uradalmi tisztikar összetétele: 1 db kormányzó (a gazdasági utasításokat az apátság valamennyi uradalmát irányító fő-jószágkormányzótól kapja), 1 db számvevő, 1 db ügyvéd, 1 db orvos, 1 db ménesmester, 1 db erdőmester, 3 db kasznár, 6 db ispán, 1 db raktárnok, 2 db ellenőr, 1 db írnok, 1 db gyakornok (valószínűleg azt gyakorolta, amit az ellenőrök ellenőriztek). A munkásokból azonban állandó hiány mutatkozott, így azokat a környező településekről kellett toborozni.

Harmadik katonai felmérés 1869-1887 (forrás: mapire)

A tizenkilencedik század végén Zircen az uradalmak részére gazdasági titkárságot hívtak életre. Átszervezték a gazdasági számvevőségeket is. Előszálláson az állattenyésztés került előtérbe, de nagy lehetőséget láttak a dohánytermesztésben és a szőlőben is. A 20. század elejének fejlesztéseit Weber Márton jószágkormányzó irányította Előszálláson.

A Duna szabályozása a 19. sz. második felétől kezdődően nem hozott nagy változásokat a térség életében.

A tízes évek szeszélyes időjárása és az első világháború jócskán visszavetette az uradalom fejlesztését. Az eredményeket csökkentették a takarmány- és állat rekvirálások. A katonáskodó munkásokat 1916-tól hadifoglyok pótolták

Az 1918-as események során az irányítás kicsúszott az uradalom vezetőinek kezéből. A Tanácsköztársaság alatt a gazdaság termelőszövetkezetté alakult, de minden más maradt a régiben.

A helyzet stabilizálódása után, 1922-ben megkezdődött a földosztás, amely azonban 614 hatszáz négyszögöles házhely kiosztása után abba is maradt. A magángazdálkodásra a legelőbérlet nyújtott lehetőséget. 1922-től újra indítják a központi gépműhelyt, tovább építik a cselédlakásokat, valamint nyolc területben sertéshizlaldákat hoznak létre.

1924-ben Weber Márton helyére az 1917 óta előszállási másodkormányzóként tevékenykedő ciszterci, Hagyó-Kovács Gyula kerül, aki a magyaróvári agrárfőiskolán végzett. Vele új korszak kezdődik az előszállási uradalom történetében.

Az 1920-as évek közepétől a lótenyésztés ugrásszerűen fejlődik. 1925-ben az uradalom üzleti kapcsolatba lép az ercsi cukorgyárral. A cukorrépa termőterülete az elkövetkezendő években megsokszorozódik, a szállítás megkönnyítése érdekében 1934-ig 750-800 ezer pengő ráfordítással 64,5 kilométer gazdasági kisvasút épül, amely Róbertvölgy kivételével valamennyi majort és pusztát érinti (ez volt az ország második leghosszabb ilyen célú vasútja a mezőhegyesi mögött). Növekedett a tehén- és a sertésállomány; a hízott sertések száma 1923 körül már háromezer környékén mozgott. Az előszállási tenyészállatok a vásárokon és a kiállításokon is megjelentek.

A befolyó jövedelem a rend költségeit fedezte: nagyrészt az előszállási uradalom állta például a budai ciszterci Szent Imre-templom és gimnázium felépítését 1927-29 között.

Az 1928-as év folyamán az addig közigazgatásilag Hercegfalvához tartozó Előszálláspusztá, Róbertvölgy, Nagykarácsony, Kiskarácsony, Daruhegy és a hozzájuk tartozó majorok, puszták leválnak, és Előszállás néven közel négyezres lakosságú új községgé válnak.

Az első időkben az új település több alkalommal is kapott állami segítséget, például az 1930-ban létesített daruhegyi artézi kúthoz. A villamosvezeték kiépítése 1931-től kezdődik.

1936-ban állami felvásárlás és földosztás útján Előszállás-Öreghegyen 144, Daruhegyen pedig 25 hatszáz négyszögöles házhelyet mértek ki, legelőkkel és további földekkel együtt. A földosztás ezekben az években az uradalom más területein, Hercegfalván (ma Mezőfalva), Baracson, Nagyvenyimen, Apátszálláson is megkezdődött.

1945 tavaszán 12 712 kataszteri hold uradalmi földet osztottak ki 888 igénylőnek, amelyek jó része volt gazdasági cseléd vagy mezőgazdasági munkás (a kiosztott földnek azonban csak kevesebb mint fele lett előszállásiaké). Ugyanekkor 545 házhely is kiosztásra került. A községi földalap tulajdonába került a kastély kétholdas parkjával, továbbá 89 uradalmi lakóház, hat uradalmi iskola, 87 gazdasági épület. November harmadikán az Országos Földbirtokrendező Tanács rendeletére Előszállás határában a ciszterci rendnek mintegy kétszáznegyven, a hajdúdorogi görög-katolikus püspökségnek kétszáz holdat mértek ki, amelyeket az egyházak néhány évig használhattak is.

Az 1949. április 4-én alakult Szabadság Tsz az ötvenes években nem igazán fejlődött, a gazdák nem szívesen adták fel nehezen szerzett önállóságukat, sokan pedig a megnövekedett állami terhek miatt eladósodtak, nincstelenné lettek. 1959-ben újabb három termelőszövetkezet jött létre (ezáltal a község szinte teljes lakossága szövetkezeti tag, illetve alkalmazott lett): a Kossuth Tsz 182 tagja 1336 holdon gazdálkodott, az Új Élet Tsz-nek 156 tagja és 1023 hold földje volt. A Rákóczi Tsz 86 tagja 376 hold földet művelt.

A legjobb földek a Szabadság Tsz tulajdonában voltak, amely 1960 elejére 260 fős tagsággal működött. A következő évben a Szabadság neve alatt egyesült a még működő három termelőszövetkezet.

A tájhasználat jelentős változására 1956-tól fokozatosan került sor. A nagyarányú gépesítés jobb kihasználása nagy összefüggő táblák kialakításával járt együtt, melynek során eltűntek az „útban levő” fasorok, erdősávok (az 1941-es térképen még láthatók az utak menti fasorok, ezek többsége ma már hiányzik). Az utak, fasorok eltűnésével a korábbihoz képest csökkent a mozaikosság.

Az urbanizáció népesség elszívó hatása, pedig a tanyák, majorok elnéptelenedéséhez vezetett.

Daruszentmiklós 2002. óta önálló település. Előszállás két résztelepülésből, Daruhegyből és Kisszentmiklósból alakult meg. Az önállósodás nagy lendületet adott a település fejlődésének. Pozitív mozzanata a fejlődésnek, hogy a két településrész nem nőtt össze, megtartva a domborzati adottságokkal összefüggő tájszerkezetet. Változás állt be ugyanakkor a daruhegyi szőlőhegyen, ahol a művelés hiánya miatt megindult az önerdősülés.

A nagy állattartó hagyományokkal rendelkező térségben az EU-hoz való csatlakozás kezdeti nehézségei az állatállomány drasztikus csökkenéséhez vezetett. A legeltetés megszűnésével eltűntek a legelőkről az állatok. Nem találhatók meg a gémeskutak sem, melyeket a korábbi térképek (és a hivatalos Tájérték kataszter is) ábrázolnak. Ma már csak egy nagyobb állattartó telep működik, de a kisebbek fejlesztési igénye is megjelent, jelezve állattartással kapcsolatos tendencia változását.

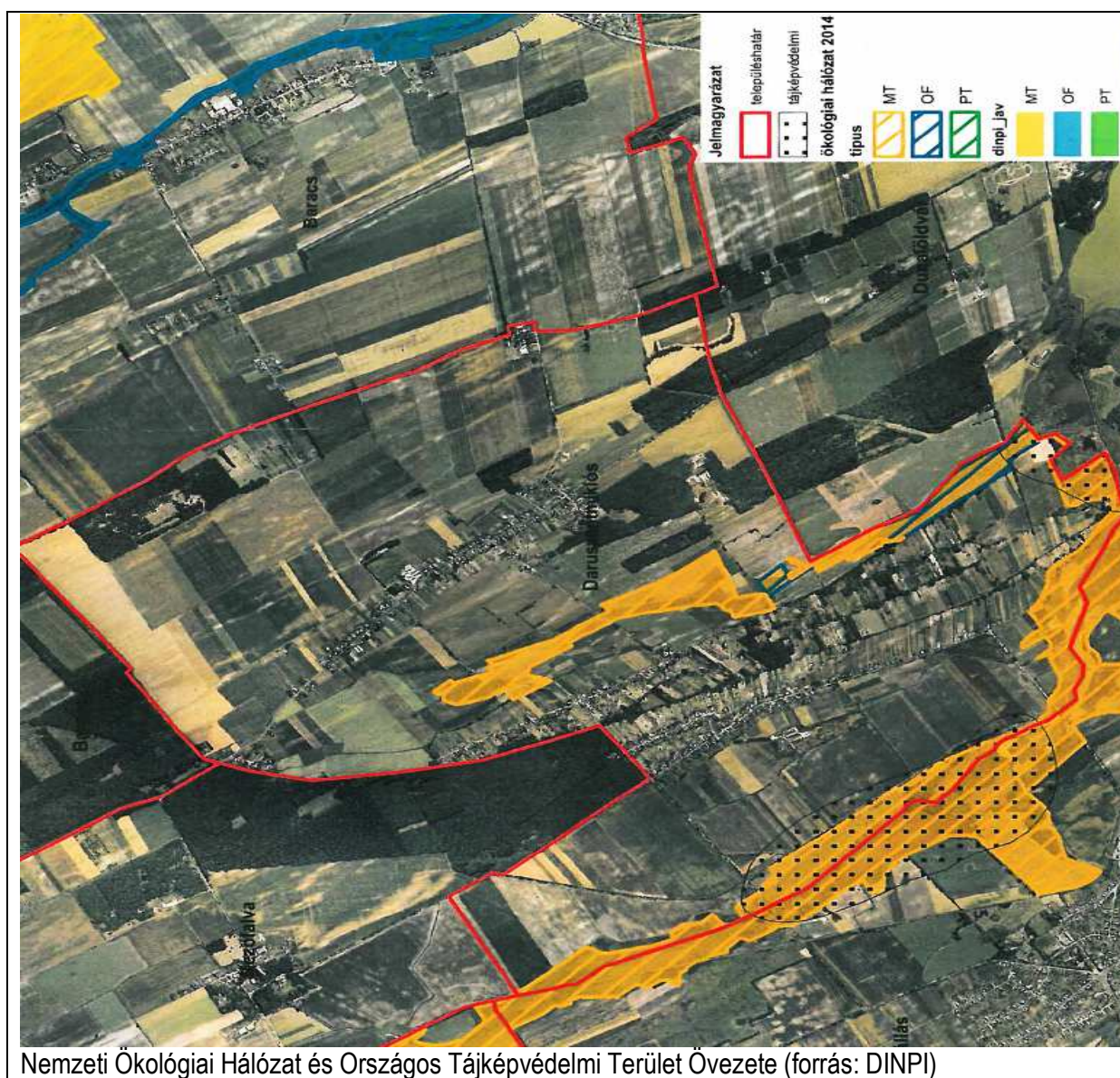
A tájhasználatban bekövetkező változások egyik fontos eleme az M-6 autópálya megépülése, mely két részt leválasztott a településről. Itt az átjárhatóságot hidak biztosítják.

A másik jelentős változás a tájhasználatban az ipari jellegű funkciók megjelenése. Ezeket a fejlesztéseket a jó közlekedési adottságok, városok közelsége is ösztönzi.

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

A tájhasználatot tekintve a településen változatlanul a mezőgazdasági területek az uralkodók, de egyre nagyobb az igény egyéb gazdasági tevékenységek számára biztosítható területekre is. A település rendelkezik gazdasági tevékenységre kijelölt területekkel, melyeken a beruházások megkezdődhetnek. A völgytalpak, árkok, vízfolyások menti területek nedves réjtjei értékes vizes élőhelyek, melyek részei az ökológiai hálózatnak.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

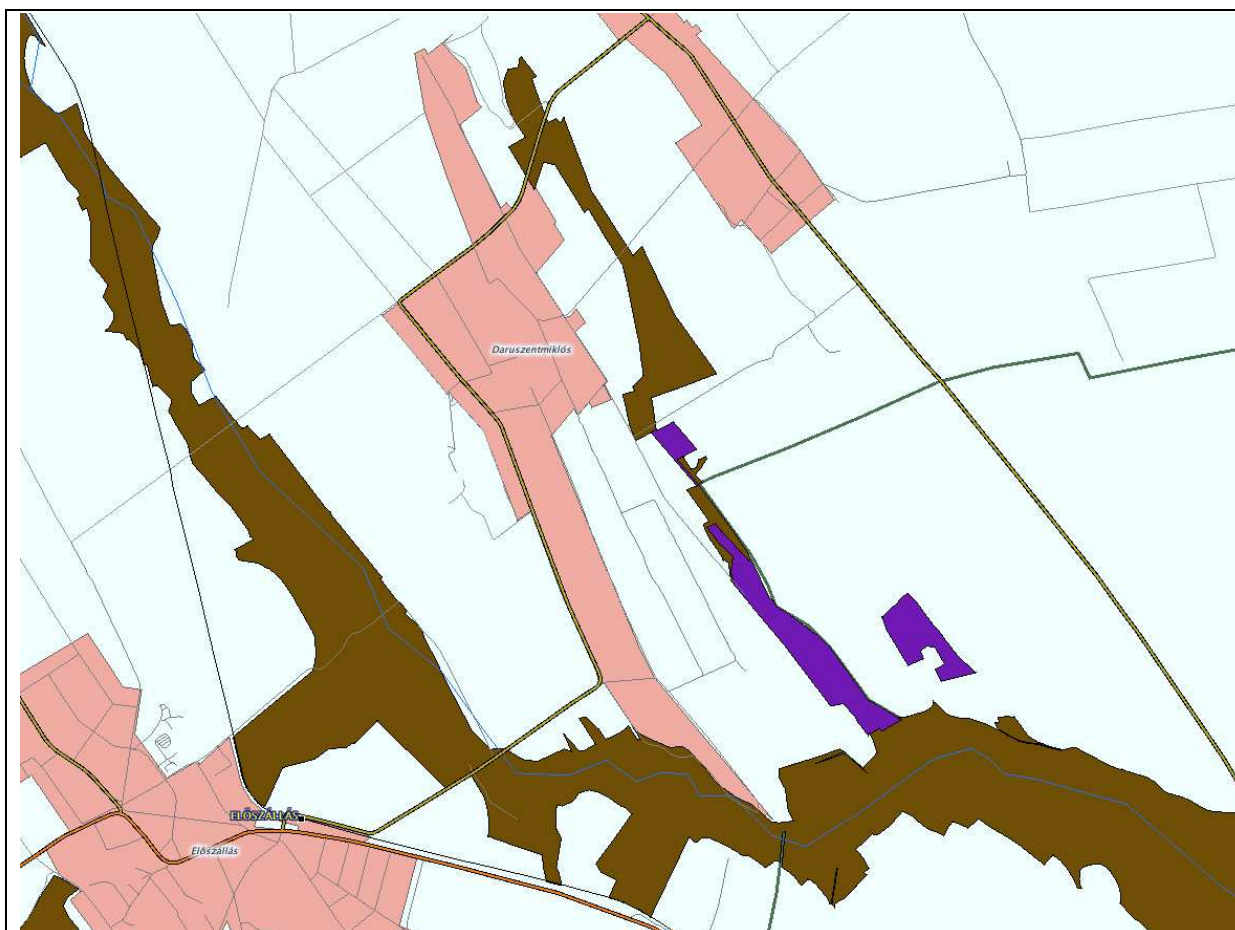

Daruszentmiklóson az alábbi Natura 2000 területek találhatók:

4. Duna-Dráva NP Igazgatóság működési területén található kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek

4.38. Tolnai-Duna (HUDD 20023)

4.38.3. Daruszentmiklós hrsz. 0353/3, 0353/5, 0354/34

Nemzeti ökológiai hálózat (forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer)

Jelkulcs: barna: magterület, kék: ökológiai folyosó

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Tájképvédelmi terület a Nagykarcsonyi vízfolyás menti vizes élőhelyek és az autópálya keleti oldalán levő tavak. A tájképvédelmi területek egybeesnek az ökológiai hálózat területeivel.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék a tervezési területen nem található.

Egyedi tájértékek közül az országos adatbázisban szereplő gémeskutak zöme ma már nem található.

Kultúrtörténeti érték

A település helyi védelemmel rendelkező épülete a Klebelsberg Népiskola, melyet a 13/2004. (IV.1.) Ökt. rendelet helyi védettségűvé nyilvánított.

1913-ban épült az un. Alföld-program keretében a teljes magyar oktatási rendszer megújításának egyik eleme az egyosztályos iskolaként és tanítói lakásként működő épület, mely környezetébe illeszkedik mértéktartó tömegével és formavilágával, szépvonalú keretézéssel ellátott tornácával, „ablakai”-val harmonikus színezésű homlokzatával, és igényesen kialakított udvarával, kertjével. 2011-ben teljesen felújították, funkciójának megtartása mellett. A telkén haranglábat, Klebelsberg szobrot, az épületen emléktáblát helyeztek el.

Biológiai egyedi tájérték

Kebelsberg kúria kertjében levő vadgesztenye.

Tájképi egyedi tájértékek

Szőlőhegy

Az autópálya melletti természetes tavak

Egyedi tájérték térkép (forrás: országos adatbázis)

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat területeit a DINPI térképén láthatjuk. A két településrész közötti völgyben és a Nagykarcsonyi vízfolyás menti élőhelyeket, az autópálya menti tavakat elsősorban Magterület övezet fedi le. A Magterület övezeteket Ökológiai folyosó övezet köti össze.

Az autópálya melletti természetközeli állapotú tavak az Ökológiai hálózat és a Tájképvédelmi terület részét képezik

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Tájhasználati problémát okoz a legeltetés hiánya. A Magterület és az Ökológiai folyosó övezet által lefedett területeken megindulhat az önerdősülés vagy özönfajok megjelenése.

Az akác dominanciája miatt a kistájra jellemző erdőtársulások hiányoznak.

Zártkertben a szőlő arányának csökkenése, az egykori szőlőterületek önerdősülése okoz problémát.

A hivatalosan nyilvántartott egyedi tájértékek között sok pontatlanság van, szükséges a tájértékek felülvizsgálata, a településen saját tájérték kataszter készítése.

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

Belterület

A települési zöldterületek mennyisége megfelelő, de állapotuk kevésbé jó: a közcélú zöldfelületek nem felelnek meg tökéletesen funkciójuknak, az utak menti fasorok sokszor foghíjasok, máshol teljesen hiányoznak. A település utcáin helyenként találhatók rövidebb szakaszokon fasorok (vadgesztenye, nyír, de inkább jellemző a lakosok által telepített gyümölcsfa sor.

Szép utcarészlet

Emlékmű (Klebelszberg Népiskola)

	
Fás, virágos, cserjés utca	Tipikus virágos falusi utcakép
	
Szép kilalkítású lakóház és kert	Hagyományos falusi parasztporta
	
Az iskola előtti közterület	Klebelsberg Népiskola kertjében levő vadgesztenye.

A lakóterületeken jellemző a falusias beépítés nagy zöldfelületi aránnyal. Értékesek mind a hagyományos parasztkertek, mind az új lakóházak körül kialakított igényes zöldfelületek.

Külterületek

A régi térképeken szereplő fasorok a legtöbb helyen hiányoznak, a nagytáblás mezőgazdasági művelés kialakításakor akadályt jelentettek, megszüntették. A külterületi utak, dűlőutak fasorokkal, cserjesávval való ellátása nem megoldott.

A daruhegyi zártkert az önerdősülés folyamatában

A mezőgazdasági területek túlnyomó többsége szántó. A rétek, legelők jelenleg nincsenek hasznosítva, a tanyák elnéptelenedtek.

Egy nagyobb állattartó telep működik (mangalica telep), de van terv kisebb állattartó telep fejlesztésére.

A településen az egyéb állattartás csak a családok saját ellátását szolgálják (szárnyasok, sertés), de jelen van a hobbi szintű lótarás is.

Jó adottságokat teremtenek a méhészkedés számára az akácosok.

A szőlőhegyek (volt zártkert) egy részén a művelés felhagyása miatt megindult az önerdősülés, de újabban új telepítések is megjelentek. Ugyancsak örömdetes az új gyümölcstetvények megjelenése.

	
Felhagyott tanya	Gyümölcsültetvény
	
Állattartó telep	Méhek az akácerdő mellett
	
Horgásztó	Különleges madártenyészet a horgásztó mellett

Több gazdasági terület is található külterületen. Az autópályához közeli területek vonzóak a kedvező közlekedési adottságok miatt (pl. raktárbázis Kisszentmiklós lakóterülete és az autópálya között).

	
Gazdasági terület az autópálya csomópontnál	A működő raktárbázis rendezett zöldfelülettel

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Erdők

A településen kevés az erdő, annak ellenére, hogy telepítés történt.

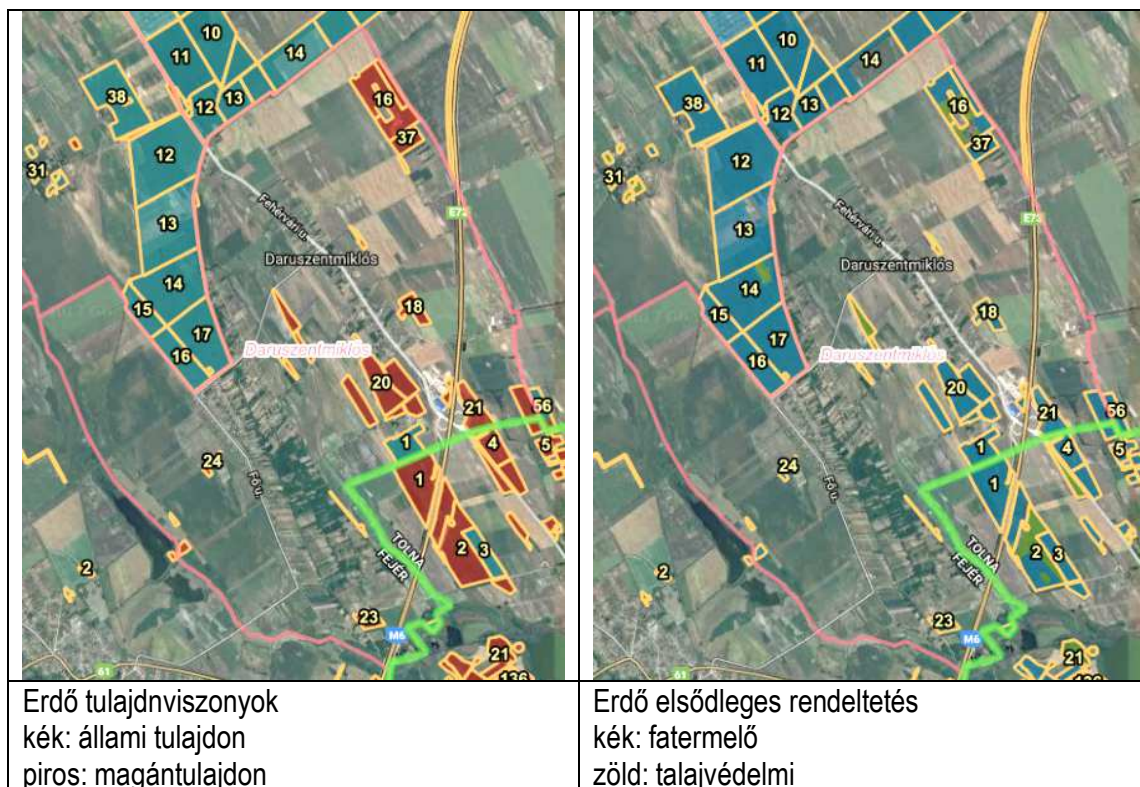
Az erdők többsége akácos.

Az erdők zöme magántulajdonban van. Az elsődleges rendeltetés tekintetében túlsúlyban vannak a fatermelő erdők a talajvédelmi erdőkkel szemben.

Védett erdő nincs.

Üzemtervezett erdők (forrás: Magyarország Erdészeti Webtérkép)

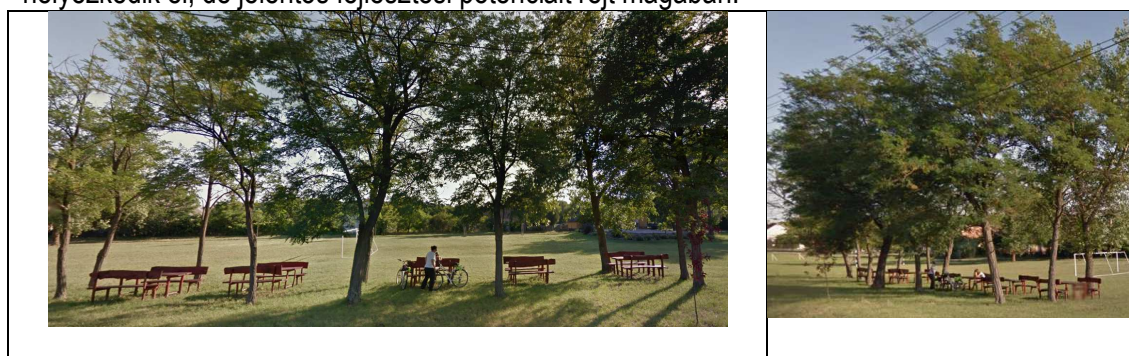
Közparkok

Daruhegy északi végében van a Falupark, melyen játszó-, pihenő- és piknikhely is található. Kedvezőtlen, hogy a Falupark Daruhegyet tekintve külpontosan helyezkedik el, a falu déli részétől távol esik (kb. 2 km).

Falupark

Kisszentmiklós zöldterülete szintén rendelkezik játszószerekkel. Ez a terület szintén külpontosan helyezkedik el, de jelentős fejlesztési potenciált rejt magában.

Falupark

Lakóterületek zöldfelületei

A lakóterületek zöldfelületeinek hasznosítása kiterjed mind a haszonnövények termesztésére, mind a díszkert és a pihenő funkcióra is.

A nagy telkeken a beépítés mértékéhez képest a zöldfelület aránya magas.

Lakóépület gazdasági kertje

Lakóépület díszkertje

Intézmények zöldfelületei

Az iskola kertje szép idős vadgesztenyefával rendelkezik.

A Klebelsberg Kúria telkén szép idős fák vannak, melyek közül ki kell emelni a képen látható vadgesztenyét. Az intézmény sportpályái az iskolai testnevelés célját szolgálják

Iskola kertje

Klebelsberg Kúria

Temetők

A községi temető szép növényzettel rendelkezik. Területének nagysága megfelelő, bővítésre nincs szükség.

Virághegyi temető – kegyeleti park.

A temetkezés szempontjából lezárt temető szép régi sírokkal és idős növényállománnyal rendelkezik.

Községi temető

Virághegyi temető – kegyeleti park

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

A falusias jelleg következtében a település zöldfelületekkel jól ellátott.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A zöldfelületi rendszer szerkezete aránytalanságokat mutat. Alacsony az erdők és a közparkok aránya. A közparkok elhelyezkedése a településen belül szintén problémás a külpontosság miatt. Itt is meg kell említeni a szőlőhegyen a művelés felhagyása miatt megindult önerdősülést, mely kedvezőtlen folyamat.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A település szerkezetét a táj és történelme alakította.

Daruszentmiklós morfológiailag jellemzően kelet-nyugati tagolódású, a Dunával párhuzamos felszíni gyűrődésekkel rendelkezik. Enyhén lejt a terület a baracsi határtól a település tengelyében húzódó árokig, majd kisebb emelkedés után Daruszentmiklóst Előszállástól elválasztó Nagykarácsony-vízfolyásig a következő megosztással:

- baracsi határ mentén dombhátság mezőgazdasági műveléssel, észak és dél felől erdőkkel, közöttük Piripócs nevű beépített területtel,
- a dombhát oldalán Kisszentmiklós nevű beépített belterülettel, dél felé erdővel,
- középen a Matildi-tóba vezető árok ökológiai folyosója, melyeket zártkertek kísérnek;
- a magasabban fekvő területen a „dombháton” Dániel-telep és Daruhegy nevű beépített területtel,
- majd a nagykarácsonyi-vízfolyás ökológiai folyosójáig mezőgazdasági területekkel.

A beépített településrészek – Kisszentmiklós, Daruhegy, Dánieltelep - észak-nyugat dél-kelet irányú dombháton helyezkednek el, a fő közlekedési utakra felfűzve.

A domboldalak jó adottsággal rendelkező mezőgazdasági területek, a völgyeletek a dombok között és az előszállási határban vízfolyásokat kísérő ökológiai szempontból értékes, biológiai sokféleséget hordozó természetes és természetközeli tájak.

Ez a kelet-nyugati sáv tagozódás a mélyfekvésű területek között hosszanti irányban elnyúló településrészeket alakított ki. A közigazgatási területen mozaikszerűen elszórva a múlt emlékeit őrző majorok és Piripócs beépített területként ma is funkcionálnak.

A fiatal falut lakói - a szomszédos települések központjaitól távol beépült településrészeiből - közös adottságaik alapján, érdekeik képviselőjének és önállósodási szándékaik megvalósításának céljával hozták létre az ezredforduló első éveiben.

A település szerkezetének struktúráját a vonalas elemek határozzák meg, a feltáró utak, a vízfolyások.

A település feltáró útjai:

- Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti 6228 sz. összekötő út, amely Kisszentmiklós tengelye,
- Előszállás és Kisszentmiklós közötti 62123 sz. bekötőút mely felfűzi Daruhegyet és Dánieltelepet.

A fejlődés szempontjából jelentős változás az M6 autópálya, és a mezőfalvi csomópont kiépülése, mely a gazdasági vérkeringésbe bekapcsolja a települést.

Jelentősebb vízfolyások:

- Előszállás, Daruszentmiklós határát kísérő Nagykarácsonyi-vízfolyás,
- a település hosszában középen végig futó árok.

A vonalas elemeket követik a területi elemek.

Beépített területek sajátossága a mozaikos elhelyezkedés a tájban, egymástól független lakott területek:

- Daruhegy, mely az Előszállásra vezető út menti útifalu,
- Dánieltelep, melyet szintén az Előszállás – Kisszentmiklós bekötőút tár fel,
- Kisszentmiklós, mely a Dunaföldvár – Mezőfalva összekötőút mentén elhelyezkedő útifalu, abból kiágazó újabb településrészekkel,

- Piripócs, apró településrész a baracsi határ mellett.

Egyéb beépített területek a külterületen elszórta gazdasági területek, mezőgazdasági üzemi területek és különleges területek.

Daruszentmiklós jellegzetesen mezőgazdasági település, szántókkal, legelőkkel, számos vízfolyással, kevés erdővel.

Jelentős természeti értéke a településnek az országos ökológiai hálózat részét képező két vízfolyás és szomszédos területei.

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

Művelési ágak	Fekvések területe ha/m2			Összesen
	belterület	külterület	zártkert	
szántó	12,8857	1122,4478	42,0604	1177,3939
rét		32,6185	4,2199	36,8384
szőlő		0,4266	12,4973	12,9239
kert		-	5,9022	5,9022
gyümölcsös		9,2896	0,9743	10,2639
legelő		70,2638	1,8003	72,0641
nádas		3,9552	-	3,9552
erdő		123,0974	3,9315	127,0289
kivett	272,4046	156,2951	7,2173	435,9170
halastó		2,0117	-	2,0117
fásított terület		2,5884	25,3905	27,9789
Összesen	285,2903	1522,9941	103,9937	1912,2781
Földrészletek darabszám	888	538	315	1741

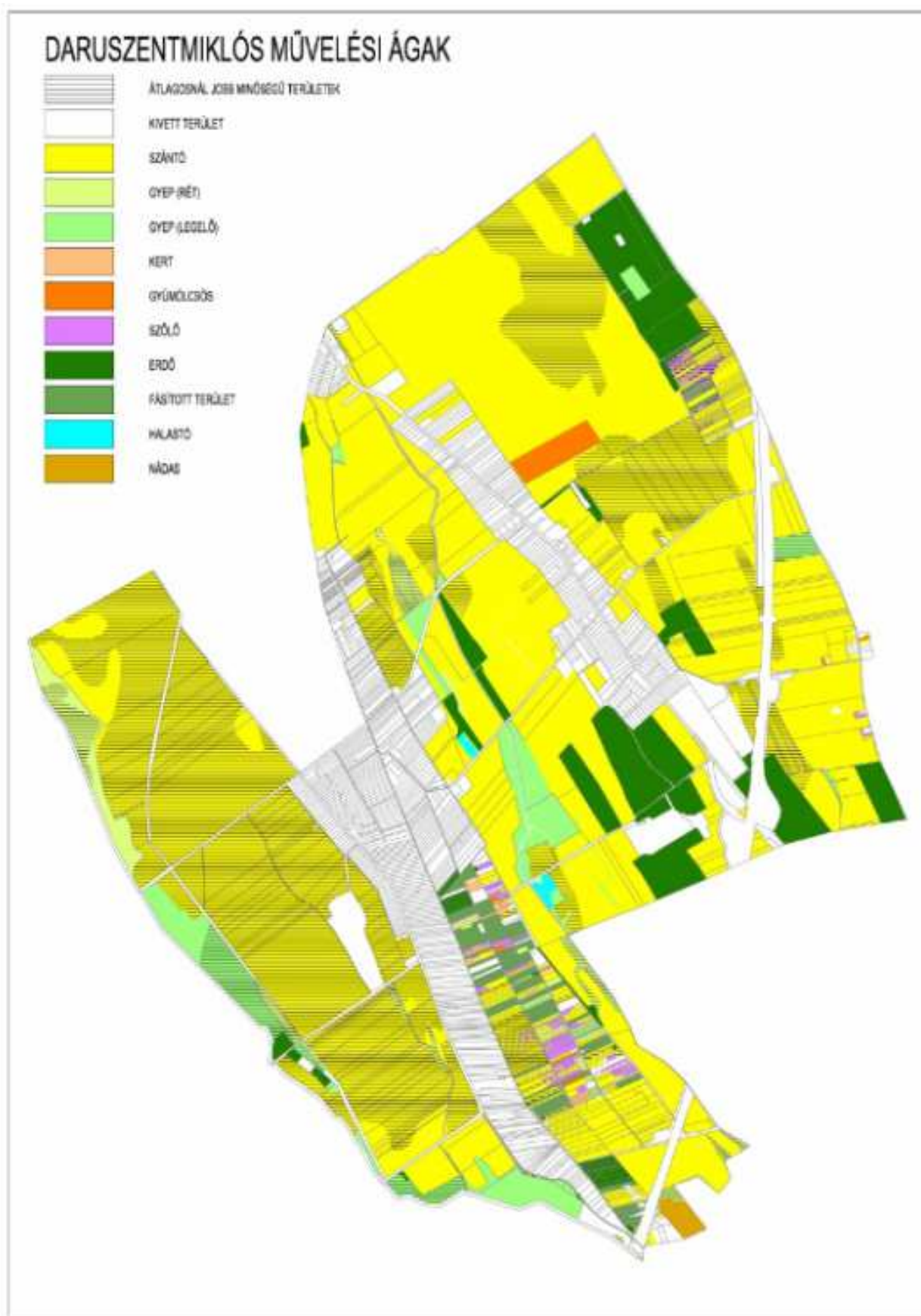
Forrás: FMKH Dunaújvárosi Járási Hivatala adatszolgáltatás

Daruszentmiklóson átlagosnál jobb minőségűnek minősül

- a 4. minőségi osztályú szőlő,
- a 3-4. minőségi osztályú szántó,
- a 2. minőségi osztályú legelő,
- a 4. minőségi osztályú rét.

A településen a szántó művelési águ területek átlag aranykorona értékéről adatot a földhivatal nem szolgáltatott.

Az országos terv kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetei nem azonosak a földhivatali kimutatással.

Ábra: Daruszentmiklós művelési ágak (Forrás: Fömi, FMKH Dunaújvárosi Járási Hivatala)

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A területi megoszlás a hatályos 17/20008. (VI.28.) Ökt. határozattal elfogadott terv területfelhasználását mutatja be.

Daruszentmiklós közigazgatási területe építési szempontból beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területekre tagolódik. A beépítésre szánt területek – belterület, külterületi lakóterület, külterületi majorok, gazdasági területek, temetők - jelentős része már beépült. A beépítésre nem szánt területek a közlekedési területek, zöldterületek, erdők, mezőgazdasági területek, vízgazdálkodási területek.

Területhasználat megoszlásának változása

A területváltozás összefoglaló adatai:	Földhivatali adatok	Hatályos terv adatai
Közigazgatási terület:	1912,2781ha	1912,03ha
Belterület	285,2903ha	293,31ha
Külterület	1522,9941ha	1513,64ha
Zártkertek	103,9937ha	105,08ha
Beépíthető terület	435,9170ha	434,47ha
Be nem építhető terület	1476,3611ha	1477,56ha

Beépítésre szánt területek

Lakóterületek „Lf”

Jellemzően alacsony laksűrűségű, összefüggő nagykeres, legfeljebb két önálló rendeltetési egységet magába foglaló, lakófunkció esetén legfeljebb 4,5 m épületmagasságot meg nem haladó, elsősorban lakóépületek elhelyezésére szolgál.

A településszerkezeti terv a lakóterületeket sajátos építési használatuk, beépítési sűrűségük, kialakult és tervezett jellegük szerint egységesen falusias lakóterület kategóriába sorolja. A belterületen számos foghíjtelek található, melynek adottságai a jelen állapotban megfelelnek a beépítési követelményeknek. Életmód, a korösszetétel változása miatt a nagyterületű lakótelekekre nincs igény, ezért a hátsókertek feltárásával, tömbfeltárással újabb családházak beépítés alakulhat ki a megosztás után is nagyméretű visszamaradó telkeken. Ez a fejlesztés újabb 35-40 lakótelek kialakítására ad lehetőséget.

A lakóterületeken a falusias életmód hagyományainak folytatása a cél, ahol a lakhatáson kívül a lakosság alapfokú ellátása, a munkahelyteremtés is megoldható nem zavaró hatású mezőgazdasági és erdőgazdasági, kereskedelmi, szolgáltató és kézműipari funkciók telepítésével.

A lakóterületen belül a lakosság alapfokú ellátásához szükséges zöldterületeket (játszó és pihenőparkok) biztosítja a terv. Az alapfokú intézményellátás jelenleg kielégítő, tartalékkal, szabad kapacitással rendelkezik. Igény van bölcsőde építésére is.

A TSZT a településszerkezeti adottságok, a meglévő telekstruktúra és beépítés alapján az alábbi lakóterületegységeket javasolja a szabályozással megkülönböztetni:

Lfk Kialakult vegyes beépítésű falusias lakóterület, oldalhatáron álló beépítéssel;

Lf Új beépítésű falusias lakóterület.

Településközpont vegyes terület „Vt”

Több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, olyan helyi települési szintű igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, egyházi, egészségügyi szociális épületek, elhelyezésére szolgál, amelyek alapvetően nincsenek zavaró hatással a lakófunkcióra. A két különálló településrésznek egy mindenhol azonos távolságra elhelyezkedő új központot jelöl ki a terv önkormányzati területen a településrészeket összekötő 62123sz. bekötőút mellett. Itt az építés intenzitásának növelésével központképző funkciók elhelyezésével, jellegzetes építészeti, kertészeti elemek alkalmazásával lehet a hiánypótló településközponti vegyes területet kialakítani.

Gazdasági terület „Gksz”

Gazdasági területfelhasználás elsősorban nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenység fogadására alkalmas. Új területeket általában jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkező mezőgazdasági területeken jelöli ki a terv:

- a baracsi határ mellett a 62123 sz. bekötőút északi oldalán,
 - a 6228 sz. összekötőút mindkét oldalán az M6 autópálya csomópontja mellett,
 - a 6228 sz. összekötőút keleti oldalán Kisszentmiklóson, és a mezőfalvai határ közelében
- vagy régi üzemek területének hasznosítását javasolja.

Mezőgazdasági üzemi terület „Gmg”

Mezőgazdasági üzemi területeken részben mezőgazdasági termékfeldolgozással, tárolással foglalkoznak, részben állattartó tevékenységet folytatnak:

- Píripócs határában,
- egykori majorság területén Daruhegytől nyugatra.

Különleges területek „K”

A rajtuk elhelyezkedő építmények különlegessége miatt az alábbi különleges területfelhasználási kategóriákat különbözteti meg a TSZT:

- sportterület az iskola mellett elhelyezett sportpályák területe, „Ksp”
- temető terület az üzemelő temető területe 62123sz. bekötőút mellett, és Virághegyen a kegyeleti park, „Kte”
- Különleges hulladéklerakó terület „Kh”

A beépítésre szánt területek építési használatának felső határa

Területfelhasználási egységek megnevezése és jele		Megengedett legnagyobb szintterületsűrűség	Közüemi közművesítettség mértéke
Falusias lakóterület	Lfk	0.35	belterületen teljes kületerületen részleges
Falusias lakóterület	Lf	0,35	teljes
Településközpont vegyes terület	Vt	0,7	teljes
Kereskedelmi szolgáltatóterület	Gksz	0,4	belterületen teljes
Különleges mezőgazdasági üzemi terület	Gmg	0,4	részleges
Különleges sportolási célú terület	Ksp	0,1	teljes
Különleges temető területe	Kt	0,5	részleges
Különleges hulladéklerakó terület	Kh	0,1	hiányos

Beépítésre nem szánt területek**Közlekedés és közmű területek „KÖu”**

Az országos és helyi közutak, kerékpárutak, járművek várakozóhelyei, gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei, a közművek és a hírközlés építményei számára kijelölt zóna.

- Az M6-os autópálya két helyen szeli át a települést, s a mezőfalvai csomópontja is a közigazgatási területen épült ki.

- Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti 6228 sz. összekötő út, amely egyben Kisszentmiklós tengelye,
- Előszállás és Kisszentmiklós közötti 62123 sz. bekötőút mely felfűzi Daruhegyet és Dánieltelepet, s fejlesztése Baracs felé is összeköttetést biztosít,
- Kisszentmiklós és Daruhegy további kapcsolatát teremti meg a „Durda” elnevezésű gyűjtőút kiépítése.
- További közlekedési elemek a kiszolgáló utak és a gazdasági utak.

Zöldterületek, zöldfelületek „Z”

A település zöldfelületi rendszerét, falusias jellegű településről lévén szó kis részben a közterületi zöldterületek, nagyobb részben egyéb zöldfelületek magánkertek, erdősávok, úthálózat, patakminti fásítások, mezőgazdasági területek, rétek, legelők alkotják. A belterületi zöldterületek a közparkok.

A település ökológiai hálózata, ökofolyosóinak fenntartása, fejlesztése szempontjából kiemelten fontos az utakat, felszíni vízelvezetőket – patakok, vízmosások, árkok, csatornák – kísérő zöltsávok, fasorok fenntartásáról, rehabilitációs rendezéséről a település gondoskodjon. Ezen zöldfolyosók kötik rendszerbe a szigetszerű zöldfelületi elemeket.

Zöldterületi létesítmények, közparkok, közkertek:

- Fehérvári – Hunyadi út sarok mellett található park,
- Dániel utcában újonnan kialakított közpark játszó, pihenő funkcióval

Erdőterületek „E”

Az üzemmód alapján a településen az erdők megoszlása:

- védelmi (talajvédelem, mezővédelem, természetvédelem) erdő ,
- gazdasági (fakitermelő) erdő.

Az erdők mennyisége véderdőként funkcionáló zöltsávval – mely ültetési kötelezettségként jelentkezik a mezőgazdasági területeken - növekszik a beépített területek nyugati oldalán, valamint az építendő autópálya két oldalán. A gazdasági erdő mennyisége csökken a Kisszentmiklós déli határában telepítendő gazdasági terület miatt az erdő művelési ágból kivett területtel.

Mezőgazdasági területek „M”

Település mezőgazdasági területeinek megoszlása a használat szempontjából:

- Általános mezőgazdasági területek (szántók, legelők stb.), nagytelkes terület, építési lehetőséggel;
- Korlátozott használatú általános mezőgazdasági területek (védett természeti területek térségében, azok védőzónáján belül), építési lehetőség nincs, kivéve az extenzív állattartással kapcsolatos tájbarát gazdasági épületeket. A területek a két vízfolyást kísérik.
- Kertes mezőgazdasági területek (szőlő, gyümölcsös), kistelkes terület Daruhegytől keletre.

Vízgazdálkodási területek „V”

A település természetes vízfolyásokban, tavakban gazdag, ezek mellett számos mesterséges csatorna, árok található.

1.14.1.4. Funkció vizsgálat

Az alapfokú intézményállomány teljeskörű, középfokú ellátás a járás központjában, Dunaújvárosban biztosított.

funkció	cím	kapacitás	létszám	megjegyzés
igazgatási funkció				
Önkormányzati Hivatal	Nagykarácsonyi Közös Önk. Hivatal Daruszentmiklósi Kirendeltség 2423 Daruszentmiklós Fő út 53/D.		6 fő	- képviselőtestület működésével kapcsolatos ügyek - jegyzői hatáskörbe tartozó ügyek, - anyakönyvvezetői ügyek, - választással kapcsolatos ügyek Szükség lenne egy új alkalmas épületre
Járási hivatal	Dunaújvárosi Járási Hivatal	2400 Dunaújváros Városháza tér 2.		- kormányablak - járási ügysegéd heti 1 alkalommal kihelyezett félfogadást tart Daruszentmiklóson
Rendőrség	Körzeti megbízott	2400 Dunaújváros, Szent Gy. út 1.	1 fő	- ügyfélfogadási helyiség: Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A. alatt
Tűzoltóság	Katasztrófavédelem, Dunaújváros	2400 Dunaújváros, Tűzoltó utca 1.		- településen önkéntes tűzoltóegyesület működik.
oktatás nevelés				
Óvoda	Daruszentmiklósi Szederinda óvoda	2423 Daruszentmiklós, Daru sor 1/A	férőhely 48 létszám 43 csoportszoba 2	- felújítást igényel - hiányzó funkció (pl. tornaszoba, fejlesztőhelyiség)
Iskola	Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola Előkészítő Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Benedek Elek Tagiskola 2423 Daruszentmiklós, Berzsenyi D. u. 1.	férőhely 120 létszám 92 tanterem 8 napköziotthon tanulószoba étkeztetés	- bővítést igényel: informatika terem, tanterem, technikaterem, stb. - hiányzó funkció (tornaterem, informatika terem, technikaterem)
Klebelsberg Népiskola	Mezőfalvi Petőfi Sándor Általános Iskola Előkészítő Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Benedek Elek Tagiskola Daruszentmiklós, Falupark utca 2.	két osztály tanterem és tornaszoba működik benne	helyi értékvédelem alatt áll rendezett állapot
kultúra				
mozgókönyvtár	Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A.	mozgókönyvtár	1 fő közfoglalkoztatott	- könyvtári, kulturális feladatok
közművelődési színtér	Barátság ház, Daruszentmiklós, Fő u. 62/B.	közművelődési színtér	1 fő közfoglalkoztatott	- kulturális feladatok - civil szervezetek működése
közművelődési színtér	Ifjúsági Ház: Daruszentmiklós, Fehérvári u. 32/A.	közművelődési színtér		- kulturális feladatok - civil szervezetek működése
szabadidős tevékenység				
sport	Daruszentmiklós, 458/2. hrsz.		Civil szervezetek	-Daruszentmiklósi Sportegyesület, -Magyar Hagyományőrző és Lovas Egyesület
horgászat	Daruszentmiklós, hrsz.0485/2; 0477/10 0354/33, 0354/34, 0354/63.	horgásztó		működtetése még kialakítás alatt
egészségügy				
Orvosi Rendelő	Daruszentmiklós, Berzsenyi D. u. 25.			- háziorvosi ellátás, - csecsemő-tanácsadás, - védőnői szolgálat,
szociális ellátás				

Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	Nagykarácsony Község Önkormányzata Daruszentmiklósi telephely Daruszentmiklós, Fő utca 53/D.	ellátási körzet: Daruszentmiklós település lakossága	1 fő	- teljes feladatellátás Daruszentmiklóson történik
Szociális étkeztetés	Daruszentmiklós Önkormányzata, Daruszentmiklós, Fő utca 53/D.	ellátási körzet: Daruszentmiklós település lakossága	4 fő közalkalmazott és 2 fő közfoglalkoztatott	biztosítja hétköznapi napokon a napi egyszeri melegételhez való hozzájutását
Házi segítségnyújtás	Daruszentmiklós Önkormányzata, Daruszentmiklós, Fő utca 53/D.	36 fő		biztosítja a családi gondozást nélkülöző idősek, fogyatékos személyek, illetve egyéb rászorulóknak személyi gondozását és szociális segítségét
kereskedelem				
posta	Bányai Jánosné	Daruszentmiklós Fehérvári u. 36.	2 fő	játékáru, csomagolt kávé, édességáru, DVD, könyv újság értékesítése
Kemencés büfé	Kisfarmer Bt.	Daruszentmiklós, Fehérvári u. 59/B.	nincs adat	meleg, hideg étel, cukrászati készítmények, kávéital, édességáru kereskedelme
Raktárcsarnok	Blecha Kft.	Daruszentmiklós, Fő utca 189/A.	nincs adat	alumíniumipari félkésztermékek nagykereskedelme
Napsugár ABC	DARU-TRI Kft.	Daruszentmiklós, Fő utca 55.	5 fő	élelmiszer, textil, lakberendezés, barkácsoló, illatszer, sportszer, játékáru, állateledel, stb.
Csomagküldő	Pelikán Ferenc Gábor	Daruszentmiklós, Fő utca 80.	1 fő	csomagküldő kereskedelem
LOMI-TURI	Csorba Béla	Daruszentmiklós, Katalinhegy tanya 1/A.	1 fő	textil, illatszer, háztartási szer, játékáru, használtcikk forgalmazás
vendéglátás				
Szállás jellegű vendéglátó egység jelenleg Daruszentmiklós településen nem működik.				
gazdaság				
önkormányzati tulajdonú nonprofit szervezet	DSZM Közhatalú Nonprofit Kft.	Daruszentmiklós Fő u. 53/D.	1 fő részmunkaidőben megbízási szerződéssel	elsődlegesen zöldterületgazdálkodással foglalkozik
mezőgazdaság, kereskedelem,	Kisfarmer Bt.	Daruszentmiklós Fehérvári u. 59/B.	nincs adat	növénytermesztés, kereskedelmi üzlet, büfé működtetése
ipar	Mondafa Kft.	Daruszentmiklós Dániel u. 13/A.	nincs adat	épületasztalos ipari termék gyártása
ipar	Borwerk Ipari és Szolgáltató Kft.	Daruszentmiklós Daru sor	nincs adat	fémmegmunkálás
ipar	Top Trans Cargo Kft.	Daruszentmiklós	nincs adat	áruszállítás
ipar	Blecha Kft.	Daruszentmiklós Blecha u. hrsz. 0490/5	nincs adat	csomagolás, gépjárműjavítás és karbantartás, áruszállítás, raktározás
ipar	DA-KI Kft.	Daruszentmiklós M6 leágazás	nincs adat	homok-, kavics-, agyagbányászat
ipar	Kaszás Trans	Daruszentmiklós Akácfa u. 2.	nincs adat	árufuvarozás, teherszállítás, földgépek
ipar	Földvár Metál Kft.	Daruszentmiklós Pázmánd pusztája 2.	nincs adat	gépjárműjavítás, karbantartás, gumibroncs újrafutóztatása, felújítása
erdészet	Fraxinus Pannonica	Daruszentmiklós	nincs adat	erdészet és vadgazdálkodás

	Kft.	Daru sor 63.		
mezőgazdaság	AGRO-DARUSZENT Kft.	Daruszentmiklós hrsz. 0290/12	nincs adat	növénytermesztés
ipar	Bonavia Bau Kft.	Daruszentmiklós Akácfa u. 9.	nincs adat	út, autópálya építése
ipar	VIA-PONT-DUNA Kft.	Daruszentmiklós Akácfa u. 9.	nincs adat	út, autópálya építése
szolgáltatás	Carbox-P. Kft.	Daruszentmiklós Fehérvári u. 74/B.	nincs adat	Egyéb gép, tárgyi eszköz kölcsönzése
szolgáltatás	Teodolit 56. Kft.	Daruszentmiklós Fehérvári u. 92/A..	nincs adat	Számítógépes programozás

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Alulhasznosított területek:

- Kisszentmiklóson a Fehérvári u. gazdasági területe: mezőgazdasági terület volt.
- kertes mezőgazdasági területen a mangalicatelep hrsz. 2668-69: jelenleg nem működik,
- elhagyott majorépületek.

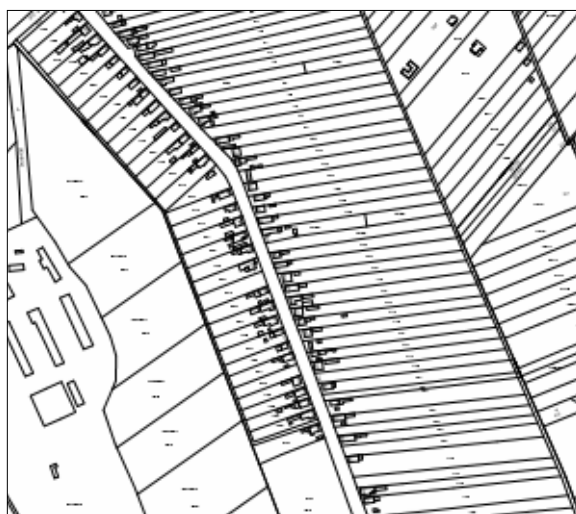
1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület a településen nincs

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

A természetföldrajzi és társadalmi adottságok a következő módon tükröződnek Daruszentmiklós jelenlegi telekstruktúrájában.

Általánosan kialakult a kis telekszélességű és mély szalagtelkek rendszere, mely nagyméretű - 1100 - 3500 m²-es - a közterülethez közeli sávban oldalhatáron beépített, mélységében mezőgazdasági művelésű telkeket jelent. A teleksorok a felszíni változásokat követve felnyúlnak a domboldalakra, lehúzódnak a völgyekbe.

A történeti falu területének településszerkezete, telekstruktúrája, utcahálózata eredeti állapotában megmaradt, ma is jelentős értéke a településnek.

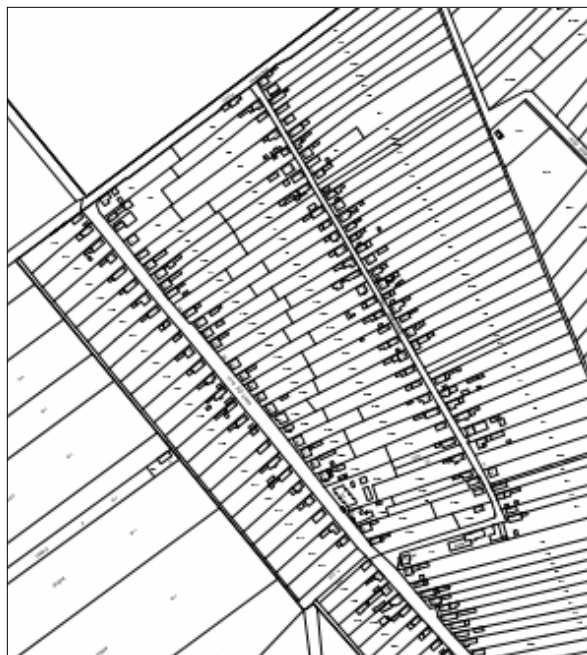
Kis területen – Dánieltepen - az intenzívebben változó domborzati felszínt követően kialakuló szabálytalan telekformák egyedi, hangulatos utcaképeket létrehozva alkotják a település halmazos telekstruktúráját.

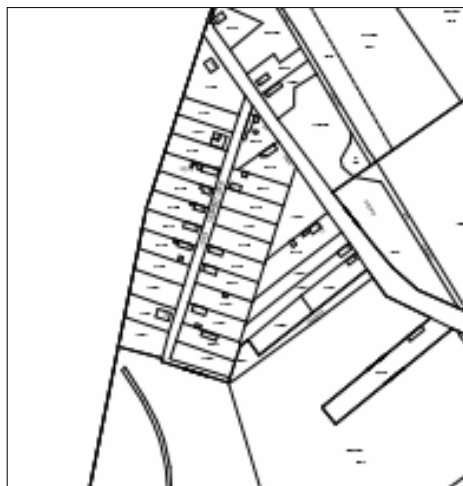
A település fejlődése során többféle módon változott:

A történelmileg kialakult eredeti településrészen elsődlegesen nem a régi telkek elaprózásával hoztak létre új építési lehetőséget, ma is érvényesül a történetileg kialakult telekszélességhez alkalmazkodó telekstruktúra.

A fő utcákkal párhuzamos utcákban a később alakított telkek azonos szélességűek a régi telkekkel, de kisebb mélységűek. Helyenként megjelent az igény a mély telkek megosztására, melyet új utcák nyitása tett lehetővé. A telekosztás az életmód változásának (a kertművelés elhagyásának), és a helyi és betelepülő családok számára a belterületi, infrastruktúrával könnyen ellátható telkek kialakítási igényének a következménye.

A legutóbbi időkben a belterület növelésével a mezőgazdasági területen újonnan kialakított telkek szélesebbek, nagy alapterületűek.

A döntően szalagtelkes telekstruktúra hosszú távon biztosítja a gazdálkodó életmód lehetőségét, az újabb szabályos telekosztású tömbökben városias életvitel folytatását.

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

Daruszentmiklós a települési összkép szempontjából egyedi megjelenésű falu, a dombháton hosszan elnyúló különálló településrészek és a mezőgazdasági tájban foltszerűen elszórtan található beépített területek jellemzik. A sajátos szerkezetet történelmi múltja és felszínének változatos domborzati adottságai hozták létre.

Közelebb kerülve a zöldterületekkel gazdagon oldott belterülethez, az utcák általában egységes képet mutatnak, köszönve

- a megmaradt telekstruktúrának, mely a falu tovább fejlődésének a vázát is tudja biztosítani;
- a fennmaradó hagyományos épületállománynak, melyet többnyire a benne élők egyedi igényeihez alkalmazkodóra formálnak.

A telekformák és méretek változása:

- az útfalu főutcai mély telkeket fűznek fel, változó - Daruhegyen 16-18m, Dánieltelepen 20m körüli, Kísszentmiklóson 20m, vagy annál nagyobb – szélességgel. A telkek nagysága 1800-3500m²;
- a telkek mélységét később megosztották a szélesség megtartásával., így azok területe feleződött;
- a fejlődés további szakaszát a belterülethez csatlakozóan – növelve az már kialakult elnyúló útfalu hosszát - új utcák nyitása jelentette, ahol megjelenik a hálós utcaszerkezet, kisebb mélységű szélesebb – 20-25m-es - telkekkel. Területük 1500-1800m²

A telkek általában szabályos téglalap alakúak, ettől eltérő telekformákat kis területen a felszíni formákat követő telekalakítás hozott létre Dánieltelepen.

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

A település telkei kis mennyiségben állami, nagyobb részben önkormányzati, de döntő többségük magántulajdonban vannak.

- állami tulajdon: jellemzően örökös nélkül elhunyt személyek ingatlanjai
- önkormányzati tulajdonban vannak a település útjai, közösségi célú zöldterületei, mezőgazdasági területek, önkormányzati feladat-ellátási helyek (pl. Önkormányzati hivatal, Óvoda, iskola, közösségi színtér épületei, stb.)
- a magántulajdonok megoszlása változó, döntő részük lakóingatlan, társaságok tulajdona.

Részletes tulajdonjogi vizsgálat jelen munka keretében nem készült.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az Önkormányzata rendelkezik tulajdonkataszterrel.

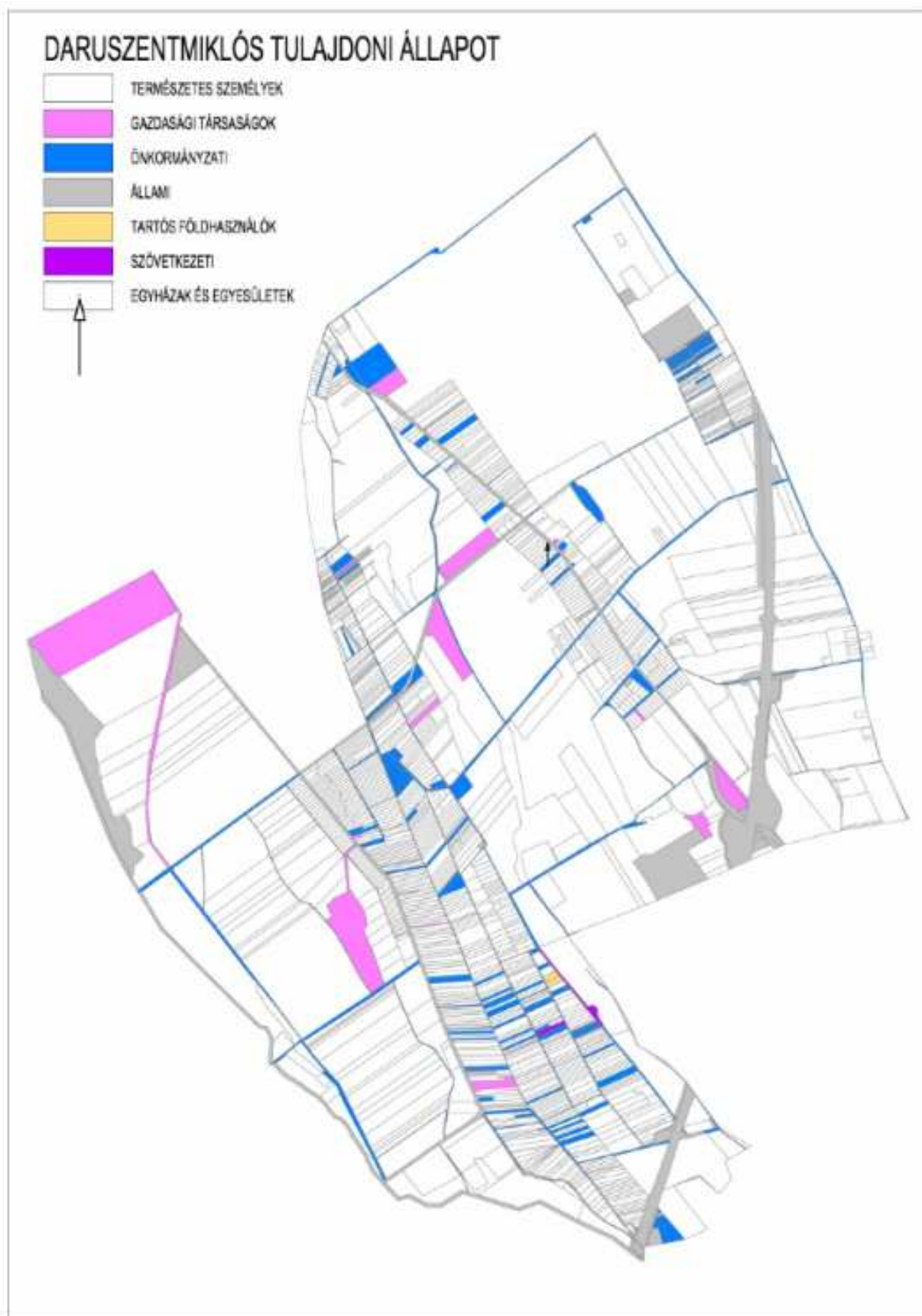
Az önkormányzat gazdálkodásának hangsúlyos, meghatározó eleme az önkormányzati ingatlanvagyon.

Az önkormányzat törzsvagyonába

- a forgalomképtelen (közutak, műtárgyak, közkertek, közparkok, vizek, közcélú vízi létesítmények valamint a rendeletben annak minősített ingatlanok) ingatlanok összesen 26db
- a korlátozottan forgalomképes (intézmények, középületek, az önkormányzati rendeletben meghatározott ingatlanok) ingatlanok összesen 4 db tartoznak.

A forgalomképtelen ingatlanok az önkormányzati feladatellátás részeként rögzített feladatok ellátását szolgálják, nem elidegeníthetők. Ezen ingatlanok esetében az önkormányzat rendelkezési joga korlátozott, azt csak a törvény és a helyi önkormányzati rendelet keretében meghatározottak szerint gyakorolhatja.

A törzsvagyon körébe nem tartozó önkormányzati ingatlanok a forgalomképes ingatlanok összesen 103 db, melyekkel az önkormányzatok szabadon gazdálkodhatnak, azzal a feltétellel, hogy a tevékenység a kötelező közfeladatok teljesítését nem veszélyezteti.

Ábra: Daruszentmiklós tulajdoni állapot (Forrás: Fömi)

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A településen az épületállomány döntően magántulajdonú családirházas lakóépület elsődlegesen lakófunkcióval. Középületek az önkormányzat tulajdonában vannak.

Gazdasági épületek általában csarnokok, kisebb üzemi épületek jó közlekedési kapcsolattal rendelkező külterületi beépíthető területeken helyezkednek el, magánszemélyek, vállalkozások tulajdonában vannak.

A régi épületek az egykori majorok területén találhatók, tulajdonosuk magánszemély.

A kertes mezőgazdasági területén elszórtan találhatók gazdálkodáshoz szükséges nagyobb épületek, pincék, nyaralók, lakóépületek, általában magántulajdonúak.

Az épületállomány vegyes állagú, a jóminőségű legújabb építésű mai formavilágú és hagyományos formájú épületek, régebbi közepes állagú eredeti formájú vagy bővített lakóépületek, rossz állagú, elhagyott romos lakóépületek vegyesen találhatók a településen. A változás a minőségjavulás irányába történik.

A középületek jó állapotban vannak, felújítottak.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1.-2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

Beépítési mód a hagyományos oldalhatáron álló, fésűs beépítés.

A jellegzetes arányú, hosszú-keskeny telken az épületek tetőgerince az utcára merőleges, alaprajzi arányaik elnyújtott téglalap, mely később az utcavonalon sátoztetős építménnyé bővült.

A telek mélységében hasonló arányú épületek ismétlődnek, csökkenő tömeggel, gazdasági funkciókkal. Megfelelő telekszélesség esetén „kettős ház” épül, ahol az épületek egymás mellett az utcavonal közelében helyezkednek el, a második épület valamilyen kiegészítő funkcióval.

Az előkert változó mélységű, találhatók utcavonalra épület lakóházak is.

A település egészében egyre kevesebb a jellegzetes kétablakos oromfalas, tornácos parasztház.

A később utcai fronton sátoztetössé bővült épületek mellett megjelentek a tetőtérbeépítéses, majd emeletes házak. Az utóbbi évek új épületei között elvétve találhatók földszintes, nagy beépítési %-kal, enyhe lejtésű tetővel rendelkező, mediterrán jellegű épületek is.

A meglévő karaktertől eltérő épületek - magas térdfalas, tetőtérbeépítésű épületek, emeletes házak - szakítják meg a hagyományos utcaképet, szerencsére ritkán. Ilyen típusú épületek nagyobb összefüggő területen a Fő utcán a Darusortól északra találhatók.

A középületek szintén falusias jellegűek, de nagyobb tömegűek, oldalhatáron és szabadon állóak.

A gazdasági épületek, különleges épületek szabadon állóak.

A beépítettség mértéke övezetenként is változó

- falusias lakóterületeken 20-30%,
- településközpontban 40%,
- gazdasági területen 30-40%,
- különleges területeken 5-30%.

Mezőgazdasági területeken a beépítettség 3%.

A szintterület sűrűség a távlati fejlesztési területeket is figyelembe véve:

- falusias lakóterületen 0,35,
- településközpont vegyes ter. 0,70
- kereskedelmi szolgáltató ter. 0,40,
- különleges területen 0,10.

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

A településen általában 4,5m a megengedett lakóépület magasság, ennek ellenére léteznek magasabb, sőt kétszintes lakóépületek is.

A lakóterületektől eltérő más funkciójú épületei elérik a 7,5m magasságot.

Az épületek általában egyszintesek, tetőtérbeépítéssel, elszórtan található emeletes épület.

A tetőidomok formájára a keletkezésének ideje jellemző:

- a történelmi településrészek szalagtelkein oldalhatáron álló oromfalas, nyeregtetős tornácos lakóépületek álltak a nyeregtető általában az utcára merőleges, a kisszámú polgári épületnél az utcával párhuzamos állású;
- a régi épületek bővítése esetén az utcafronton történő bővítés vagy sátoztetővel, vagy kontyolt keresztzárnyal történt;
- az elbontott épületek helyén, foghíjakon vagy a belterület terjeszkedésével kialakult telkeken sátoztető épületek, majd utcára merőleges vagy utcával párhuzamos gerincű épületek épültek;
- nem jellemző, de megtalálható néhány ma divatos épület enyhelejtésű tetővel, nagy beépítettséggel, mediterrán vagy amerikai stílusban.

A középületek formaképzésükkel, anyaghasználatukkal illeszkednek a falu karakteréhez, nyeregtetős, esetleg kontyoltak, általában földszintesek.

A tervezett településközpontban 6.5m a megengedett épületmagasság.

A különleges területek változatos funkciója változó épületmagasságokat igényel, a sport területen, mezőgazdasági üzemi területen a fejlesztés biztosítása miatt a megengedett épületmagasság 6,5-7,5m.

Gazdasági épületek övezetenként változó magasságúak 6,5-9,5m-ig, lehetőséget biztosítva a csarnokszerkezetek építésére.

Az újabban épült gazdasági épületek fémburkolattal rendelkeznek.

A kisebb mezőgazdasági épületek általában illenek a táj karakteréhez, földszintesek, nyeregtetős, hagyományos anyagokból.

Technológiai követelmények szempontjából a településen az építménymagasság nincs korlátozva.

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

A település karaktere általában falusias, a bővítés területén kertvárosias jelleggel.

Az épületállomány sajátosságaira a keletkezésének ideje döntő befolyással bírt.

- Az történelmi településrészek szalagtelkein oldalhatáron álló oromfalas, nyeregtetős tornácos lakóépületek álltak, a telken belül hátrafelé gazdasági épületekkel megtoldva. A nyeregtető általában az utcára merőleges, a kisszámú polgári épületnél az utcával párhuzamos állású.
- A régi épületek bővítése esetén a régi épülettömeg- és utcakép-őrző kíméletesebb beavatkozást jelentett a tornác és tetőtér beépítése, durvább beavatkozást okozott az utcafronton történő bővítés vagy sátoztetővel, vagy kontyolt keresztzárnyal.
- Az elbontott épületek helyén, foghíjakon vagy a belterület terjeszkedésével kialakult telkeken sátoztető épületek, majd utcára merőleges vagy utcával párhuzamos gerincű épületek épültek, földszintesek, tetőtérbeépítéssel, olykor emelettel. Némely esetben az emelet felett megjelenik a tetőtérbeépítés.
- Nem jellemző, de megtalálható néhány ma divatos épület enyhelejtésű tetővel, nagy beépítettséggel, mediterrán vagy amerikai stílusban.

A településen csökken a rossz állagú épületek száma. Ennek magyarázata a közlekedési kapcsolatok fejlődésével a nagyvárosokból történő kitelepülési szándék. A volt idős tulajdonosok épületei hamar új gazdára lelnek. Ezen esetekben lenne szükség a környezetre szomszédságra érzékeny építészeti beavatkozásokra.

A hagyományos utcakép szerencsére megmaradt, a telekszerkezet biztosítja a beépítés kialakult ritmusát, az új formavilággal rendelkező épületek összefüggő területen jelennek meg.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

„A kulturális örökség védelméről szóló” 2001. évi LXIV. törvény előírásának megfelelően Daruszentmiklós is elkészítette a 496/2016. (XII.28.) Korm. rendelet szerinti tartalommal a „Települési Örökségvédelmi hatástanulmány”-t. A tanulmány megállapításainak megfelelően a törvényen kívül az önkormányzat „A településkép védelméről” szóló rendelete szabályozza az értékvédelemmel kapcsolatos tevékenységeket.

Daruszentmiklós a szomszédos települések – Baracs, Előszállás - külterületi lakott helyeiből, a történelmileg kialakult tanyáiból, majorjaiból jött létre. Kisszentmiklós később alakult ki az egykori Pázmán falu helyén. A település alkotó elemei: Piripócs, Kisszentmiklós, Dánieltelep, Daruhegy.

A település szövetben foltszerűen elhelyezkedő beépített területek a falu önállósodása után is különálló szerkezeti egységek maradtak, településközpont nélkül.

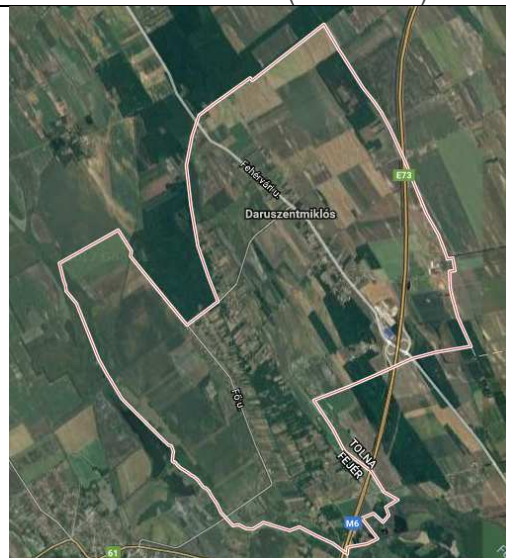
Az első katonai felmérésen (1763-1787) még nem látható a település.

Második katonai felmérés (1806-1869)

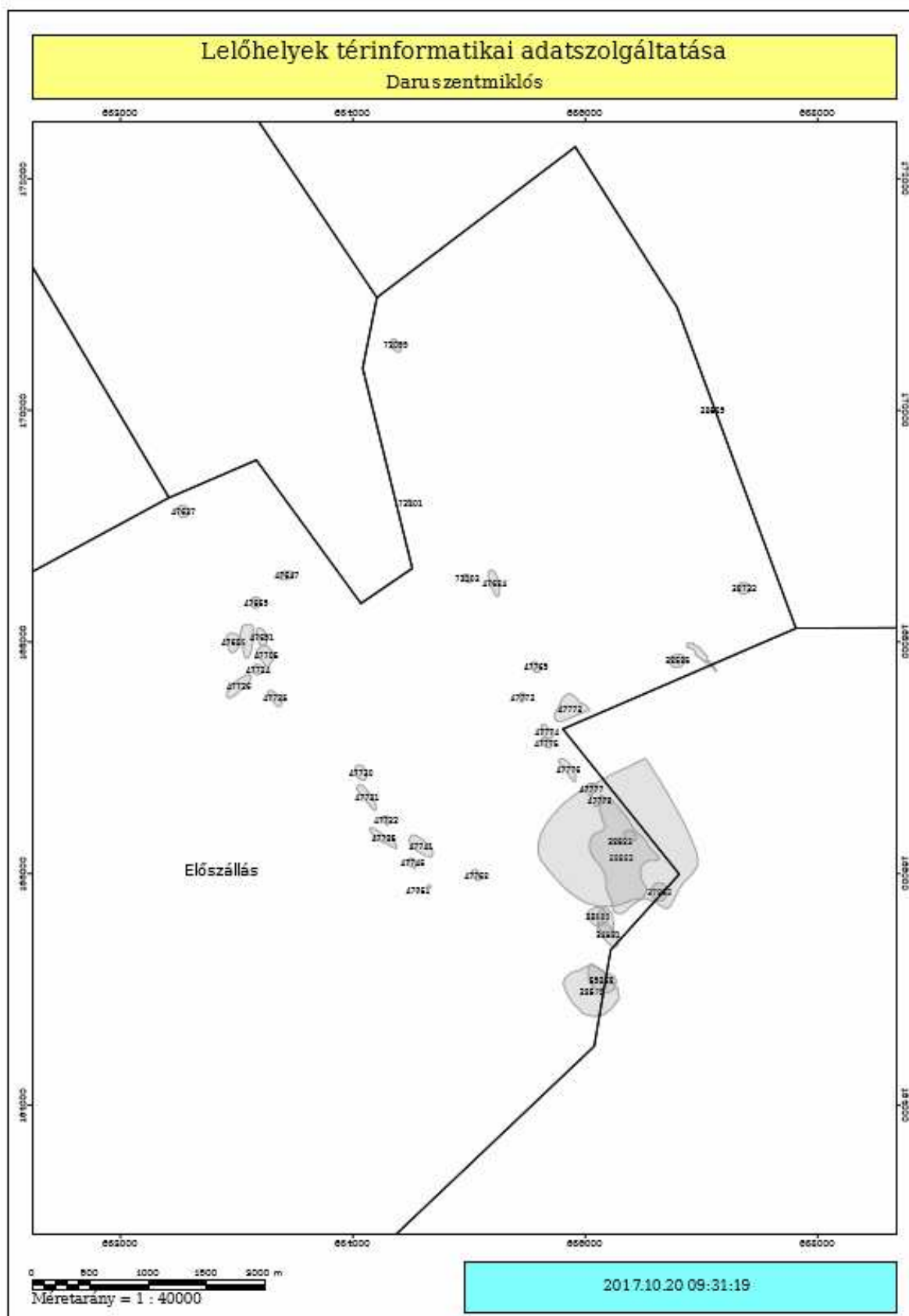
Harmadik katonai felmérés (1869-1887)

Magyarország katonai felmérése 1941

Google maps

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A jelenlegi állapot szerinti nyilvántatott és védett régészeti lelőhelyek listáját a 1. melléklet tartalmazza.

14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

A művi értékek védelme a település igazgatási területén kiterjed azokra a mesterséges létesítményekre, amelyek települési, építészeti, néprajzi, történeti, képző – vagy iparművészeti értéket hordoznak. Védelem alá helyezést vagy a védelem megszüntetését az érintett létesítmény tulajdonosa, az Önkormányzat vagy társadalmi szervezet kezdeményezheti értékvizsgálat alapján. A művi védelem alatt álló értékekről a Polgármesteri Hivatalban nyilvántartás található.

Daruszentmiklós karaktere mezőgazdálkodó falusias település.

A település természeti adottsága, az egykori településrészek múltja határozza meg a fiatal település identitását, mely az örökség és a közösségi hagyományok gondozásában is kifejezésre jut.

Daruszentmiklós sajátossága a foltszerűen elhelyezkedő lakóterületek (belterüle: Daruhegy, Dánieltelep, Kisszentmiklós; beépített terület: Piripócs).

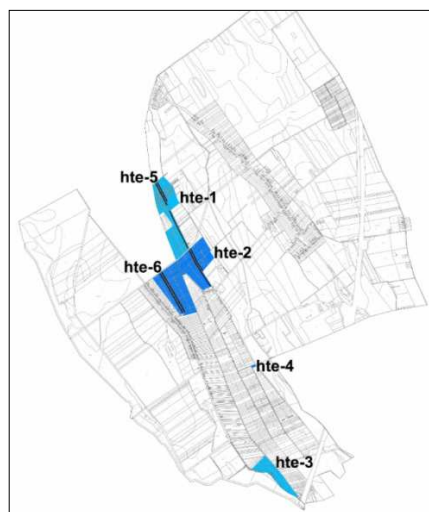
A szegény aprófalvak összecsatlolásából adódik néhány településalkotó elem hiánya, nincs a településnek temploma, településközpontja, műemléke, a településrészek távolsága nehezíti a közösségi kapcsolatok alakulását, s kevés az épített örökség.

A településképi alapvető meghatározó tényezője a történelmileg kialakult településszerkezet a két útifalu, a megtartott telekstruktúra, a jellemzően oldalhatáron álló, az északi, illetve ahhoz közeli oldalra állított, az utcához előkerttel, vagy anélkül csatlakozó fésűs beépítéssel, többnyire utcára merőlegesen elhelyezkedő tetőgerinccel.

Egyes területeken összefüggően megmaradt az eredeti állapot, ezek helyi területi védelme javasolt.

A településen – szinte valamennyi településrészen reprezentálón - néhány régi oromfalas, tornácos parasztház található eredeti állapotában, ezek közül egy nádtető

Ezen parasztházak, számos útmenti kereszt, harangláb védelme az eredeti faluképre utal.

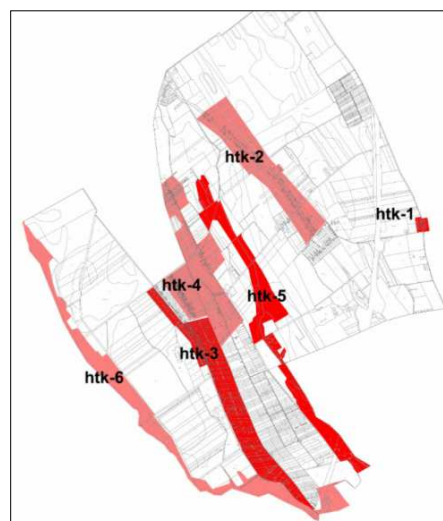

Településszerkezet és utcakép szempontjából meghatározó területek:

- hte-1 Dánieltelep 1.;
- hte-2 Dánieltelep 2.;
- hte-3 Daruhegy;
- hte-4 Virághegyi temető;
- hte-5 Berzsényi Dániel u.
- hte-6 Darusor

Településképi szempontból meghatározó területek:

- htk-1 Piripócs;
- htk-2 Kisszentmiklós fésűs beépítésű útifalu;
- htk-3 Daruhegy;
- htk-4 Dánieltelep;
- htk-5 az ökológiai hálózat elemei (két belterület közötti patak és kíséző területei)
- htk-6 az ökológiai hálózat elemei (Nagykarácsonyi vízfolyás és kíséző területei)

14.6.4 – 14.6.8 A település nem világörökségi és világörökségi várományos terület, Daruszentmiklóson műemlék, műemlékegyüttes, műemlékvédelem sajátos tárgyai, műemléki terület, nemzeti emlékhely nem található

14.6.9 Helyi védelem

Az Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadta a település helyi védelmét is szabályozó, településkép védelméről szóló 16/2017. (XII.18.) számú rendeletet.

A helyi védelem tárgya:

- helyi területi védelem, mely a hagyományos településszerkezetet és utcaképet védi (ld.14.6.3. bekezdés)
- helyi egyedi védelem, mely értékes épületekre, műalkotásokra, természeti elemre vonatkozik.

A helyi védelemre javasolt épületek, műtárgyak listáját a 2. melléklet tartalmazza, elhelyezkedésüket az alábbi ábra mutatja. („he 1-12” épületek; „hm 1-8” műalkotások; „ht-1” természeti elem).

A lista első, helyi védettséggel már rendelkező eleme a Klebelsberg Népiskola, melyet a 13/2004. (IV.1.) Ökt. rendelet helyi védettségűvé nyilvánított.

1913-ban épült az un. Alföld-program keretében a teljes magyar oktatási rendszer megújításának egyik eleme az egyosztályos iskolaként és tanítói lakásként működő épület, mely környezetébe illeszkedik mértéktartó tömegével és formavilágával, szépvonalú keretezéssel ellátott tornácával, „ablakai”-val harmonikus színezésű homlokzatával, és igényesen kialakított udvarával, kertjével. 2011-ben teljesen felújították, funkciójának megtartása mellett. A telkén haranglábat, Klebelsberg szobrot, az épületen emléktáblát helyeztek el.

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

A szomszédos településekkel – Baracs, Előszállás, Nagykarácsony – hiányos a kapcsolat. Megteremtésére javasolt a közlekedési hálózat kiegészítése a hiányzó elemek pótlásával, megépítésével 62123 sz. bekötőút kiegészítésével, új út építésével.

A településrészek – Kisszentmiklós, Daruhegy, Dánieltelep – egymás közötti kapcsolatát csak egy út – a 62123 sz. bekötőút – biztosítja. Szükség lenne a hosszan elnyúló lakóterületek újabb összekötésének kiépítésére a „Durda” gyűjtőút gazdasági útból gyűjtőúttá történő fejlesztésével.

Daruszentmiklós az ott elhelyezkedő funkciók miatt faluközpontnak nevezhető területe külpontosan, a településrészekről távol helyezkedik el. A településrészek egységgé formálódását egy központosan elhelyezett közösségi tér köré szervezett közösségi épületek segítenék.

Közösségformáló szerepével és látványával érzékelhetően hiányzó eleme a település életének a templom, a piac, a tornaterem.

Az itt élők életmódja átalakult, feleslegessé váltak a hatalmas lakótelkek gazdálkodásra alkalmas hátsó udvarai. A helyben maradó fiatal generáció, a beköltözők kisebb területű építési ingatlanokat szeretnének vásárolni. Az igény a telekmegosztással, új utca kiépítésével, tömbfeltárással orvosolható. Ez ellentmond a foghíjak beépítése ésszerű törekvésének, mely gazdaságosabb, s a településképp javítását célozza.

Néhány külterületi használaton kívüli majorépület állagmegóvása nem biztosított, funkcióval történő megtöltése javasolt.

Az infrastrukturális ellátás hiányzó eleme a szennyvízelvezetés számos környezetterhelő problémát teremtve.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Daruszentmiklós község Fejér megye délkeleti részén, a Mezőségben fekszik. A település két egymástól elkülönülő részből tevődik össze: Daruhegy és Kísszentmiklós. A településrészek egymással közel párhuzamos északnyugat – délkelet irányú útra szerveződtek.

A térség közlekedési szempontból legnagyobb jelentőségű változását az M6 autópálya megépítése jelenti. A település keleti külterületi oldalán húzódik észak – dél irányban. Az autópályának két csomópontja is segíti a község jó megközelítését, és kapcsolódását az országos úthálózathoz. A 6228 j. összekötőút csomópontja ugyan Mezőfalva – Dunaföldvár néven szerepel a tájékoztató táblákon, de Kísszentmiklóshoz van legközelebb. Daruhegy inkább Előszálláson keresztül a 61. sz. főút csomópontjához van közel. Az autópálya forgalma még nagy kapacitástartalékkal bír. A község lakossága szempontjából a rövidtávú hétköznapi forgalomban az M8 csomópont játszik szerepet, mert Dunaújváros déli ipari területét innen lehet hamarabb elérni.

Az autópálya két oldala közötti kapcsolat fenntartása érdekében a csomópontokon kívül két közúti felüljáró is épült. Az egyik Kísszentmiklóst köti össze Baracs Templomos részével, a másik Piripócsot kapcsolja a településhez. Mindkét út esetében csak az autópálya védőtávolságán belüli szakasz lett szilárd burkolattal kiépítve.

A község Kísszentmiklós része a Dunaföldvár – Mezőfalva – Seregélyes közötti 6228 j. összekötő út mentén fekszik. Ez a hálózati jelentőségű összekötőút Székesfehérvár és Dunaföldvár között teremt kapcsolatot, tárja fel a községeket, és a Duna-hídon keresztül összeköttetést ad az Alfölddel.

Daruhegy a 62123 sz. Előszállás és Kísszentmiklós közötti bekötőút mentén fekszik, a környező településekkel más közúti kapcsolata nincs.

A két községrész között található Dániel-telep, mely szintén egy északnyugat – délkelet irányú út mentén fekszik.

1.15.2. Közúti közlekedés

Forgalomelemzés

Az országos közutak forgalmi adatait a Magyar Közút 2016. évi nyilvántartásából vettük, és a mellékelt táblázatban ábrázoljuk.

Az M6 autópálya forgalmi adatait a településtől északra és délre külön megadtuk. Az adatokból látható, hogy a két forgalom közel azonos, a csomópont nem képez karakteres forgalmi lépcsőt.

A 6228 sz. összekötőút forgalmi adatait két helyen mérték:

3+554 szelvény	az M6 ill. Dunaföldvár felé
14+000 szelvény	Mezőfalva felé

Érdekes különbség azonban, hogy a közép- és nehézteher forgalom inkább Dunaföldvár, a pótkocsis és nyergesvontató forgalom pedig Mezőfalva felé irányul.

A mért adatokból megállapítható, hogy a forgalom nagysága Mezőfalva és az M6- Dunaföldvár felé közel azonos, Előszállás felé azonban csupán a harmada. Ennek oka, hogy Dunaújváros felé az M6

autópályán rövidebb az út. Dunaújváros vonzó hatása mind a munkahelyek számát, mind a kereskedelmet és szolgáltatást tekintve meghatározó.

Rendelkezésünkre áll még a 62123 sz. bekötőút adata, melyet Daruhegy déli részén rögzítettek, és az Előszállás felé irányuló forgalmat mutatja.

A motorkerékpár és a kerékpár közlekedés Előszállás irányában a legjelentősebb, Mezőfalva felé is erős, Dunaföldvár felé pedig jelentéktelen.

Forgalmi adatok	M6 Észak	M6 Dél	6228 Észak	6228 Dél	62123
MOF (E/ó)	1193	1155	160	179	54
Kapacitás (E/ó)	6800	6800	2000	2000	1000
Kihasználtság (%)	18	17	8	9	5
Összes forgalom (j/nap)	10428	9925	1408	1465	587
Összes forgalom (E/nap)	12176	11789	1635	1824	572
Személygépkocsi	7514	7025	839	846	337
Kis tehergépkocsi	1741	1647	317	322	94
Autóbusz egyes	48	152	23	51	13
Autóbusz csuklós	0	1	1	16	9
Közepes nehéz tkg.	273	266	34	51	18
Nehéz tkg.	156	143	28	73	3
Pótkocsi tkg.	110	112	28	25	2
Nyerges tkg.	574	566	24	32	1
Speciális tkg.	5	6	0	0	0
Motorkerékpár	7	7	23	34	22
Kerékpár	0	0	52	13	81
Lassú jármű	0	0	39	2	7

Tervezési osztályba sorolás

Daruszentmiklós község közúthálózatának hierarchikus besorolása értelmében az alábbi kategóriákat különböztetjük meg:

- Autópálya – M6
- Országos összekötő út - a 6228 j. út (Dunaföldvár – Seregélyes)
- Bekötőút – a 62123 j. út (Előszállás – Kisszentmiklós)
- Külterületi egyéb közút
 - o Kokasdi út
- Kiszolgáló út - az összes többi lakóutca, melyekről ingatlanok közelíthetők meg

Tervezési szempontból az M6 autópálya K.I.A, a 6228 j. országos összekötő út külterületi mellékút szakasza és a 62123 j. külterületi bekötőút K.V.A. besorolású. A külterületi egyéb közút besorolása: K.VI.A.

Az országos közutak belterületi szakaszai gyűjtőutak, besorolásuk: B.V.c.A. Az egyéb helyi utak kiszolgáló utak, azaz B.VI.d.A osztályba sorolandók.

Utak kiépítettsége

Az országos összekötő út és a bekötőút 2x1 forgalmi sáv szélességben épült ki, vonalvezetése a terepet követi. A belterületi gyűjtőutak aszfalt burkolatúak. A Berzsenyi Dániel utca és a Daru sor kiépült szilárd burkolattal, a község egyéb úthálózata burkolatlan.

1.15.3.-3.1.-3.2. Községi közlekedés

A község tömegközlekedését az Alba Volán látja el. Az autóbusz járatok helyközi jelentőségűek. A járatok többsége az Előszállás – Daruszentmiklós – Dunaföldvár – Dunaújváros vonalon közlekedik. Lényegesen ritkább a Mezőfalva - Dunaújváros irányú kapcsolat. Ezeken a járatokon gyakori a csuklós autóbusz.

A község területén az alábbi megállóhelyek üzemelnek:

	távolság
- Daruszentmiklós alsó	900 m
- Tejcsarnok	1000 m
- Fő utca 40.	800 m
- Daru sor	500 m
- Dániel-telep	1400 m
- Előszállási elágazás	600 m
- Bánomi út	1000 m
- Forduló	300 m
- Fehérvári út	500 m
- Búcsú tér	

A megállóhelyek viszonylag nagyobb távolságát az utcás falu elrendezés indokolja, a megközelítési távolság elfogadható.

A vasúthálózat nem érinti a települést. Legközelebb a községtől északra lévő Dunaújváros – Rétszilas vonal üzemel, melynek Mezőfalva állomása is 5 – 6 km-re van a kisszentmiklósi településrésztől. Daruhegyhez közelebb van az Előszállás vasútállomás, azonban a Mezőfalva – Paks vonalon a személyszállítás 2009. decembere óta szünetel.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

Tekintettel a település méretére a helyi forgalom legnagyobb része gyalog illetve kerékpárral történik. A gyalogos közlekedés biztonsága szempontjából lényeges, hogy az a járműforgalomtól fizikailag elválasztva járdán történjék. Erre sajnos még a község legforgalmasabb útjain, amelyek az országos közúthálózat részei, csak szakaszosan van példa. Járdát pedig a lakott területi utaknak legalább az egyik oldalán folyamatosan kell biztosítani.

A kerékpárforgalom minden közutat érint, hiszen minden ingatlan egy kiindulópont és célállomás is. A községeen áthaladó gépjárműforgalom csekély.

A 6228 j. úton a MOF = 160 – 180 E/óra, a kihasználtsága 10 % alatt van. A 62123 j. úton a MOF = 54 E/óra, a kihasználtsága 5 %. Ilyen alacsony forgalom mellett nincs szükség önálló kerékpárút építésére, sem kerékpársáv létesítésére.

1.15.5. Parkolás

A lakossági járművek tárolását itt nem kell a közterületre hárítani, mert azt az ingatlanok területén meg tudják oldani. Az intézmények esetében azonban ez nem lehetséges, ezért a dolgozói és az ügyfél forgalom parkolási igényét annak közelében lehetőleg közterületen vagy szükség esetén erre alkalmas ingatlan területén kell megoldani. Ennek feltételeit helyi rendeletben kell szabályozni.

1.16. Közművesítés

A település jelenlegi közművesítése

Daruszentmiklós 2002 végén vált ki Előszállásból, ahol addig kvázi külterületként kezelték, aminek következtében a közművesítettsége elmaradott volt. Daruszentmiklós azóta fejlesztett a közművesítettsége mértékén, de még jelenleg is az országos átlag alatt helyezkedik el.

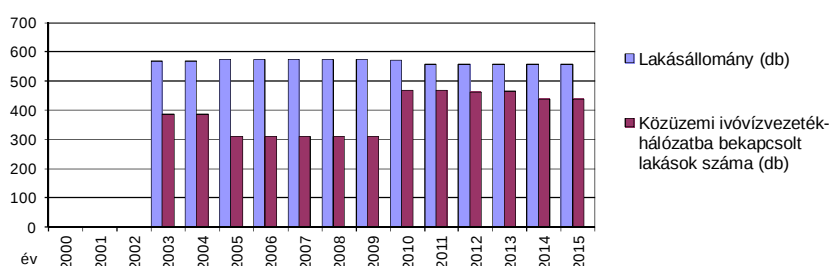
A 2016. január 1.-ére vonatkozó statisztikai adatok szerint a teljes közműellátáshoz a feltételek nem adóttak a településen. A lakásállomány 52,1 %-a részesült részleges közműellátásban, ami a közüzemi vízellátást, földgázellátást és villamosenergia ellátást foglalja magába. Hiányos közműellátásban a lakásállomány 47,9%-a részesült, amin belül 26,4% a villamosenergia ellátás mellett a vízellátást is igénybe vette, míg 21,5 % a közüzemi szolgáltatások közül csak a villamosenergia ellátást vette igénybe.

1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

A településen a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat település szintű kiépítettségűnek tekinthető, a beépített terület szinte minden utcájában kiépítésre került, jelenleg 17,7 km vízelosztó vezeték üzemel a településen.

Vízellátottság fejlődése 2003-2016 között

1. ábra

Forrás: KSH

A diagram mutatja, hogy 2003-ban 387 lakás, az akkori lakásállomány 68,1 %-a, rendelkezett vezetékes ivóvíz ellátással, 2016. január 1-én 437 db lakás, a lakásállomány 78,5 %-a.

(Meg kell jegyezni, hogy ez idő alatt a község népességszáma 6 %-kal, a lakott lakásállomány pedig 2 %-kal csökkent.)

Az ellátottság jelzi, hogy Daruszentmiklós területén a lakosság 78,5 %-a számára megoldott a közüemi vezetékes ivóvíz ellátás. A vezetékes ivóvízellátással nem rendelkező telkek a közhálózatra telepített közkifolyókon keresztül juthatnak egészséges ivóvízhez, illetve a telkeken belül létesített házi kutak is rendelkezésre állnak az egyéb vízigények biztosításához.

A településen 3 db közkifolyó üzemelt 2015-ben.

A vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanoknál a fenntartási költségeik csökkentésére jellemző a házi kutak használata, melyet jellemzően locsolásra használnak, mivel a házi kutak vize talajvízből, az első vízádó rétegből nyert víz, amely már alig tekinthető ivóvíz minőségűnek. A házi kutakról nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település közüemi ivóvízhálózatával 31,87 ezer m³ vizet szolgáltatottak 2015-ben a lakosság számára. Ez alapján a vízellátást igénybe vevő lakókörnyezetben az egy főre eső vízfogyasztás éves átlagban 87,36 l/fő,nap volt.

2003-ban 27,4 ezer m³ vizet szolgáltatottak, akkor egy főre eső vízfogyasztás 81,8 l/fő,nap volt. A tapasztalatok szerint a távlatban elvárható komfortos életvitel hatására, a lakossági, illetve a kommunális szektor napi ivóvíz fogyasztása ennél magasabb, 100-120 l/fő,nap érték körül várható. A jelenlegi átlagos vízfogyasztási adatok figyelembevételével, a meglevő fogyasztóknál a víztakarékosságra való törekvés ellenére is, ezért számolni kell a vízigény további növekedésével.

Tűzivíz ellátás

A település kiépített vízelosztó hálózatára az előírások szerint a tűzcsapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a szükséges tűzivíz ellátást.

Vízellátás műszaki hálózati rendszere (vízbázis, hidrogeológia, hálózati rendszer)

Daruszentmiklós vízellátását 2012. áprilisától a Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft. Dunaföldvári Főmérnöksége biztosítja Előszállás és Daruszentmiklós közös kiépített hálózati rendszerén keresztül. A rendszer vízbázisa az Előszállás 0254/12 hrsz-ú telkén elhelyezkedő 2 vízműkút. A kutakból a vízműtelepen üzemelő 2 medencébe kerül a víz, ahonnan a hálózati víznyomást is biztosító fázisváltós szivattyúkkal jut a hálózatba az ivóvíz.

A település belterületének ellátására kiépítették a vízvezeték hálózatot. A hálózat Előszállás irányából érkező gerinc betápláló vezetéke a Fő utca kezdeti szakaszán még NÁ 200-as, majd a településen belül már a főbb szakaszokon NÁ 150-es, az összekötő szakaszokon NÁ 100-as vezetékekből áll. A vezetékek anyaga KM-PVC, amely jelzi, hogy a vezetékhálózat nem túl régi építésű, anyagában és műszaki állapotában is korszerűnek tekinthető. A legújabb vezetékszakasz az autópálya melletti ipari területhez vezet, ez a vezeték már NÁ 110-es KPE vezetékekkel épült ki. A hálózatra az előírások szerinti távolságban a tűzivíz csapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a megfelelő tűzivíz ellátást is.

Település vízellátó hálózatát a 3. melléklet KV-Víz tervlap ábrázolja.

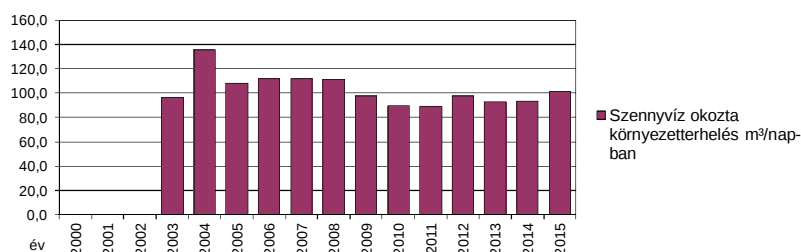
1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Daruszentmiklós a felszín alatti víz szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, ezért a szennyvíz közcsonatolás elvezetésének és kezelésének megoldása a település kiemelt feladata.

Daruszentmiklóson szennyvízelvezető hálózat jelenleg még nem üzemel, de a szomszédos Előszálláson létesült szennyvíztisztító telep pályázatában szerepelt, hogy a szomszédos Daruszentmiklós és Nagykarácsony szennyvizeinek fogadására is képes lesz, így Daruszentmiklósról már csak a szennyvízelvezető hálózat kiépítésének a feladata hárul.

Szennyvízelvezetés műszaki hálózati rendszere (szennyvízkezelés, hálózati rendszer)

A településen a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése még nem történt meg. Jelenleg a településen az ingatlanoknál keletkező szennyvizet saját egyedi, házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek a hazai gyakorlatnak megfelelően legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek. Ezzel ma is átlagosan naponta 101 m³/nap szennyvíz szikkad a talajba.

2. ábra

Forrás: KSH

A talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége 2003 és 2016 között 89 és 135 m³/nap mennyiség között ingadozott.

A szennyvízelvezetés megoldására 3 környező település (Daruszentmiklós, Nagykarácsony és Előszállás) közös szennyvíztisztító létesítését határozta el Előszállás területén a meglévő vízműtelep közelében. A tervezett szennyvíztisztító Előszállás területén 2015 tavaszán üzembe állt, de jelenleg még csak Előszállás saját szennyvizeit kezelik a telepen. A szennyvíztelep fel van készítve a tengelyen szállított szennyvíz fogadására, de a jelenlegi kapacitása nem teszi még lehetővé a Daruszentmiklósról szállított szennyvizek fogadását. A telep moduláris kialakítású, az elméleti tervezett 5000 lakosegyenértékes kapacitását bővítést követően érheti el. Ahogy Daruszentmiklós és Nagykarácsony területén is kiépül a szennyvízelvezető hálózat, további műtárgyak üzembe helyezését követően a telep fogadni tudja a szennyvizeiket is.

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Daruszentmiklós a Duna, azon belül pedig a Nagykarácsonyi vízfolyás vízgyűjtő területén helyezkedik el. A település nyugati közigazgatási határa mentén halad a Nagykarácsonyi vízfolyás, míg a kisszentmiklósi településrészről a Pázmándi víz szállítja a Matild tóba a vizeket, ahonnan a Nagykarácsonyi vízfolyás, mint fő vízfolyás szállítja Dunaföldvár, majd Baracs közigazgatási területén keresztül a Dunába a vizeket.

A patak medre a kül- és belterületi részekben zömmel füvesített medrű, csak néhány rövid szakasza burkolt.

Daruszentmiklós beépített területén nyílt árkos csapadékvíz elvezetést alakítottak ki eredetileg, aminek az árcai sok helyen idővel feltöltésre/feltöltődésre kerültek. Jelenleg hidraulikailag egybefüggő és funkcióját ellátó csapadékvíz-elvezetés csak a Fehérvári út mellett üzemel. A település főbb belterületi útjai mellett általában burkolatlan nyílt árok halad, amik az útfelület víztelenítését biztosítják.

A településen a nyílt árok az utcák mentén zömmel egy oldalon, kisebb mértékben mindkét oldalon épültek ki, de találhatók olyan utcák is, amelyekben egyáltalán nem üzemel csapadékvíz elvezető rendszer. Ez utóbbi utcákban az útfelületről lefolyó vizek szikkadást lehetővé tevő felületre jutnak.

1.16.2. Energiaközművek

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia, és a földgáz áll rendelkezésre. A nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is jelentős mértékű a település energiaellátásában.

A két, vezetékes energiahordozó rendelkezésre állása a település gazdaságos, takarékos, korszerű, környezetbarát energiaellátását igény esetén lehetővé teszi.

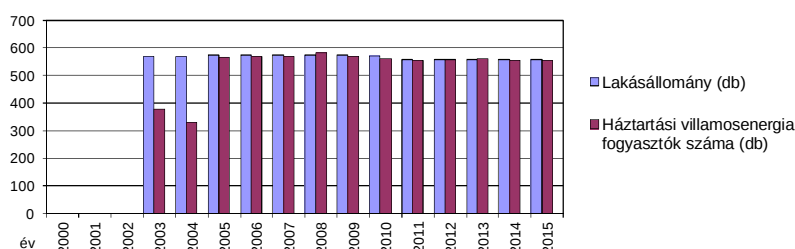
A villamosenergia, mint vezetékes energiahordozó elsődlegesen világításra és erőátviteli célú, vagy technológiai célú energiaigények kielégítésére szolgál. A földgáz közvetlen hasznosításával komplex módon a termikus energiaigények teljeskörűen kielégíthetők. A nem vezetékes energiahordozók igénybevétele korábban a vezetékes energiahordozóval el nem látott területeken volt jellemző, ma már költségtakarékosság érdekében használata szétszórtna, a vezetékes ellátással rendelkező területeken is számottevő.

Meg kell említeni a megújuló energiaforrások használatát is. A település természeti adottsága a napenergia hasznosítás lehetősége, amely éves szinten körülbelül 1950 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja. A településen a nap energiájának hasznosítása nem széleskörű, de helyszíni vizsgálatok alapján rögzíthető, hogy több napkollektor, napelem, illetve „ősi” berendezés, a festett hordó látható, amely jelzi a hasznosítás igényét.

1.16.2.1.1. Villamosenergia ellátás

Daruszentmiklós villamosenergia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja kiépített hálózati rendszerén keresztül.

Villamosenergia ellátottság változása 2000-2016 között

3. ábra

Forrás: KSH

A diagram jelzi, hogy az ingatlanok villamosenergia ellátása stabilan teljeskörű.

A statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy Daruszentmiklós teljes lakásállománya számára biztosított a villamosenergia ellátás, a jelentkező igényeket a hálózat megbízhatóan ki tudja szolgálni.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település lakossági villamosenergia fogyasztása 1343 MWh volt 2015-ben. Az egy lakásra jutó havi

átlagos villamosenergia fogyasztása 201,7 kWh volt. Ez az érték jelzi, hogy a lakások felszereltségének még fejlesztése várható, s vele a háztartások további villamosenergia igény növekedése is prognosztizálható, különös tekintettel a klímaváltozás hatásait kompenzáló klímaberendezések alkalmazásának terjedésére.

Villamosenergia hálózati rendszere

Daruszentmiklós villamosenergia ellátásának bázisa a Dunaföldvár területén üzemelő 132/22 kV-os alállomás, amelynek betáplálása az E.ON Paks és Dunaújváros között kiépített 132 kV-os hálózatról biztosított.

Az alállomás 7-es számú cellájából kiinduló 22 kV-os vezetékek látják el a környező települések fogyasztói transzformátor állomásait és fűzik fel Daruszentmiklós fogyasztóit ellátó transzformátor állomásokat is, amelyek jellemzően oszloptranzszformátorok, csak az autópálya mellett üzemelő Blecha Kft saját transzformátora épített házas kialakítású.

A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisméretű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kisméretű hálózat is oszlopokra szerelten került kivitelezésre, jellemzően szabadvezetékes formában.

A település közvilágítása szinte az egész településen a kisméretű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejével történik. A településre jellemző, hogy a kiépített közvilágítás csak a közlekedés biztonságát szolgálja.

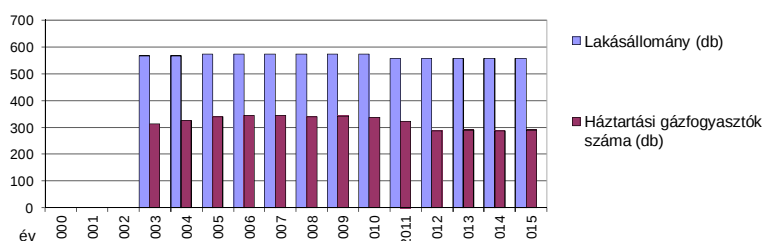
Daruszentmiklós közigazgatási területén áthalad az E.ON Zrt. oszlopokra helyezett 132 kV-os főelosztó hálózati nyomvonala, valamint annak Dunaföldvár irányába lecsatlakozó kéttrendszerű szakasza. Ennek nyomvonalát és biztonsági övezetének helyigényét a tovább tervezés során, mint korlátozó adottságot kell figyelembe venni.

Az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt a KOKO Kft villamosenergia igényeinek biztosításához 800 m középfeszültségű vezeték és egy oszloptranzszformátor kialakítását tervezi.

A település villamosenergia hálózatát a 4 melléklet KV-Vill tervlap ábrázolja

1.16.2.1.2 Gázellátás

Földgáz ellátottság fejlődése 2000-2016 között

4. ábra

Forrás: KSH

A diagram mutatja, hogy 2003-ban 312 lakás, az akkori lakásállomány 55 %-a rendelkezett vezetékes földgázellátással. Ez az arány 2015 végére lecsökkent 290 lakásig, ami a lakásállomány 52 %-át jelentette.

A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a földgázellátást építették ki. A település területén 19,2 km földgázelosztó hálózat üzemel. Bár a gázhálózat Daruszentmiklós teljes belterületén rendelkezésre áll, arra csak a lakosság alig több mint a fele

csatlakozik, akik közül csak 259 fogyasztó, a lakásállomány 46,5 %-a vette igénybe a komfortos életkörülmény lehetőségét nyújtó szolgáltatást fűtési célra is.

A földgázbekötéssel a lakások automatikus üzemvitelű termikus energiaellátását valósíthatják meg, csökkentve a jelentősebb környezetterhelést okozó hagyományos energiahordozó fűtési célú hasznosítását.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település lakossági gázfogyasztása 2015-ben mindössze 271 ezer m³ volt, ekkor a gázfogyasztók közül az egy háztartásra jutó átlagos havi földgázfogyasztás 77,9 nm³/hó volt, amelyből számolt csúcsigény átlagosan 0,43 nm³/h. Ez a mutató azt jelzi, hogy nem mindegyik gázfogyasztó háztartásban hasznosítják a gázt komplexen és ahol fűtésre is hasznosítják, ott is legfeljebb egy-egy gázkonvektort üzemeltetnek. Várható a gázfogyasztó ingatlanoknál a komfortigény növekedése, a cirko rendszerű központi fűtések kiépítési igénye, terjedése és ez a földgáz fajlagos igénynövekedését fogja eredményezni.

Földgázellátás és CH szállítás hálózati rendszere

Daruszentmiklós földgázellátásának egyetemes szolgáltatója az E.ON FŐGÁZ Zrt, a településen üzemelő hálózat karbantartója, üzemeltetője az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. Daruszentmiklós gázellátásának bázisa az FGSZ Zrt Dunaújváros területén üzemelő gázátadó állomása, amelynek betáplálása az Adony-Dunaújváros között haladó DN200 és DN250 paraméterű nagynyomású szállítóvezetésekről történik. A gázátadó állomásról kiinduló DN250-es nagyközép-nyomású földgázvezeték Baracs – Mezőfalva – Nagykarcsony – Előszállás nyomvonalon halad. Daruszentmiklós közvetlen földgázellátása Előszállás irányából, az ott üzemelő gáznyomáscsökkentőből kiindulva épült ki középnymáson DN110-es paraméterű vezetékkel.

Daruszentmiklós fogyasztóinak ellátására a gerincelosztó hálózatról táplált elosztóhálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették.

A kiépített gázelosztó hálózat középnymású, így a fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítás telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen az igényeket kielégíteni.

A település földgázellátó hálózatát az 5. melléklet KV-Gáz tervlap ábrázolja.

1.16.2.1.3 Távhőellátás

Daruszentmiklós közigazgatási területén közcélú távhőellátó hálózat nem üzemel.

1.16.2.1.4 Egyéb energiaellátás

A községben kiépített vezetékes földgázellátással a lakásállomány 52 %-a számára biztosított az automatikus üzemvitelű termikus célú energiaellátás komfortja. A lakásállomány 48 %-ában azonban ma is a környezetet erősebben terhelő hagyományos, nem vezetékes energiahordozót hasznosítják. Ezeknél az ingatlanoknál hőtermelésre a szén és a fa használata a jellemző, bár vezetékes gázzal nem rendelkező területen a kistartályos PB gáz használata is előfordulhat.

Az egyéb energiahordozóval történő ellátást érintően meg kell említeni, hogy a háztartásoknak-üdülőknak szolgáltatott éves gázmennyiség a fogyasztószám csökkenését meghaladó mértékben csökkent az elmúlt tíz évben (2006-ban 517 ezer m³, 2015-ben 271 ezer m³).

Ez a csökkenő tendencia jelzi, hogy egyre többen próbálják csökkenteni a gázfogyasztásukat. Az egyes gazdasági nehézségekkel küzdő ingatlan tulajdonosok a fenntartási költségeik csökkentése érdekében rákényszerülnek arra, hogy a gázfűtést részben, vagy időszakosan, ha az ingatlan alkalmas hagyományos energiahordozó hasznosítására, költségeik csökkentése érdekében földgáz helyett nem vezetékes energiahordozót is hasznosítsanak. Ezzel azonban a település környezetterhelését növelik.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem újszerű, csak időközben háttérbe szorult. Újra előtérbe kerülését a hagyományos energiahordozók fogyó készlete és hasznosításának környezetszennyező hatása indította el és az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók különösebb ráfordítási igény nélkül rendelkezésre állnak, használatuk nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést. Ezekkel az adottságokkal a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálják.

A hazánkban, így Daruszentmiklós területén is elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia, a vízenergia, a biomassa-biogáz és a geotermikus energia. Ezek előfordulása az ország területén nem egyenletes és általános, befolyásolja a földrajzi elhelyezkedés, a topográfiai és a légköri viszonyok, valamint a felszín alatti geológiai adottságok.

Daruszentmiklós területén körülbelül 2000 óra a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. A hasznosítás lehetősége napkollektorokkal termikus célú energiaellátásra, naperőművel, napelemmel villamosenergia termelésre biztosított, de a hasznosításhoz szükséges beruházás megtérülését gyorsan nem lehet várni.

A vizsgálatok szerint a napenergia hasznosítása helyi jelentőséggel, házi hasznosítással alkalmazásuk egyre növekszik. Nyilvántartás nem áll rendelkezésre az elhelyezett napkollektorokról, napelemekről.

Ez az a megújuló energiahordozó, amelynek szélesebb, energiagazdálkodást is érintő hasznosítása várható Daruszentmiklóson. A fotovoltaiikus energiahasznosító berendezések tömeges gyártásának az elindulása által elért ár-eséssel a megtérülésében már javulás tapasztalható, így a hasznosításának intenzív terjedése várható. Hasznosítása továbbra is célorientált lesz, így helyi jelentőségű marad.

1.16.2.3. Önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgáz hasznosításával biztosított, helyi hőbázis segítségével.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak, de az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása nem ismert, erről információ nem áll rendelkezésre.

1.16.3. Elektronikus hírközlés

1.16.3.1 Vezetékes hírközlési létesítmények

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg a Invitel Távközlési Zrt. biztosítja. Daruszentmiklós vezetékes távközlési hálózatának bázisa a székesfehérvári szekunder központ alá tartozó 18-as számú dunaújvárosi primer központ. A település a 25-ös távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

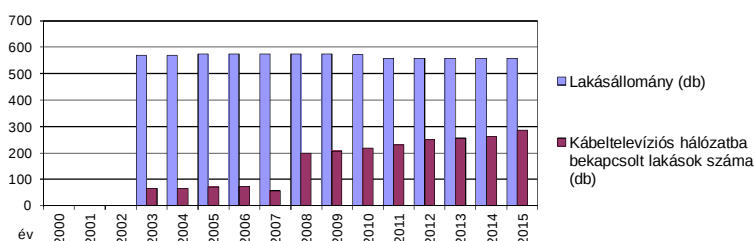
A település távközlési hálózatának kiépítése eredményeként 2003 évvégén 270 egyéni lakásfővonal üzemelt, azaz a lakásállomány 47,5 %-a rendelkezett vezetékes telefonvonallal. A vezetékek nélküli szolgáltatás terjedésével a vezetékes telefon iránti érdeklődés csökkent. Az utolsó szolgáltatott adat 2014 végéről van, amikor 245 egyéni lakásfővonal üzemelt, az ellátottság így 45,7 % volt akkor, de ezzel is az ellátottság teljes körűnek tekinthető, mivel a Daruszentmiklóson jelentkező valamennyi vezetékes távközlési igény kielégített.

A statisztikai nyilvántartás szerint a településen 2014-ben 1 db nyilvános távbeszélő állomás üzemelt.

A településre a térségi optikai hírközlő kábel Baracs irányából érkezik a településre, és Előszállás irányába hagyja el a települést. A települési telefonközpont a háziorvosi rendelő mögött csatlakozik az optikai hálózathoz.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat földkábeles kialakítással létesült.

Magyarországon jellemzően a távközlési hálózatok az eredeti funkciójukon felül már egyszerre műsorelosztásra és internet szolgáltatásra is alkalmasak. Nincs ez másként Daruszentmiklós esetében sem.

5. ábra

Forrás: KSH

2015 végén 286 lakás kapcsolódott a kábeltelevíziós hálózathoz, ez a lakásállomány 51,3 %-os ellátottságát jelenti.

1.16.3.2 Vezeték nélküli hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák a környező településeken elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. létesítette és üzemelteti.

1.16.3.3 Vezetékes és vezetékek nélküli elektronikus hírközlési hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben

A településrendezési eszközök keretében készülő tervek elektronikus hírközlési fejezetére vonatkozó alátámasztó munkarészek elkészítésének tartalmi követelményeit az ágazat 14/2013 (IX.25.) NMHH rendeletben rögzítette. Ennek alapján a hálózatengedélyes szolgáltatók hálózati rendszereit rögzíteni kellene a településrendezési eszközök keretében készített infrastruktúra alátámasztó tervében, hogy a

fennálló, illetve a tervezés hatására várhatóan keletkező konfliktusok feltárhatók legyenek. A hálózatengedélyesekről azonban az NMHH nyilvántartást nem vezet.

Az NMHH a szolgáltatási engedéllyel rendelkezőkről vezet nyilvántartást, amelyek részben saját kiépített hálózatuk segítségével, részben bérelt hálózattal tudják biztosítani a szolgáltatást. A szolgáltatási jogosultsággal rendelkezők köre, így lényegesen bővebb, mint akik hálózatengedéllyel rendelkeznek és lényegesen több szolgáltatási engedélyes áll készenlétben a szolgáltatásra, mint ahánynak a szolgáltatását a településen élők igénybe veszik.

Az NMHH a szolgáltatási engedéllyel rendelkezők nyilvántartását tartja fontosnak, a piaci verseny biztosítására, a szolgáltató szabad kiválasztásának lehetőségére, tekintettel arra, hogy az elektronikus hírközlés alanyi jogú szolgáltatás.

Daruszentmiklós területén 56 **vezeték nélküli távközlési szolgáltató** áll rendelkezésre az ágazati nyilvántartás szerint:

Sorsz.	Ágazati sorsz.	Szolgáltató neve	Tényleges kezdés
1	1	ACN Communications Hungary Kft.	2011.04.27.
2	4	ANTENNA HUNGÁRIA Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt.	2009.11.26.
3	5	AT és T Globális Hálózati Szolgáltatások Magyarország Kft.	2011.03.18.
4	6	BORSODWEB Internet Szolgáltató Kft.	2011.10.27.
5	7	BT Limited Magyarországi Fióktelepe	2006.09.05.
6	9	Calgo Kft.	2014.08.26.
7	10	Calltivation Ltd.	2013.10.31.
8	12	Comtest Technikai és Ügyvitelszervezési Kft.	2011.07.05.
9	14	Corvus Telecom Informatikai és Távközlési Kft.	2013.09.25.
10	16	Cost Consulting Szolgáltató Kft.	2008.10.07.
11	17	Cost Consulting Szolgáltató Kft.	2015.04.01.
12	19	DIALOGA SERVICIOS INTERACTIVOS, S.A.	2017.02.27.
13	20	DRÁVANET Internet Szolgáltató Zrt.	2009.05.18.
14	21	Enterprise Services Magyarország Kft.	2017.01.01.
15	22	Ephone Schweiz GmbH.	2015.06.17.
16	23	ES Innotel Kft.	2015.07.21.
17	25	FIX TELEKOM Kft.	2016.02.01.
18	26	Hungária Informatikai Kft.	2012.10.11.
19	27	H1 Komm Távközlési és Kereskedelmi Kft.	2017.01.01.
20	28	H1 Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.	2003.09.21.
21	29	Interoute Magyarország Távközlési Kft.	2014.05.02.
22	30	Invitech Megoldások Zrt.	2016.07.01.
23	31	Invitel Távközlési Zrt.	2002.02.01.
24	33	Invitel Technocom Távközlési Kft.	2009.06.01.
25	35	ITSource Informatikai és Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	2011.07.01.
26	38	KFL-NETWORKING Telekommunikációs és Informatikai Kft.	2011.01.01.
27	43	MCN Telecom Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	2015.07.03.
28	45	Microsystem Kecskemét Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2008.12.01.

29	46	Mikroháló Távközlési, Szolgáltató Kft.	2006.05.04.
30	47	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.	2004.03.01.
31	48	MVM NET Távközlési Szolgáltató Zrt.	2016.05.01.
32	49	Netfone Telecom Távközlési és Szolgáltató Kft.	2012.12.01.
33	50	Net-Portal Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2009.10.01.
34	51	nfon GmbH	2017.07.20.
35	52	NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.	2012.04.01.
36	53	NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.	2012.04.01.
37	54	N-System Távközlési Szolgáltató Kft.	2007.08.20.
38	55	OfficeLink Kft.	2014.11.07.
39	56	On Line System Informatikai és Tanácsadó Kft.	2006.04.10.
40	57	Opennetworks Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2005.09.19.
41	58	PIVo Telecom Kft.	2015.07.13.
42	59	Printer-fair Számítástechnikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2008.11.15.
43	60	Rebell Telecommunication Zrt.	2016.12.15.
44	61	Rendszerinformatika Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	2011.05.15.
45	63	R-Voice Hungary Telekommunikációs és Informatikai Kft.	2011.09.01.
46	66	Tarr Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	2006.07.18.
47	67	Tarr Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	2008.06.01.
48	68	Telefonica International Wholesale Services Hungary Kft.	2011.06.01.
49	69	UltraWEB Számítástechnikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2017.08.21.
50	70	United Telecom Zrt.	2017.07.24.
51	71	UPC DTH S.á.r.l.	2015.05.27.
52	72	VCC Live Hungary Kft.	2008.03.15.
53	73	Venien Informatikai Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	2009.07.23.
54	77	Zalaszám Informatika Kft.	2011.06.15.
55	78	4VOICE Távközlési Kft.	2006.12.01.
56	79	42NETMedia Szolgáltató Kft.	2015.05.01.

A távközléshez hasonlóan műsorelosztásra is több szolgáltató áll rendelkezésre. Az ágazat 5 vezetékes műsorelosztó szolgáltatót tart nyilván, mint szolgáltatásra jogosultat. Természetesen közülük is van olyan, amelyik bár rendelkezésre áll, tényleges szolgáltatást nem végez.

Ágazati nyilvántartásban szereplő vezetékes műsorelosztó szolgáltatók:

Sorsz.	Ágazati sorsz.	Szolgáltató neve	Tényleges kezdés
1	1	ANTENNA HUNGÁRIA Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt.	2013.03.25.
2	2	Externet Telekommunikációs és Internet Szolgáltató Zrt. "csődeljárás alatt"	2011.10.01.
3	3	Invitech Megoldások Zrt.	2016.07.01.
4	4	Invitel Távközlési Zrt.	2013.09.24.
5	6	Tarr Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	2008.06.01.

Ágazati nyilvántartásban szereplő vezeték nélküli szolgáltatók:

Sorsz.	Ágazati sorsz.	Szolgáltató neve	Tényleges kezdés
1	1	Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kereskedelmi és Ipari Kft.	2013.02.14.
2	3	Frondeo Team Kft.	2016.12.12.
3	4	IBN Informatikai Kft.	2017.05.01.
4	6	Magyar Telekom Távközlési Nyrt.	1993.11.04.
5	7	Netfone Telecom Távközlési és Szolgáltató Kft.	2012.12.01.
6	8	NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.	2011.10.06.
7	10	Stratos Wireless Inc.	2006.05.08.
8	11	Tarr Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	2017.02.01.
9	12	Telefonica International Wholesale Services Hungary Kft.	2011.06.01.
10	13	Telenor Magyarország Zrt.	1994.06.16.
11	14	UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.	2014.11.10.
12	15	Vodafone Global Enterprise Limited	2011.12.14.
13	16	Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.	2002.07.16.

Az internet-előfizetések száma 2015-ben 264 db volt, ami a lakások 47,4 %-át jelenti.

A hírközlési hálózatokat a 6. melléklet KV-Hirk tervlap ábrázolja.

1.17. Környezetvédelem településüzemeltetés

Daruszentmiklós környezeti állapota kedvező. A községre elsősorban a mezőgazdasági tevékenység és a kevésbé szennyező kisipar jellemző, valamint a szolgáltató jellegű gazdasági tevékenység. A település fejlődés is leginkább ez utóbbi irányba, illetve a turizmus fejlesztése felé mutat. Mivel jelentős útvonal nem halad át a településen, ezért sem az átmenő teher-, sem a személyforgalom nem okoz gondot.

A megújuló energiaforrások tekintetében az óvoda már 5 éve rendelkezik napelemekkel. Magánberuházás keretében tervezik a volt hulladéklerakó napelem parkként történő kialakítását.

1.17.1. Talaj

A település mélyebben fekvő területeire jellemző a magas talajvíz. Az intenzív növénytermesztés és a melioráció a talajvesztésre részben egyébként is érzékeny talajok, a lejtős területek állapotát rontotta, így az erózió és defláció komoly veszélyt jelent. A korábban jellemző műtrágya- és vegyszerhasználat azonban az utóbbi évtizedekben visszaesett, így az ebből eredő szennyezés elhanyagolható.

Mivel a település szennyvízelvezetése nem megoldott, jelen van a nem megfelelően tárolt, vagy illegálisan kibocsátott szennyvíz okozta környezetkárosítás kockázata.

1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

A településen halad át számos csatorna, kisvízfolyás külterületen, melyek nagy része csak időszakos vízfolyás, így medrük gyomos, akáccal benőtt, csak néhány helyen látható a vízben és a part mentén

valódi vízi-, vízparti vegetáció. A felszíni vizek vízminősége jónak mondható, sem ipari szennyezés, sem szennyvíz nem veszélyezteteti állapotukat.

A csapadékvíz nyílt földárokrendszer és helyenként zárt szelvény vezeti el.

A település határához közel, Előszálláson vízkivételi hely található, melynek védőterülete lehatárolt.

A közigazgatási területet nem érinti az országos vízminőség védelmi terület övezete, nem érinti ivóvízbázis védőterület.

A település felszíni szennyeződéserzékenységi besorolása kevésbé érzékeny.

A település érzékenységi besorolása a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny és kevésbé érzékeny terület.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

A területen az ipari eredetű légszennyezés nem jellemző. A gazdasági létesítmények, üzemek csekély füstgázkibocsátással működnek.

A lakóterületen korábban téli időszakban a lakossági fűtés okozott légszennyezést, elsősorban CO és SOx szennyezést, mára azonban ez visszaszorult, ugyanis a település nagy részén a gázfűtés jellemző.

A településen keresztülmenő út személyautó és tehergépkocsi forgalma nem jelentős, így ez káros szennyezést nem okoz.

A településen immisszió mérő állomás nem található, így pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre a légszennyezettségre vonatkozóan.

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

A településen zajjal járó ipari termelés nincsen, és az átmenő személy- és teherfogat sem okoz káros mértékű zajszennyezést.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott határértékek a következők:

Az országos közúthálózatba tartozó mellékutak forgalmából származó zaj falusias lakóterületen nem haladhatja meg nappal a 60, éjjel az 50 dB zajszintet, míg ez az érték autópályát tekintve 65/55 dB.

út megnevezése	védendő épületek úttengelytől mért távolsága m	átlagos napi forgalom (Ej/nap)	keletkező zaj nappal dB	keletkező zaj éjjel dB	zaj határérték nappal/éjjel dB
M6 dél	300	11789	52	45	65/55
6228 jelű út dél Fehérvári utca	11	1824	59	46	60/50
62123 jelű út Fő utca	11	572	53	39	60/50

A táblázatból megállapítható, hogy a településre előírt határértékek teljesülnek.

Legrosszabb helyzetben Kísszentmiklós településrészen a Fehérvári utcában a 62123 jelű út csatlakozásától délre levő szakaszán élők vannak. Ezen a szakaszon magas a buszok (66 db), valamint a közepes (51 db) és nehéz tehergépjárművek száma (napi 73 db), ami felveti a rezgésártalmak kialakulásának veszélyét is.

1.17.5. Sugárzás védelem

A településen a természetes háttersugárzás van jelen. A természetes háttersugárzás (radon koncentráció) elsősorban a nem alápincézett, esetleg földes padlójú épületekben (pl. prэшázak, melléképületek stb.) emelkedhet meg.

Természetes háttersugárzás

(forrás: www.chem.elte.hu/departments/magkem/hun/oktatas/mka/leirasok.../meres-1.pdf)

Az ionizáló sugárzások mindenütt jelen vannak környezetünkben, így testünk folyamatos sugárzásnak van kitéve. Ennek az ún. természetes háttersugárzásnak az intenzitása alacsony és helyről helyre változik, de függ pl. az időjárástól is. A földi élőlények szervezete az évmilliárdok során alkalmazkodott ehhez a háttersugárzáshoz, így hatása (káros vagy hasznos) kimutathatatlan.

A radioaktív háttersugárzás cca. 40 %-át a radon és bomlástermékei okozzák

A radon koncentráció szintjének felmérése és ismerete szükséges cselekvési tervek kidolgozásához.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program jelzi, hogy kormányzati intézkedések szükségesek az épületek radon koncentrációjának mérése, országos radontérkép elkészítése témakörben.

A feladat meghatározásához a radon rákkeltő hatása miatt van szükség (részlet Marx György Atommag – közelben c. munkájából):

„A radioaktív bomlás során keletkező nemesgázok kidiffundálnak a talajból. Az Argon 40-es izotópja teszi ki földünk légkörének 1%-át... A radon és a toron viszont radioaktivitást visz a levegőbe....

A radont belélegezzük, majd – nemesgáz lévén – kilélegezzük. De bomlástermékei fémionok, ráülnek a lebegő porszemekre, belélegezve a tüdő falára tapadnak. Több közülük alfa-sugárzó, ami a tüdőfalat roncsolva tüdőrákhoz vezethet.

Éjjel (csukott ablaknál) összegyűlik a radon, még inkább a leányai. Reggeli szellőztetésekor a radon-koncentráció leesik. Szellőztetés után lassan emelkedik, de ajtónyitogatás miatt mérsékelt marad. (A napsütés felmelegíti a talajt, ami szabad levegőn nappal mérsékeli a radon-koncentrációt.) Szeles időben a huzat (és a Bernoulli-törvény által leírt szívóhatás) miatt leesik a szoba radon-koncentrációja. Télen kevesebbet szellőztetünk. A fűtés miatt a szobalevegő melegebb és könnyebb, fölszáll és kiszökik a kéményen, ablaknyílásokon át. Ezért a szobában télen lecsökken a légnyomás, ami szívóhatást fejt ki: a talajból, pincéből intenzívebben áramlik be a radon. A téli radon-koncentráció kétszerese lehet a tavaszinak, sokszorosa a nyárinak. Ezért a lakó dózisterhelésének megítéléséhez egyetlen rövid mérés használhatatlan. A detektort hálószobában kell elhelyezni párnamagasságban. Hosszú ideig kell ott tartani, hogy a napi és időjárási ingadozások kiegyenlítődjenek.”

A radon mérések és radon térkép készítése csak országos szinten végezhető el a nyilvánosság széleskörű bevonásával. Helyi szinten a figyelem felkeltésére, a probléma megismertetése, az elsősorban földszinti, nem alápincézett lakásokban a gyakori szellőztetés fontosságának hangsúlyozására van lehetőség.

A település a Paksi Atomerőmű 30km-es zónájában található, ahol a lakosságot veszélyeztető erőművi üzemzavar eseteire kiépült a lakosságot tájékoztató riasztó rendszer.

1.17.6. Hulladékkezelés

A szemét elszállításáról, mint közszolgáltatásról a település területén az önkormányzat A Duna Net szolgáltatón keresztül gondoskodik hetenkénti gyakorisággal.

Ennek ellenére Daruszentmiklóson problémát okoz az illegális hulladéklerakás mind bel-, mind külterületen.

A lerakott hulladékot az önkormányzat időnként összegyűjti és elszállítja, de a lerakás folyamatos.

A települési folyékony hulladékot (szippantott szennyvíz) távlatban, bővítése után az előszállási szennyvíztisztító fogadja.

Mezőgazdasági hulladék minimálisan keletkezik az állattartásból, azonban a trágya a földeken kerül hasznosításra.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

Jelenleg még vizuális környezetterhelésnek tekinthető a falusias utcaképben alkalmanként megjelenő emeletes épület. Nem zárható ki ezen lakóépületek igénye a lakosság részéről, de ezeket erre a célra kijelölt összefüggő területen javasolt építeni.

1.17.8 Árvízvédelem

Daruszentmiklóst a vízügyi ágazat, árvízi védelmet nem igénylő települések között tartja számon, a település közigazgatási területe nagyvízi mederrel nem érintett.

Az OTTrT szerint a település a Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetébe tartozik. Az övezetre vonatkozó előírás szerint az övezetben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák a közcsatorna kiépítésén kívül nincsenek

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

Daruszentmiklós a Dunaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén fekszik. Katasztrófavédelmi besorolása II. osztály

1.18.1. Építésföldtani korlátok

A településen alábányászott területek, barlangok és pincék, csúszás-, süllyedésveszélyes területek, földrengés veszélyeztetett területek nincsenek.

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

A település a Duna részvízgyűjtő tervezési területén, ezen belül a 1-11 Sió vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen foglal helyet. A terület fő vízgyűjtője a Duna, mely mellett még számos természetes és mesterségesen szabályozott vízfolyás és csatorna található a településen. Vízfolyásuk, medervonaluk, vízgyűjtő terük környezetében számos halastó található.

Daruszentmiklós közigazgatási területe belvízi öblözettel nem érintett.

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

Daruszentmiklós területe nem árvízveszélyes.

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek

Daruszentmiklós területe nem belvízveszélyes.

1.18.2.3. Mély fekvésű területek

Daruszentmiklóson mély fekvésű területek az időszakos, vagy állandó vízfolyások, árkok-csatornák mentén alakultak ki. A mélyvonalon haladó vízfolyások természetes útjának fenntartásával a környezetének védelme biztosított.

A településen jelentős mély fekvésű terület csak a Nagykarcsonyi vízfolyás Matild tóba érkezésénél alakult ki. A mély fekvésű területen, rövidebb-hosszabb ideig megmaradó víz nem minősül belvíznek, a mély fekvésű terület megfelelő vízrendezésével a vízállásossága szabályozható.

A mély fekvésű területeket célszerű a felszíni- és csapadékvíz gyűjtésben igénybe venni. A vízvezetés rendszerében víz visszatartásban a mély fekvésű terület szerepet tölthet be, kisebb földmunkával lehet víztározóként, záportározóként hasznosítani. Ez esetben célszerű területét vízgazdálkodási területté átminősíteni. A vízutánpótlásának a megoldásáról is gondoskodni kell, hogy elkerülhetők legyenek a terület környezetét terhelő káros hatások (szúnyog-tanya kialakulás) előfordulása.

1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem

Daruszentmiklós területén árvíz- és belvízvédelmi beavatkozásra nincs szükség

A hirtelen érkező nagy intenzitású és hosszabb ideig tartó csapadék azonban okozhat helyi vízelöntést, vízkár „árvízi” eseményt, ami jellemzően a vízvezető hálózat kialakításának, vagy karbantartásának a hiányából származik. Ezeknek az elöntéseknek a kezelése önkormányzati feladat, a szélsőséges csapadékesemény következtében keletkező helyi vízkár elhárítása „árvízi” esemény a helyi katasztrófavédelem feladata.

1.18.3. Egyéb

1.18.3.1-2. Kedvezőtlen morfológiai adottságok, mélységi, magassági korlátozások nincsenek.

Kedvezőtlen morfológiai adottságok, mélységi, magassági korlátozások nincsenek.

1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

Közműszolgáltatással összefüggő korlátozások:

1. Vízellátás szolgáltatási területén

- térségi vízellátó vezeték nyomvonala
- vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei
- Előszállás területén üzemelő vízműkút vízbázisvédelmi területe

2. Szennyvízelvezetés

- Előszállás területén üzemelő szennyvíztisztító szaghatásvédelmi területe

3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

- Nagykarcsonyi-vízfolyás menti 6-6 m-es mederkarbantartási sáv
- felszíni vízrendezést, csapadékvíz elvezetését szolgáló árkok, csatornák, tavak 3-3 m-es karbantartó sávval

4. Energiaellátás

Villamosenergia

- 132 kV-os nagyfeszültségű oszlopokon vezetett főelosztó hálózat nyomvonala és 19-19 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete

- 22 kV-os gerinc légvezeték elosztóhálózat nyomvonala és 7-7 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete

Földgázellátás

- középnyomású földgáz gerincvezeték és csőpalásttól mért 3-3 m-es biztonsági övezete

5. Elektronikus hírközlés

- térségi optikai hírközlési földkábel és borításától mért 1-1 m-es védőtávolsága

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

Veszprém Megyei Kormányhivatal Bányafelügyelet szakterületébe tartozó terület nincs Daruszentmiklóson.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Gazdasági és társadalmi kapcsolatok

A hatályos tervben szereplő térségi kapcsolatok megvalósult, település fejlődését befolyásoló eleme az M6 autópálya és mezőfalvai csomópontjának megépítése, mely

- felélénkítette a település felé kívülről irányuló gazdasági területek iránti keresletet,
- a település felől könnyebb elérhetőséget biztosít a térségi központ, Dunaújváros felé.

A mezőgazdasági kertes területek, a patakok menti rétek, legelők, lakóterületek kertjei alulhasznosítottak, a mezőgazdaság számára nagy területi potenciállal rendelkeznek.

A terezett szomszédos településeket, és településrészeket összekötő utak, kerékpárút kiépülésének elmaradása hátrányos a települések, településrészek közötti társadalmi, gazdasági kapcsolatok szempontjából.

Településszerkezet

- A szórta elhelyezkedő közösségi létesítmények nehezítik azok működését, elérhetőségét, nem alakult ki a tervben a mozaikos településszerkezet súlypontjában kijelölt, helyiek identitástudatát is növelő településközpont.
- A számos lakóterületi foghíj célszerű beépítésével – mely összefüggő faluképet, gazdaságos infrastruktúrahasznaátot eredményezne – ellentétes irányba hat a nagymélységű lakótelkek használaton kívüli részeinek lakóterületként történő hasznosítása. Ezen területek beépítése megszünteti a belterület összefüggő zöldfelületeit.
- A valós, működő kertgazdálkodás területe csökken, megindult a beerdősülés folyamata.

Településkép

- A foghíjbeépítések előnybe részesítése a hagyományos falukép megőrzését segítené.
- A hagyományörzessel ellentétes irányú folyamat a kertvárosias mediterrán karakterű lakóépületek megjelenése, mely változást a tervezésnél figyelembe veendő tendencia.
- A valós, működő kertgazdálkodás területe csökken, megindult a beerdősülés folyamata.

3. HELYZÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

Erősségek	Gyengeségek
0. Térségi szerepkör	
- megépült M6 autópálya és csomópontja,	szomszédos településeket összekötő út hiánya,
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
- közmunkaprogram hatékony kihasználtsága,	- demográfiai összetétel, - foglalkoztatottság alacsony, - magas munkanélküliség, - munkaerő alacsony képzettsége, - szociális és gazdasági problémák, - magas a szociális támogatásra szorulóknak száma,
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek)	
- erős identitástudat, - hagyományőrzés,	- kulturális rendezvények helyszíneinek hiánya,
3. Intézmény-rendszer (köszolgáltatások) és városüzemeltetés	
- meglévő, jól működő intézményhálózat, - oktatási, egészségügyi alapellátás biztosított, - közmunka program hatékony kihasználása,	- korlátozott szabadidő eltöltési lehetőség, - hiányos alapszintű kereskedelmi és szolgáltató hálózat,
4. Gazdasági szerkezet és dinamika	
4.1 Gazdaság	
- működő, fejlődő ipari terület, - kihasználatlan munkaerőpiaci tartalék,	- gyenge tőkevonzó képesség, - gyenge vállalkozási aktivitás, - helyi vállalkozók tőkehiánya, - kislétszámú vállalkozások, - termékfeldolgozás hiánya, - munkahelyek hiánya, - foglalkoztatottak alacsony létszáma, - alacsonyan képzett munkaerő, - szolgáltató szektor részleges hiánya,
4.2 Mezőgazdaság	
- mezőgazdasági művelés hagyományai, - mezőgazdasági vállalkozások, - mezőgazdasági termelés, szolgáltatás, - területek hagyományos állattartás számára	- hagyományos állattartó területek kihasználatlanok, - kertgazdálkodási területek beerdősülnek, - termékfeldolgozás hiánya,
4.3 Turizmus	
- környezeti, táji adottságok az öko-, gasztro-, horgász- és kerékpáros turizmus kialakítására,	- intézményi háttér hiánya,
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
	- kevés a helyi forrás,
6. Táji és természeti adottságok	
- természeti, táji adottságok, - érintetlen természet, állatvilág, - meglévő kiskertek természetközeli területe, - horgásztavak,	- kiskertekben a művelési szándék csökken, - kertgazdálkodási területek beerdősülnek,
7. Zöldfelületek	
- a település nagymennyiségű zöldfelülettel rendelkezik,	- az utak menti fasorok hiányosak, - a lakótelekek kertjeinek, a kiskerteknek művelése csökken, - legelők, rétek kihasználatlanok,

8. Épített környezet	
- hagyományos falusias településszerkezet, - épített értékek őrzése,	- településközpont hiánya, - lakó funkciójú építési szándék nem a foghíjak felé irányul,
9. Közlekedési hálózat és minősége	
- M6 autópálya és csomópontja	- hiányzó településrészeket és szomszédos településeket összekötő minőségi úthálózat,
10. Közművek és elektronikus hírközlés	
- infrastruktúrával ellátott a település,	- szennyvízelvezetés hiánya,
11. Környezetvédelem – klímatudatosság, energiahatékonyság	
- csekély levegőszennyezés,	- forráshiány, - lakosság felvilágosításának hiánya

Lehetőségek	Veszélyek
0. Térségi szerepkör	
- térségi együttműködés szomszédos településekkel, - M6 csomópontja lehetőséget ad a településen a közeli nagyvárosok ipara számára bedolgozó, és logisztikai ágazat betelepítésére	- források hiánya, - önkormányzatok szándékának hiánya, - közlekedési kapcsolatok fejlődésének elmaradása
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
- fiatal családok letelepedésének támogatása, - fiatalok, idősek számára intézményrendszer bővítése,	- születések számának csökkenése, - elvándorlás, - tovább nő a szociális támogatásra szorulóok száma, - munkahelyteremtés elmaradása,
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek)	
- új Ökumenikus Hítközpont építése, - falupark fejlesztése,	- forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása, - társadalmi konszenzus elmaradása,
3. Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
- új Polgármesteri Hivatal építése, - településközpont fejlesztése, - bölcsőde építés, - intézmények fejlesztése, integrálása,	- önkormányzat és intézményei anyagi helyzetének romlása, - intézményfelújítás elmaradása, - forráshiány,
4. Gazdasági szerkezet és dinamika	
4.1 Gazdaság	
- gazdasági, ipari, logisztikai vállalkozások betelepődése, - hagyományos kisipar újjáélesztése, - működő kisvállalkozások fejlesztési támogatása,	- tőkeerős befektetések hiánya, - munkahelyteremtés elmaradása,
4.2 Mezőgazdaság	
- növekvő pályázati lehetőségek, - meglévő állattartás fejlesztése, korszerűsítése, - új állattartó telepek létrehozása, - horgásztó fejlesztése, - extenzív állattartás visszaállítása,	- vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése, - a szélsőséges időjárási viszonyok hatása a mezőgazdaságra,

4.3 Turizmus	
- növekvő pályázati lehetőségek, - táji, természeti értékekre alapozott idegenforgalom fejlesztése, - horgászto fejlesztése, - rekreációs idegenforgalmi terület kialakítása, - turisztikai attrakciók létrehozása, - fizető vendéglátás bevezetése,	- vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése,
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
- növekvő pályázati lehetőségek,	- támogatási források beszűkülése,
6. Táji és természeti adottságok	
- horgászto fejlesztése, - rekreációs idegenforgalmi terület kialakítása, - állatvilág természetes környezetének bemutatása, - patakok menti mélyfekvésű területeken a hagyományos legeltető állattartás visszaállítása,	- vállalkozók tőkehiánya, - támogatási források beszűkülése,
7. Zöldfelületek	
- közterületi zöldfelületek rehabilitációja, - falupark fejlesztése, - erdőterület növelése, - kertgazdálkodás ösztönzése,	- támogatási források beszűkülése,
8. Épített környezet	
- településközpont kialakítása, - új Polgármesteri Hivatal építése, - Ökumenikus Hítközpont építése, - bölcsőde építése, - gazdasági terület fejlesztése, új kijelölése, - épített értékek karbantartása, bemutatása, - lakosság bevonása a település vizuális látványának megőrzésébe	- forráshiány, - pályázati lehetőségek beszűkülése, - társadalmi konszenzus hiánya,
9. Közlekedési hálózat és minősége	
- településrészeket összekötő út minőségének javítása, - szomszédos települések közötti közlekedési kapcsolat megépítése, - országos utak mellett járdaépítése, - kerékpárhálózat kiépítése,	- forráshiány, - pályázati lehetőségek hiánya,
10. Közművek és elektronikus hírközlés	
- csatornaközmű kiépítése, - lakosság ösztönzése a kiépített közműhálózat használatára,	- forráshiány, - pályázati lehetőségek hiánya, - települések közötti megállapodás elmaradása
11. Környezetvédelem – klímaturatosság, energiatartékonyság	
- bioenergia hasznosítás, - megújuló energia hasznosítás, - lakosság ösztönzése tájékoztatással, támogatással	- forráshiány, - pályázati lehetőség elmaradása

3.2. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjének és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra:

Infrastruktúra

- Közlekedés
A település elérhetőségét növelő M6 autópálya leágazás által generált, valamint a település külső kapcsolatainak és belső élhetőségének fejlesztését célzó közlekedési változások
 - településrészeket és szomszédos településeket összekötő utak szabályozása, minőségi felújítása,
 - a település és a térségi turisztikai szempontjából meghatározó fejlesztés a turisztikai kerékpárút, melyre tematikus útvonalak, turisztikai élményelemek fűzhetők, egyben a szomszédos települések megközelíthetőségét is segíti,
 - a település teljes belterületén a meglévő utak felújítása, fásítása, járdaépítés, közterületi parkolók kialakítása.
- Közműellátás
 - településen a szennyvízelvezetés kiépítése.

Területfelhasználás

A fenntartható, környezettudatos, minőségi életkörülményeket biztosító település megteremtése céljából szükségessé vált a település egyes térszerkezeti elemeinek felülvizsgálata és újra gondolása.

- Gazdasági területek
Daruszentmiklós község fejlesztésének célja a lakosság számának növekedése, a korszerkezet átalakítása, a lakosságmegtartás, és az élhető település megerősítése. Ennek érdekében minden típusú munkahelyteremtési szándék, fejlesztési lehetőség támogatott. A település kitérési pontja lehet közepes és kisebb ipari üzemek letelepedésének ösztönzése, melynek elsődleges eleme új befogadó területek kijelölése.
- Különleges mezőgazdasági üzemi területek
A területhasználat lehetőséget biztosít a külterületi mezőgazdasághoz kapcsolódó állattartó telepek fejlesztésére, a település ipari - agrár jellegének megőrzése céljából a mezőgazdaságra és állattenyésztésre épülő feldolgozókapacitás létesítésére.
- Vegyes településközpont
A település hiányzó egyedi karakterű központjának kiépítésére ad lehetőséget a terület, ahol új ökomikus imaház, önkormányzati épület elhelyezése biztosított.
Új önkormányzati hivatal építésével a lakosság közigazgatási igényeinek magasabb színvonalú kiszolgálása.
- Különleges közösségi terület
Hiányzó közösségi szolgáltatások területe, mely hiánypótló funkciók fogadására alkalmas.
- Különleges sportterület
A meglévő terület bővítése a sporttevékenység komplex ellátása céljából.
- Különleges temetőterület
Bővítési igény kielégítésére szolgál védődíj igénybevétele
- Különleges megújuló energiaforrás területe
A település gazdaságosabb üzemeltetését biztosító napelempark telepítésére kijelölt terület.

Értékvédelem

A 2001. évi LXIV. törvény szabályozza és határozza meg a kulturális örökség védelmét. A törvény hatálya kiterjed a régészeti örökségre, műemléki értékekre, kulturális javakra, továbbá meghatározza

ezek védelem alatt álló környezetét is. A védelem alatt álló művi értékek környezetében történő fejlesztések meghatározásánál, elsődleges szempont az adott művi érték védelme, továbbá a művi érték környezetének figyelembevétele. A helyi építési szabályzatban kell meghatározni azokat a szabályozókat, melyek figyelembe veszik a kulturális örökség védelmét és előtérbe helyezik a fenntartható fejlesztést.

3.3. Probléma és érték

A vizsgálat alapján összegyűjtött, tervezést befolyásoló települési értékek és problémák összefoglalását mutatják az alábbi táblázatok és az ábra.

ÉRTÉKEK LISTÁJA	
Épített környezet	
1.	mozaikos településszerkezet
2.	telekstruktúra, oldalhatáros beépítés
3.	utcaképek: Berzsényi Dániel u.; Darusor
4.	Klebelsberg népiskola és telke hrsz. 427
5.	lakóépületek: Berzsényi Dániel u. 55.; Berzsényi Dániel u. 53.; Dániel út 91.; Dániel út 92.; Piripócs Rózsadomb u.; Fehérvári út 27.; Fehérvári út 29.; Fő u. 129.; Fő u. 131.; Berzsényi Dániel út 126.; Fő u.
6.	útmenti kereszt: Gulyamajor; Piripócs Rózsadomb u.; Fő u.; Fehérvári út; Darusor 8.;
7.	harangláb: Darusor 8.; Fehérvári út 36.
8.	temetői kereszt és régi síremlékek
10.	Virághegyi temető
11.	nyilvántartott régészeti lelőhelyek
12.	megmaradt használaton kívüli majorépületek
Táj, természet	
A	vízfolyások
B	tavak
C	erdők
D	belterületi zöldfelületek
E	tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület
F	kiváló termőhelyi adottságú szántóterület
PROBLÉMÁK LISTÁJA	
A település belterülete	
1.	központ hiánya
2.	parkoló hiánya közintézmények mellett
3.	utcai fasorok hiánya
4.	hiányzó kerékpárutak
5.	átmenő országos utak mentén hiányzó járda
6.	szennyvízelvezetés hiánya
7.	Közlekedésből származó környezetterhelés
A település külterülete	
8.-9.	szomszédos településekkel összekötő út hiánya,
10.	hiányzó kerékpárút
11.	kihasználatlan majorépületek
12.	rekultiválendő bányák
KONFLIKTUSOK	
A település belterülete	
A	lakótelkek nagy mélysége – művelés felhagyása
B	foghíjak nagy száma – lakótelkek megosztásával új építési lehetőség
A település külterülete	
C	kertes mezőgazdasági területen csökkenő művelési igény - erdőszülés

DARUSZENTMIKLÓS ÉRTÉKEK ÉS PROBLÉMÁK

ÉPÍTETT ÉRTÉKEK

- 1. - MOZAIKOS TELEPÜLÉSSZERKEZET
- 2. - TELEKSTRUKTÚRA, OLDALHATÁROS BEÉPÍTÉS
- 3. - BERZSENYI DÁNIEL UTCA ÉS DARUSOR UTCAKÉPE
- 4. - KLEBELSBERG NÉPISKOLA ÉS TELKE
- 5. - LAKÓÉPÜLETEK
- 6. - ÚTMENTI KERESZTEK
- 7. - HARANGLÁBAK
- 8. - TEMETŐI KERESZT ÉS RÉGI SÍREMLÉK
- 9. - VIRÁGHEGYI TEMETŐ
- 10. - NYILVÁNTARTOTT RÉGÉSZETI LELOHÉLYEK
- 11. - MEGMARADT HASZNÁLATON KÍVÜLI MAJORÉPÜLETEK

TÁJ, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

- A - VÍZFOLYÁSOK
- B - TAVAK
- C - ERDŐK
- D - BELTERÜLETI ZÖLDFELÜLETEK
- E - TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL KIEMELTEN KEZELENDŐ TERÜLETEK
- F - KIVÁLÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓTERÜLET

PROBLÉMÁK BELTERÜLETEN

- 1. - KÖZPONT HIÁNYA
- 2. - PARKOLÓ HIÁNYA KÖZINTÉZMÉNYEK MELLETT
- 3. - UTCAI FASOROK HIÁNYA
- 4. - HIÁNYZÓ KERÉKPÁRUTAK
- 5. - ÁTMENŐ ORSZÁGOS KÖZUTAK MENTÉN HIÁNYZÓ JÁRDA
- 6. - SZENNYVÍZELVEZETÉS HIÁNYA
- 7. - KÖZLEKEDESBŐL SZÁRMAZÓ KÖRNYEZETTERHELÉS

PROBLÉMÁK KÜLTERÜLETEN

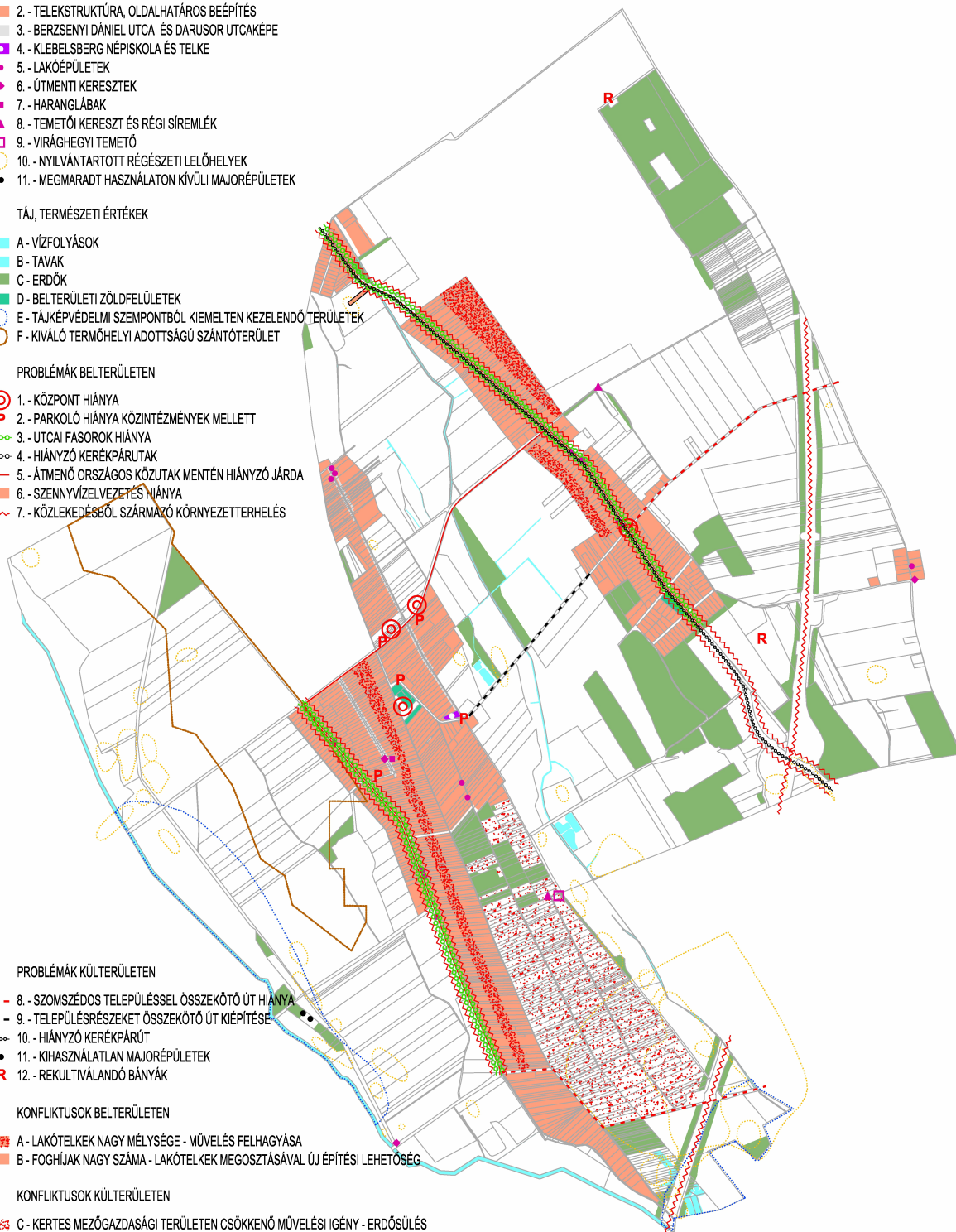
- 8. - SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSSEL ÖSSZEKÖTŐ ÚT HIÁNYA
- 9. - TELEPÜLÉSRÉSZEKET ÖSSZEKÖTŐ ÚT KIÉPÍTÉSE
- 10. - HIÁNYZÓ KERÉKPÁRÚT
- 11. - KIHASZNÁLATLAN MAJORÉPÜLETEK
- 12. - REKULTIVÁLANDÓ BÁNYÁK

KONFLIKTUSOK BELTERÜLETEN

- A - LAKÓTELKEK NAGY MÉLYSÉGE - MŰVELÉS FELHAGYÁSA
- B - FOGHÁJAK NAGY SZÁMA - LAKÓTELKEK MEGOSZTÁSÁVAL ÚJ ÉPÍTÉSI LEHETŐSÉG

KONFLIKTUSOK KÜLTERÜLETEN

- C - KERTES MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEN CSÖKKENŐ MŰVELÉSI IGÉNY - ERDŐSÜLÉS

1. melléklet**Országos jelentőségű művi értékek jegyzéke**

(Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása)

Nyilvántartott és védett régészeti lelőhelyek adatai

lelőhelyszám	azonosító	név	védelem	hrs.
1	37852	Matild-tó	szakmai	0352/17
2	38580	M6/2/Fejér	szakmai	0351/1, 0351/2, 0351/4, 0351/7, 0351/8, 0351/9, 0351/10, 0351/11, 0351/12, 0351/13, 0351/14, 0351/15, 0351/16, 0351/17, 0351/18, 0351/19, 0351/20, 0351/21, 0351/22, 0351/23, 0351/24, 0351/25, 0351/26, 0351/27, 0351/28, 0351/29, 0351/30, 0351/31, 0351/32, 0351/33, 0351/34, 0354/16, 0354/17, 0354/18, 0354/19, 0354/25, 0354/20, 0354/21, 0354/23, 0354/35, 0354/22, 0354/36
3	38581	Volner tanya, F 03	szakmai	0355/6, 0355/4, 0354/32, 0355/5, 0354/29, 0354/30, 0354/26, 0354/25, 0354/28, 0354/36, 0354/27, 0354/17, 0354/18, 0354/19, 0354/20, 0354/21, 0354/23, 0354/35, 0354/22
4	38582	Alsó Pázmánd	szakmai	0352/16, 051/4, 0635, 0350/6, 0346/7, 0346/12, 0346/13, 0346/25, 0346/24, 0346/9, 0346/14, 0346/15, 0346/28, 0346/30, 0348/14, 2661, 2660, 0347/1, 0348/12, 0344/30, 0346/3, 0346/4, 0345, 0346/5, 0346/6, 0346/32, 0512, 0347/2, 0347/3, 051/2, 2663, 2664, 2662, 0344/22, 0344/25, 0344/24, 0344/23, 0351/6, 0344/31, 0513, 044/1, 043, 044/4, 045, 046/2, 0637, 0638, 048, 047, 052/2, 052/1, 049/4, 053/3, 049/3, 053/2, 053/1, 052/11, 052/14, 2448, 2447, 2445, 2446/1, 2446/2, 2449, 2451, 2450, 2456, 2455, 2457, 2454, 2676, 2675, 2678, 2679, 2680, 2677, 2666, 2665, 2667, 2668, 2672, 2671, 2669, 2631/4, 2632, 2633, 2636, 2637/1, 2637/2, 2670, 2674, 2673, 2638, 2635, 2634, 2631/1, 2642, 2640, 2639, 2641, 2631/3, 2631/2, 2453, 2452, 0354/1, 0354/2, 0339, 0511, 0348/11, 0341, 0354/8, 0354/9, 0354/10, 0354/11, 0354/12, 0354/13, 0354/7, 0354/14, 0354/16, 0354/17, 0354/15, 0354/4, 0354/5, 0354/3, 0354/6, 0344/17, 0344/13, 0344/15, 0344/11, 0344/12, 0344/18, 0344/29, 0344/28, 0342, 0344/5, 0344/27, 0344/4, 0344/7, 0344/26, 0344/6, 0344/8, 0344/9, 0344/10, 0344/3, 0344/2, 0344/1, 0350/8, 0352/9, 0352/11, 0352/10, 0346/26, 0346/37, 0346/38, 0351/7, 0352/17, 0353/5, 0352/15, 0346/39, 0348/16, 0348/17, 0346/40
7	38733	Kisszentmiklós	szakmai	0494/11

8	47637	Öreg-állás	szakmai	0230/3, 0230/4, 0230/5
9	47647	Sipák	szakmai	0312/3, 0312/4
10	47669	Sipák-észak	szakmai	0230/9, 0309, 0312/4
11	47684	Csalóka-domb	szakmai	0477/9, 0479, 0480/1, 0477/10
12	47685	Legelői-dombalj	szakmai	0230/1, 0230/10, 0230/11, 0230/12
13	47687	Sipák, Közép	szakmai	0230/10, 0230/11, 0230/12, 0309
14	47691	Sipák-tető	szakmai	0312/4
15	47705	Sipák-dél	szakmai	0312/4
16	47724	Borjú-mező-észak	szakmai	0230/13
17	47725	Borjú-mező-dél	szakmai	0307/1
18	47726	Töltés	szakmai	0230/1, 0230/13, 0231, 0234/1, 0233, 0232
19	47730	Gulya-majori domb	szakmai	0299/8
20	47731	Gulya-major	szakmai	0299/8, 0285, 0270/12, 0269, 0302, 0305
21	47732	Gulya-majori kereszt	szakmai	270/12, 0270/12, 0269
22	47735	Gulya-keresztalj	szakmai	0266/2, 0266/3, 0266/4, 0269
23	47741	Gulya-lejtő	szakmai	0270/9, 0270/10, 0270/11, 0270/8, 0270/7
24	47745	Gulya-majori-út	szakmai	0270/8, 0270/7
25	47751	Nagykarácsonyi-vízfolyás	szakmai	0266/4, 0269
26	47755	Hídi-föld	szakmai	0270/1
27	47768	Bejárási-domb	szakmai	0358/5, 0358/6
28	47769	Ó-út	szakmai	0480/4
29	47772	Katalin-hegy-észak	szakmai	0485/9
30	47773	Alsó-Pázmánd	szakmai	0485/11, 0485/14
31	47774	Magányos-nyár-árka	szakmai	0485/9, 0348/11
32	47775	Virág-oldal	szakmai	0348/11, 0348/8
33	47776	Katalin-hegy-közép	szakmai	0348/11, 0348/8
34	47777	Katalin-hegy-észak	szakmai	0348/11, 0348/12
35	47778	Katalin-forrás-dél	szakmai	0348/10, 0347/1, 0348/12
36	47804	Katalinhegyi-út	szakmai	0348/10, 0348/12
37	38585	M6/7/Fejér	szakmai	0489/5, 0489/6, 0489/7
42	60984	Fehérvári úti-dűlő I-II., RM 02, RM 03	szakmai	0489/17, 0489/20, 0489/24, 064/39, 0489/5, 0490/2, 0489/7, 0489/6, 0489/28
44	72099	Nyalóka-dűlő	szakmai	3402, 0468/9
45	72101	Bánom	szakmai	0321/43, 0321/42
46	72103	Aligvári	szakmai	0323/39

Régészeti érdekű terület

A patakok, folyóvizek melletti 4–500 m széles sáv a jelenleg ismert régészeti lelőhelyeken kívüli részeken is régészeti érdekű terület, lehatárolását az SZT feltünteti.

2. melléklet**Helyi védelem****1. fejezet A helyi területi védelem alatt álló területek elnevezése és lehatárolása**

jel	megnevezés	lehatárolás
hte-1	Dánieltelep 1.	Berzsényi Dániel u. mindkét oldala a Dániel útig
hte-2	Dánieltelep 2.	Darusor mindkét oldala a Dániel útig
hte-3	Daruhegy	M6 melletti terület
hte-4	Virághegyi temető	hrs. 2704
hte-5	Berzsényi Dániel u.	utcakép mindkét oldalon
hte-6	Darusor	utcakép mindkét oldalon

2. fejezet A helyi egyedi védelem alatt álló „elemek”**Épületek:**

jel	megnevezés	cím	hrs.
he-1	Klebelsberg népiskola és telke	Dániel út 28.	hrs. 427
he-2	lakóépület	Berzsényi Dániel u. 55.	hrs. 904
he-3	lakóépület	Berzsényi Dániel u. 53.	hrs. 905
he-4	lakóépület	Dániel út 91.	hrs. 491
he-5	lakóépület	Dániel út 92.	hrs. 495
he-6	lakóépület	Piripócs Rózsadomb u.	hrs. 0501/2
he-7	lakóépület	Fehérvári út 27.	hrs. 3177
he-8	lakóépület	Fehérvári út 29.	hrs. 3176
he-9	lakóépület	Fő u. 129	hrs. 121
he-10	lakóépület	Fő u. 131	hrs. 125
he-11	lakóépület	Berzsényi Dániel út 126.	hrs. 933
he-12	lakóépület	Fő u.	hrs.

Műalkotások

jel	megnevezés	cím	hrs.
hm-1	útmenti fészület	Gulyamajor	hrs.0266/4
hm-2	útmenti fészület	Piripócs Rózsadomb u.	hrs. 0508/2
hm-3	útmenti fészület	Fő u.	hrs.
hm-4	útmenti fészület	Fehérvári út	hrs.
hm-5	útmenti fészület és harangláb	Darusor 8.	hrs. 34/2
hm-6	harangláb	Fehérvári út 36.	hrs. 3304
hm-7	temetői fészület és síremlékek	hrs. 0456 út	hrs. 0460
hm-8	temetői fészület és síremlékek	hrs. 0338út	hrs. 2704

Természeti elemek

jel	megnevezés	cím	hrs.
ht-1	tavak	Dunaföldvár és az M6 autópálya között	

3. fejezet Településképi szempontból meghatározó területek

jel	megnevezés	lehatárolás
htk-1	Piripócs	Baraccsal határos belterület a hrsz. 508/2 út két oldalán
htk-2	Kisszentmiklós fésűs beépítésű útifalu	Fehérvári út összefüggően beépített két oldala a Hunyadi utcáig
htk-3	Daruhegy	Fő u. északkeleti oldala, délkeleti oldal belterületi része
htk-4	Dánieltelep	Berzsenyi D. u. – Dániel u. – Darusor két oldalát kísérő telkek területe
htk-5	Az ökológiai hálózat két belterület közötti patakot kísérő övezeti elemei	DINPI adatszolgáltatás
htk-6	Az ökológiai hálózat Nagykarcsonyi vízfolyást kísérő övezeti elemei	DINPI adatszolgáltatás

3. melléklet

KV-Víz Települési vízellátó hálózat

4. melléklet

KV-Vill Települési villamosenergia ellátó hálózat

5. melléklet

KV-Gáz Települési földgázellátó hálózat

6. melléklet

KV –Hírk Hírközlő hálózatok